

OBSAH

1. Bilingvizmus a jeho obraz v jazykovede 21. storočia.....	2
2. Dejiny spisovnej slovenčiny.....	6
3. Fonetika a fonológia slovenského jazyka.....	8
4. Frazeológia slovenského jazyka.....	10
5. Interpretácia umeleckého textu.....	13
6. Jazyková kultúra.....	15
7. Kapitoly z paleografie slovenského písomníctva.....	17
8. Komparatívna lingvistika.....	19
9. Kreatívne písanie.....	21
10. Lexikológia slovenského jazyka.....	23
11. Literatúra pre deti a mládež.....	27
12. Literárne a umelecké smery.....	30
13. Literárny zemepis.....	32
14. Morfológia slovenského jazyka.....	34
15. Onomastika.....	37
16. Ortoepia slovenského jazyka.....	39
17. Ortografia.....	41
18. Problematika redigovania prekladového textu.....	43
19. Slovenská literatúra 1. polovice 19. storočia.....	45
20. Slovenská literatúra 1. polovice 20. storočia.....	47
21. Slovenská literatúra 2. polovice 19. storočia.....	50
22. Slovenská literatúra 2. polovice 20. storočia.....	52
23. Staršia slovenská literatúra.....	54
24. Syntax slovenského jazyka.....	57
25. Súčasná slovenská literatúra.....	60
26. Textový seminár zo slovenskej poézie.....	62
27. Textový seminár zo slovenskej prózy.....	64
28. Teória literatúry.....	66
29. Teória verša, trópov a figúr.....	68
30. Teória žánrov.....	70
31. Tvorba a analýza textu.....	72
32. Základy literárnej kritiky.....	75
33. Úvod do štúdia jazykov.....	77
34. Úvod do štúdia literatúry.....	79
35. Štylistika slovenského jazyka.....	81

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: Univerzita Konštantína Filozofa v Nitre	
Fakulta: Filozofická fakulta	
Kód predmetu: KSJL/T/BIL/22	Názov predmetu: Bilingvizmus a jeho obraz v jazykovede 21. storočia
Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností: Forma výučby: Prednáška Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách): Týždenný: 2 Za obdobie štúdia: 26 Metóda štúdia: prezenčná	
Počet kreditov: 2	
Odporúčaný semester/trimester štúdia: 6.	
Stupeň štúdia: I.	
Podmieňujúce predmety:	
Podmienky na absolvovanie predmetu: seminárna práca – esej a jej prezentovanie absolvoval Celková záťaž študenta: 56 hodín prednášky 26 hodín + príprava seminárnej práce 15 hodín + samoštúdium a prezentovanie práce 15 hodín Podmienky na absolvovanie predmetu: Aktívna účasť na interaktívne vedených prednáškach. V priebehu semestra vypracuje študent seminárnu prácu, do ktorej sa premietnu jeho vlastné postoje k bilingvizmu a multilingvizmu. V obsahu seminárnej práce sa musia reflektovať odborné poznatky z bilingvizmu, resp. z niektorých jeho foriem, ktorú si študent zvolí. Študent sa môže sústrediť na vývinové stránky individuálneho bilingvizmu, resp. multilingvizmu a relevantnú rečovú akvizíciu dieťaťa/žiaka. Rovnako si študent môže zvoliť problematiku spoločenského bilingvizmu a analyzovať jazykovú a kultúrnu situáciu v jazykových enklávach či jazykových lagúnach. V epicentre pozornosti je problematika jazykových menšín na území SR, ale aj problematika slovenčiny ako menšinového jazyka v zahraničí. V prípade spoločenského bilingvizmu sa súčasťou seminárnej práce stáva tiež otázka menšinového jazyka a možností rozvíjania menšinovej kultúry či menšinového školstva. Autor seminárnej práce dokladá svoje úvahy a konštatovania konkrétnymi faktami. Menšinové spoločenstvá Slovákov žijúcich v zahraničí majú svoje reprezentačné inštitúcie a na internete dostupné zdroje, resp. rôzne kultúrne artefakty, ktoré ilustrujú podmienky rozvíjania ich jazyka a kultúry (30 bodov). Na konci semestra študent prezentuje seminárnu prácu (vrátane prezentácie) a s ňou súvisiace výsledky vlastných analýz (20 bodov). Študent celkovo môže získať 50 bodov. Kredity nebudú udelené študentovi, ktorý získa v celkovom bodovom hodnotení menej ako 35 bodov. Podmienky pre externé štúdium absolvoval Celková záťaž študenta: 56 hodín prednášky 6 hodín + príprava seminárnej práce 15 hodín + samoštúdium a zhotovenie prezentácie 35 hodín. Na konci semestra študent odovzdá seminárnu prácu (vrátane prezentácie) a s ňou súvisiace výsledky vlastných analýz (20 bodov). Autor seminárnej práce dokladá svoje úvahy a konštatovania konkrétnymi faktami. Menšinové spoločenstvá Slovákov žijúcich v zahraničí majú svoje	

reprezentačné inštitúcie a na internete dostupné zdroje, resp. rôzne kultúrne artefakty, ktoré ilustrujú podmienky rozvíjania ich jazyka a kultúry (30 bodov). Študent celkovo môže získať 50 bodov. Kredity nebudú udelené študentovi, ktorý získa v celkovom bodovom hodnotení menej ako 35 bodov.

Výsledky vzdelávania:

- Študent identifikuje a interpretuje základné pojmy bilingvizmu, rozumie základným formám bilingvizmu, chápe rozdiely medzi nimi a vie ich definovať.
- Študent vie interpretovať teoretické východiská bilingvizmu ako spoločenského a psycholingvistického javu. Pozná kľúčové teoretické vedecké práce, ktoré dali teoretický rámec bádaniu o bilingvisme vo všeobecnom význame, resp. ktoré študujú bilingvizmus ako spoločenský fenomén.
- Študent si uvedomuje podmienky individuálneho bilingvizmu, ako aj širšie spoločensko-historické príčiny vzniku spoločenského bilingvizmu. Pozná základné teoreticko-vedecké práce z tejto oblasti z obdobia ostatných 20 rokov.
- Študent vie jednoznačne identifikovať rozdiely medzi prirodzeným a intencným/školským bilingvizmom. Vie určiť vekovú a mentálnu hranicu, ktorá bola vedecky dokázaná na dosiahnutie úplného ovládania cieľového jazyka u prirodzených bilingvistov ako tzv. kritické obdobie.
- Študent pozná a vie vysvetliť pojmy jazyková interferencia, miešanie kódov a striedanie kódov.
- Študent má reálnu predstavu o dimenzii bilingvizmu vo svetovom meradle a má predstavu o prirodzenom detskom bilingvisme na Slovensku.
- Študent pozná (vie vymenovať) všetky menšinové jazyky, ktorými hovoria príslušníci národnostných menšín žijúcich na Slovensku. Študent pozná najdôležitejšie teoreticko-výskumné práce slovenských lingvistov, ktorí sa venujú skúmaniu spoločenského bilingvizmu. Vie priradiť meno jazykovedca ku konkrétnemu typu bilingvizmu (slovensko-český bilingvizmus, maďarsko-slovenský bilingvizmus, poľsko-slovenský bilingvizmus, nemecko-slovenský bilingvizmus, bilingvizmus Slovákov v Srbsku, Maďarsku, Rumunsku).

Stručná osnova predmetu:

Stručná osnova predmetu:

1. Teoretické východiská: základná terminológia bilingvizmu definícia bilingvizmu, základné rozdelenie bilingvizmu, typy bilingvizmu.
2. Typy bilingvizmu podľa úrovne ovládania jazyka, podľa spôsobu ovládania jazykov, podľa veku osvojenia jazykov, podľa miery rovnováhy medzi jazykmi. pre identifikáciu a prejavy bilingvizmu.
3. Bilingvizmus vo vzťahu ku kognitívnym schopnostiam. Pôvodné predstavy o negatívnom vplyve bilingvizmu. Bilingvizmus a kognitívne teórie. Pozitívne pôsobenie bilingvizmu na niektoré kognitívne funkcie. Rečový vývoj bilingválnych detí: čítanie a písanie; cudzie jazyky. Psycholingvistické špecifiká bilingválnych hovoriacich. Jazyková vyváženosť, verzus dominancia niektorého jazyka.
4. Bilingválna rodina. Prepínanie kódov. Kultúrna identita a kultúrne hodnoty, normy, tradície. Materinský jazyk a identita, metódy dvojjazyčnej výchovy. Interkultúrna komunikácia, interkultúrny konflikt, interkultúrny senzibilita.
5. Typy jazykových situácií. Klasifikácia vonkajších faktorov dynamiky jazyka. Slovenčina v menšinovej a väčšinovej pozícii. Jazyková situácia Maďarov na Slovensku a Slovákov v Maďarsku. Jazyková krajina.
6. Enklávna a diaspórna slovenčina. Historické okolnosti jej etablovania a súčasný stav.
7. Podoby bilingvizmu a zachovávanie národnej identity u Slovákov v zahraničí. Postavenie Slovákov v Srbsku, rozvíjanie národnej kultúry a slovenské menšinové školy v Srbsku.
8. Generačný bilingvizmus a jeho osobitosti u dolnozemsých Slovákov v Rumunsku. Význam kultúry pre zachovanie národnej identity. Jazyk ako kultúrny fenomén.

9. Host'ujúci kód – code-switching a code-mixing – a jeho používanie v závislosti od individuálnej komunikačnej kompetencie a od typu komunikačnej sféry. Miešanie kódov, prepínanie kódov, host'ujúci kód. Príklady opisu host'ujúceho kódu u bilingvistov vo Vojvodine pri uvádzaní reálií.
10. Striedanie jazykov v diskurze a jeho sociálny význam. Podoby bilingválneho diskurzu a „českoslovenčina“. Komunikačný kód a jazyková varieta. Zmiešané jazykové útvary v slovanskom areáli. Medzijazyk – interlanguage – prechodná fáza pri osvojovaní si druhého jazyka.
11. Princípy kontaktnej a konfliktnej lingvistiky. Slovenčina v kontaktoch a konfliktch s inými jazykmi. Skúmanie dvojazyčnosti v slovensko-maďarskom kontexte. Otázky medzijazykového prekladu. Jazyk vidieckeho obyvateľstva na južnom Slovensku. Osvojovanie akuzatívu v slovenskom a maďarskom jazyku.
12. Slovakizmy v maďarských prejavoch Slovákov v Maďarsku. Vplyv maďarského jazyka na slovenčinu v Maďarsku.
13. Smrť jazykov ako špecifický typ jazykovej zmeny. Dva predpoklady: bilingvizmus alebo multilingvizmu a jazykové posuny od recesívneho jazyka k dominantnému. Symptóm konečného úpadku - neprítomnosť puristických reakcií na rozsiahlu interferenciu. Výskum etno-jazykovej situácie Slovákov v Rakúsku.

Odporúčaná literatúra:

- DUDOK, M. 2005. Host'ujúci kód. In: Bilingvizmus. Individuálny a spoločenský bilingvizmus. Zborník príspevkov z ii. Medzinárodného kolokvia o bilingvizme. Bratislava: UK v Bratislave, s. 21 – 28.
- FINGER, Z. 1999. Jazyk vidieckeho obyvateľstva na južnom Slovensku. In: Ed. S. Ondrejovič. Slovenčina v kontaktoch a konfliktch s inými jazykmi. Sociolinguistica Slovaca 4. VEDA Vydavateľstvo SAV, s. 67 – 74.
- HAMERS, F. J. 1992. Bilinguality and Bilingualism. 1. vyd. Cambridge: Cambridge University Press, 1992. 324 s. ISBN 0-521-33797-6.
- HARDING-ESCH, E. – RILEY, P. 2008. Bilingvní rodina. 1. vyd. Praha: Portal, 2008. 223 s. ISBN 978-80-7367-358-1.
- KILIÁNOVÁ, G. 1990. Život na hranici. Susedské vzťahy na rieke Morave z pohľadu kontinuity a diskontinuity hodnotových systémov. In: Kontinuita a konflikt hodnôt každodennej kultúry. Bratislava, Národopisný ústav, s. 90 – 108.
- KILIÁNOVÁ, G. 1993. Kultúrno-historické vzťahy slovensko-rakúske na etnickej hranici (Reflexia etnických stereotypov v rozprávaní zo života). Slavica Slovaca, 28, 1993, s. 185 – 191.
- KOVÁČOVÁ, Z. - KOVÁČOVÁ, J. 2019. "Willow, willow, give me a man" Linguistic image of women in traditional Slovak phrase, with comparative elements of Spanish phrase. In: Revista Espanola de Linguistica Aplicada. - ISSN 0213-2028, Roč. 32, č. 1 (2019), s. 32-53.
- KOVÁČOVÁ, Z. - GUBANI, I. 2016. Práca a bohatstvo v slovenskej a rumunskej frazeológii. In: Romanoslavica. - ISSN 2537-4214, Roč. 52, č. 1 (2016), s. 244-253.
- KRUPA, V. 1980. Jednota a variabilita jazyka: Systémový prístup a tzv. exotické jazyky. 1. vyd. Bratislava: Veda, 1980. 165 s.
- NÁBĚLKOVÁ, M. 2008. Slovenčina a čeština v kontakte. 1. vyd. Praha: Veda, FF UK, 2008. 363 s. ISBN 978-80-224-1060-1.
- ONDREJOVIČ, S. 1996. Z výskumu Slovákov a slovenčiny v Dolnom Rakúsku. In: Studia Academica Slovaca 25., s. 153 – 159.
- ŠATAVA, L. 2009. Jazyk a identita etnických menšín: Možnosti zachování a revitalizace. 2. vyd. Praha, 2009. 215 s. ISBN 978-80-86429-83-0.
- ŠATAVA, L. 1994. Národnostní menšiny v Evropě, encyklopedická příručka. 1. vyd. Praha, 1994. 385 s. ISBN 80-71116-375-9.
- ŠEBESTA a kol. 2014. Druhý a cizí jazyk: osvojování a vyučování. Terminologický slovník. Praha: FF Univerzity Karlovy v Praze. ISBN 978-80-7308-554-4.

ŠTEFÁNIK, J. 2000. Jeden človek, dva jazyky: Dvojjazyčnosť u detí – predsudky a skutočnosť. 1. vyd. Bratislava: Academic Electronic Press, 2000. 146 s. ISBN 80-8888-41-6.

WEI, L. 2000. The Bilingualism Reader. 1. vyd. Routledge: London, 2000. 541 s. ISBN 0-415-21336-3.

ŠTEFÁNIK, J. 2000. Bilingvizmus na pozadí dvoch morfológicky odlišných typov jazykov: Intenčný bilingvizmus u detí. 1. vyd. Bratislava: UK, 2000. 115 s. ISBN 80-22314-080.

ŠTEFÁNIK, J. 2005. Individuálny a spoločenský bilingvizmus: zborník príspevkov z II. medzinárodného kolokvia o bilingvizme. 1. vyd. Bratislava: UK, 2005. 126 s. ISBN 80-223-2110-9.

ŠTEFÁNIK, J. 2000. Bilingvizmus: minulosť, prítomnosť a budúcnosť: zborník príspevkov z medzinárodného kolokvia o bilingvizme. 1. vyd. Bratislava: Academic Electronic Press, 2000. 135 s. ISBN 80-88880-51-3.

Tóth, S. J. : Sociolingvistika v slovensko-maďarskom kontexte. Komárno: Univerzity J. Selyeho 2019.

Kurz pre dištančnú formu vyučovania: <https://edu.ukf.sk/>

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

slovenský, výhodou: anglický/nemecký/francúzsky

Poznámky:

Literatúra, ktorá nie je dostupná v knižničnom fonde UKF, bude sprostredkovaná učiteľom predmetu z jeho súkromných zdrojov.

Hodnotenie predmetov

Celkový počet hodnotených študentov: 0

ABS	N
0.0	0.0

Vyučujúci: prof. PaedDr. Zuzana Kováčová, PhD., PhDr. Mária Rendarová, PhD., PhDr. Katarína Dudová, PhD.,

Dátum poslednej zmeny: 21.01.2022

Schválil : prof. PaedDr. Zuzana Kováčová, PhD. Dátum schválenia: 16.09.2021

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: Univerzita Konštantína Filozofa v Nitre	
Fakulta: Filozofická fakulta	
Kód predmetu: KSJL/T/DSS/22	Názov predmetu: Dejiny spisovnej slovenčiny
Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností: Forma výučby: Prednáška / Seminár Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách): Týždenný: 1 / 1 Za obdobie štúdia: 13 / 13 Metóda štúdia: prezenčná	
Počet kreditov: 2	
Odporúčaný semester/trimester štúdia: 3.	
Stupeň štúdia: I.	
Podmieňujúce predmety:	
Podmienky na absolvovanie predmetu: absolvoval (A) Celková záťaž študenta: 60 hodín. Prednášky 13 hodín + semináre 13 hodín + príprava na semináre 26 hodín + vypracovanie seminárnej práce 8 hodín. Podmienky: Aktívna účasť na seminároch, absolvovanie odbornej diskusie na seminároch, vypracovanie seminárnej práce.	
Výsledky vzdelávania: <ul style="list-style-type: none"> • Študent si pamätá základné princípy kodifikácie jazyka. • Študent aplikuje základné princípy kodifikácie jazyka na históriu vzniku slovenčiny. • Študent analyzuje situáciu v oblasti používania kultúrnych jazykových štýlov na území Slovenska od príchodu Slovanov na naše územie až do súčasnosti. • Študent rozlíši rôznu mieru zastúpenia slovenčiny v rámci kultúrnych jazykových štýlov. • Študent si pamätá významné pamiatky a osobnosti historického vývoja spisovnej slovenčiny. • Študent analyzuje gramatickú stavbu, pravopis a lexiku kultúrnych štýlov slovenčiny v predspisovnom období a kodifikovaných útvarov slovenčiny v spisovnom období. • Študent odvodzuje historické etapy vývinu slovenčiny od historicko-politických procesov na našom území.	
Stručná osnova predmetu: <ol style="list-style-type: none"> 1. Predcyrilometodské obdobie formovania kultúrneho jazyka. Predcyrilometodské kresťanstvo. (1. týždeň) 2. Cyrilometodské obdobie. Činnosť Konštantína a Metoda na Veľkej Morave. (2. týždeň) 3. Obdobie po vzniku Uhorského štátu. Používanie domáceho jazyka a latinčiny. Formovanie slovenskej národnosti. (3. týždeň) 4. Obdobie 15. stor. Valašská kolonizácia. Vznik prvej univerzity na slovenskom území. Čeština ako kultúrny jazyk slovenskej národnosti v 15. stor. Príčiny prenikania češtiny na Slovensko. (4. týždeň) 5. Obdobie 16. – 18. stor. Spoločenská situácia. Reformácia a protireformácia. Čeština u slovenských evanjelikov, kríza v používaní češtiny. (5. týždeň) 6. Bernolákovské obdobie. Bernolákovčina. Charakteristika bernolákovčiny. (6. týždeň) 7. Štúrovské obdobie. Štúrovské hnutie a jazyková situácia. Kodifikácia spisovnej slovenčiny. Štúrova jazykovedná teória. Charakteristika Štúrovej kodifikácie. Pravopisný systém, hláskoslovie	

- a tvaroslovie. Námietky proti štúrovskej kodifikácii (M. M. Hodža, J. Kollár). Tzv. staroslovenčina. (7. týždeň)
8. Hodžovsko-hattalovská reforma. (8. týždeň)
9. Matičné obdobie. Kodifikačné príručky. Vývin štýlov. Rozkolísanosť normy. (9. týždeň)
10. Martinské obdobie. Situácia spisovného jazyka, rozvoj funkčných štýlov. S. Czambel, jeho kodifikačná činnosť a jazykovedné dielo. (10. týždeň)
11. Obdobie od vzniku Československej republiky do roku 1945. Pravidlá slovenského pravopisu z r. 1931, purizmus a matičný úzus. (11. týždeň)
12. Pravidlá slovenského pravopisu z r. 1953; rozvoj funkčných štýlov. Výskum jazyka a najdôležitejšie diela. (12. týždeň)
13. Súčasný stav rozvoja, používania a výskumu slovenského spisovného jazyka. (13. týždeň)

Odporúčaná literatúra:

- PAULINY, Eugen. Dejiny spisovnej slovenčiny. Bratislava: SPN, 1983.
- BLANÁR, Vincent – JÓNA, Eugen – RUŽIČKA, Jozef: Dejiny spisovnej slovenčiny II. Bratislava: SPN 1974.
- KRAJČOVIČ, R. – ŽIGO, P.: Dejiny spisovnej slovenčiny. Bratislava : Univerzita Komenského, 2006.
- KRAJČOVIČ, R. – ŽIGO, P.: Príručka k dejinám spisovnej slovenčiny. Bratislava: Univerzita Komenského, 2004.
- KONDRAŠOV, N. A.: Vznik a začiatky spisovnej slovenčiny. Bratislava: VEDA 1974.
- KRALČÁK, Ľubomír: Bernolákovská spisovná slovenčina. Nitra: Publica 2009.
- KRALČÁK, Ľubomír a kol.: Ľudovít Štúr. Jazykovedné dielo. Nitra: FF UKF. 2015.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

slovenský jazyk

Poznámky:

Literatúra, ktorá nie je dostupná v knižničnom fonde UKF, bude sprostredkovaná učiteľom predmetu z jeho súkromných zdrojov.

Hodnotenie predmetov

Celkový počet hodnotených študentov: 0

ABS	N
0.0	0.0

Vyučujúci: prof. PaedDr. Ľubomír Kralčák, PhD., Mgr. Tomáš Bánik, PhD.,

Dátum poslednej zmeny: 18.01.2022

Schválil : prof. PaedDr. Zuzana Kováčová, PhD. Dátum schválenia: 16.09.2021

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: Univerzita Konštantína Filozofa v Nitre	
Fakulta: Filozofická fakulta	
Kód predmetu: KSJL/T/FF/22	Názov predmetu: Fonetika a fonológia slovenského jazyka
Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností: Forma výučby: Prednáška / Seminár Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách): Týždenný: 1 / 1 Za obdobie štúdia: 13 / 13 Metóda štúdia: prezenčná	
Počet kreditov: 3	
Odporúčaný semester/trimester štúdia: 2.	
Stupeň štúdia: I.	
Podmieňujúce predmety:	
Podmienky na absolvovanie predmetu: Celková záťaž študenta: 90 hodín prednášky 13 hodín + semináre 13 hodín + príprava na semináre 8 hodín + samoštúdium a príprava na skúšku 54 hodín + účasť na skúške 2 hodiny Podmienky: Aktívna účasť na seminároch a absolvovanie skúšky formou testu. Kredity nebudú udelené študentovi, ktorý získa v celkovom bodovom hodnotení menej ako 70 % bodov. Hodnotenie: A = 100 % – 95 %, B = 94 % – 90 %, C = 89 % – 85 %, D = 84 % – 80 %, E = 79 % – 70 %, FX = 69 % – 0 %.	
Výsledky vzdelávania: <ul style="list-style-type: none"> • Študent si pamätá základné kategórie a princípy fonetiky a fonológie. • Študent porozumie fungovaniu princípov zvukovej roviny, jej segmentálneho a suprasegmentálneho systému. • Študent aplikuje získané vedomosti v praxi – v aplikačnej disciplíne ortoepia slovenského jazyka.	
Stručná osnova predmetu: <ol style="list-style-type: none"> 1. Jazyk a reč. Jazykový systém. Zvuková rovina a jej disciplíny. Z dejín fonetiky a fonológie. 2. Hláska – fonéma – graféma. Varianty foném. 3. Fonetická transkripcia. 4. Orgány generujúce rečový signál. Orgány percipujúce rečový signál. 5. Fonácia. Hygiena hlasu. Základy akustiky reči. 6. Samohláskový a spoluhláskový systém slovenčiny a jeho vývin od indoeurópciny cez praslovančinu po súčasnú slovenčinu. 7. Znelostná asimilácia. Zoskupovanie hlások do väčších rečových jednotiek. 8. Splývavá výslovnosť. Hlasový začiatok a ráz. 9. Fonologické protiklady. Dištinkatívne príznaky slovenských vokalických a konsonantických foném. Neutralizácie fonologických protikladov. 10. Alternácie. 11. Suprasegmentálny systém. 12. Chyby vo výslovnosti, základné poruchy reči. 13. Písmo, abeceda a pravopis. Vzťah fonetiky a ortografie. Ortoepia, ortofónia.	
Odporúčaná literatúra:	

<p>Kurz pre dištančnú formu vyučovania: https://edu.ukf.sk/ Bugárová, M.: Intonácia a sémantika vety. Nitra: FF UKF 2001. 134 s. Dvončová, J.: Fyziologická fonetika. Bratislava: SPN 1980. Dvončová, J. – Jenča, I. – Kráľ, Á.: Atlas slovenských hlások. 1. vyd. Bratislava: Vydavateľstvo SAV 1969. 118 s. Kráľ, Á. – Sabol, J.: Fonetika a fonológia. Bratislava: SPN 1989. Kráľ, Á.: Pravidlá slovenskej výslovnosti. Bratislava: SPN 1984. Kráľ, Á.: Pravidlá slovenskej výslovnosti. Systematika a ortoepický slovník. Martin: Matica slovenská 2005. Kráľ, Á. – Holčík, J.: Cvičenia z ortoepie a fonetiky slovenčiny. Nitra: PF 1986. Pauliny, E.: Slovenská fonológia. Bratislava: SPN 1979. Petráš, P.: Pokus o nový náhľad na intonáciu v slovenských médiách (Na materiáli televízneho spravodajstva). In: Slovenská reč, 2016, roč. 81, č. 1 – 2, s. 55 – 70. Petráš P.: Intonation in Reports Featuring “Light” Topics on Slovak TV News. In: A Reflection of Man and Culture in Language and Literature. Eds. M. Matiová – M. Navrátil. Berlín: Peter Lang 2019, s. 119 – 137. Pukanec, M.: Od indoeurópciny k praslovančine: prehľad jazykových zmien s príkladmi v etymologickom slovníčku. Brno: Tribun EU 2010.</p>					
<p>Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu: slovenský jazyk, český jazyk, anglický jazyk</p>					
<p>Poznámky: Literatúra, ktorá nie je dostupná v knižničnom fonde UKF, bude sprostredkovaná učiteľom predmetu z jeho súkromných zdrojov.</p>					
<p>Hodnotenie predmetov Celkový počet hodnotených študentov: 1</p>					
A	B	C	D	E	FX
0.0	0.0	100.0	0.0	0.0	0.0
<p>Vyučujúci: doc. Mgr. Martin Diweg-Pukanec, PhD., Mgr. Patrik Petráš, PhD.,</p>					
<p>Dátum poslednej zmeny: 19.01.2022</p>					
<p>Schválil : prof. PaedDr. Zuzana Kováčová, PhD. Dátum schválenia: 27.10.2021</p>					

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: Univerzita Konštantína Filozofa v Nitre	
Fakulta: Filozofická fakulta	
Kód predmetu: KSJL/T/FSJ/22	Názov predmetu: Frazeológia slovenského jazyka
Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností: Forma výučby: Seminár Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách): Týždenný: 2 Za obdobie štúdia: 26 Metóda štúdia: prezenčná	
Počet kreditov: 2	
Odporúčaný semester/trimester štúdia: 4.	
Stupeň štúdia: I.	
Podmieňujúce predmety:	
Podmienky na absolvovanie predmetu: Študent v priebehu semestra tvorí seminárnu prácu, ktorá je zameraná na funkčné využívanie frazém v textoch: v umeleckom texte, v printových médiách, v reklamných textoch, v texte reklám šírených elektronickými médiami. Študent deklaruje použitie tradičnej frazémy v diskurzívnom priestore, ale aj všetky typy aktualizácií, ktoré sú možné pri tvorivom a intenčnom narábaní s tradičnou frazémou. Študent absolvuje v závere semestra test z obsahu učiva, ktorý je orientovaný na teoretickú stránku. Študent prezentuje svoj projekt seminárnej práce na seminári (25 bodov); Na konci semestra absolvuje študent písomný test. (50 bodov). Kredity nebudú udelené študentovi, ktorí získa v celkovom bodovom hodnotení menej ako 55 bodov. Hodnotenie: A =100 % - 95%, B = 94 % - 90 %, C = 89 % - 85 %, D = 84 % -80 %, E = 79 % - 70 %, FX = 69 % - 0 % . Podmienky pre externé štúdium absolvoval Celková záťaž študenta: 50 hodín Prednášky 8 hodín + príprava seminárnej práce 10 hodín + príprava na test 30 hodín + účasť na teste 2 hodiny. Podmienky na absolvovanie predmetu: Študent v priebehu semestra tvorí seminárnu prácu, ktorá je zameraná na funkčné využívanie frazém v textoch: v umeleckom texte, v printových médiách, v reklamných textoch, v texte reklám šírených elektronickými médiami. Študent deklaruje použitie tradičnej frazémy v diskurzívnom priestore, ale aj všetky typy aktualizácií, ktoré sú možné pri tvorivom a intenčnom narábaní s tradičnou frazémou. Študent absolvuje v závere semestra test z obsahu učiva, ktorý je orientovaný na teoretickú stránku. Študent prezentuje svoj projekt seminárnej práce na seminári (25 bodov); Na konci semestra absolvuje študent písomný test. (50 bodov). Kredity nebudú udelené študentovi, ktorí získa v celkovom bodovom hodnotení menej ako 55 bodov. Hodnotenie: A =100 % - 95%, B = 94 % - 90 %, C = 89 % - 85 %, D = 84 % -80 %, E = 79 % - 70 %, FX = 69 % - 0 % .	
Výsledky vzdelávania:	

- Študent pozná všetky významy slova frazeológia. Definuje ju ako lingvistickú disciplínu a ako národné duchovné vlastníctvo nositeľov jazyka.
- Študent vie analyzovať a opísať všetky vlastnosti frazémy a na základe nich vie bližšie diferencovať frazeologické bohatstvo jazyka.
- Študent rozumie jazykovej podstate frazémy ako nepriameho obrazného viacslovného pomenovania, ktoré je metaforickej povahy. Chápe frazému ako langovú a aj ako parolovú jednotku a vie tento opis interpretovať.
- Študent definuje a charakterizuje základné frazeologické jednotky. Pozná spôsoby ich klasifikácie a vie vymenovať najdôležitejšie z nich. Študent si uvedomuje morfológicko-syntaktickú rôznorodosť frazém.
- Študent ilustruje jednotlivé frazeologické jednotky konkrétnymi príkladmi, pozná frazeologické slovníky, aktívne s nimi pracuje. Pozná ďalšie korpusové zdroje, v ktorých je zapísaný frazeologický fond jazyka. Pozná prekladové frazeologické slovníky.
- Študent klasifikuje frazeologické jednotky.
- Študent ovláda komplexnú frazeologickú interpretáciu vrátane fungovania frazeologizmov v diskurze/v texte.
- Študent rozoznáva jadro frazeológie a hraničnú oblasť, ktorá je na hranici skúmania viacerých disciplín – paremiológiu. Chápe tematické zameranie parémií a spoločensko-historické okolnosti ich vzniku a uchovávaní v jazyku a kultúre.

Stručná osnova predmetu:

1. Frazeológia – súbor všetkých frazém v jazyku – významný prvok spontánneho rečového prejavu.
2. Expresívna povaha frazém a ich emocionálno-výrazová hodnota. Frazéma ako parolová jednotka: v komunikačnej situácii vznikla a pre komunikačný akt je predikovaná.
3. Frazéma ako obrazná alternatíva bezpríznačného pomenovania. Vzťah slovo – frazéma z aspektu štrukturalistickej jazykovedy.
4. Ovládanie frazeologického bohatstva jazyka je prejavom rečovej kompetencie pri osvojení každého cieľového prirodzeného jazyka.
5. Klasifikácia frazém. Frazémy a ich klasifikácia z aspektu pôvodu.
6. Frazeologický fond národného jazyka obsahuje množstvo prevzatých i kalkovaných frazeologických zvrátov, ktoré hovoriaci rýchlo asimiluje a často sa pociťujú ako domáce frazémy.
7. Vznik a fungovanie frazém ako obrazných vyjadrení životných skúseností, hodnotenia, cítenia, myslenia.
8. Frazeologické slovníky a spôsoby hniezdovania frazeologického hesla. Sémantické polia.
9. Z frazeologického bohatstva etnika sa dedukuje jeho hodnotový systém, morálny profil.
10. Frazémy uchovávajú jazykový obraz sveta národného etnika, sú odrazom životného štýlu, materiálnej a duchovnej kultúry národov.
11. Frazeológia v spoločensko-politickom diskurze. Aktualizácia frazém.
12. Funkčné využívanie frazém v publicistike. Tradičné a aktualizované frazémy v titulkoch printových médií.
13. Príslovia, porekadlá, povrávky a úslovie – paremiologický fond – vypovedajú o životných skúsenostiach, dlhodobých pozorovaniach a overených pravdách v jazyku a v kultúre.

Odporúčaná literatúra:

- Baláková, D. 2014. K výskumu súčasnej živej slovenskej frazeológie. In: Slovenská reč, roč. 69, 2014, č. 4, s. 24 – 35.
- BALÁKOVÁ, D. 2003. Somatické frazémy v slovníkoch a v texte. In: Frazeologické štúdie. III. Ed. J. Mlacek – P. Ďurčo. Bratislava, Stimul 2003, s. 12 – 25.
- ĎURČO, P. 2001. Paremiografia a paremioidaktika. In: K aktuálnym otázkam frazeológie. Ed. E. Krošláková – Ľ. Kralčák. Nitra, Filozofická fakulta UKF 2001, s. 29 – 48.

ĎURČO, P.: Textotvorné využitie frazeologických jednotiek. In: Textika a štylistika. Red. J. Mistrík. Bratislava, Univerzita Komenského 1989, s. 101 – 104.
 HABOVŠTIAKOVÁ, K. – KROŠLÁKOVÁ, E.: Frazeologický slovník. Človek a príroda vo frazeológii. 1. vyd. Bratislava : Veda, 1996. SBN 80-224-0862.
 KOVÁČOVÁ, Z. - GUBANI, I.: 2016. Práca a bohatstvo v slovenskej a rumunskej frazeológii. In: Romanoslavica. - ISSN 2537-4214, Roč. 52, č. 1 (2016), s. 244-253.
 KOVÁČOVÁ, Z. – CIPRIANOVÁ, E. 2016. Revealing the anthropocentric nature of language and the theory of the living word in the interpretation of the concepts vidieť 'see', vedieť 'know' and veriť 'believe' in the Slovak language. Topics in Linguistics, 17 (2), p. 59 – 72. ISSN 2199-6504.
 KOVÁČOVÁ, Z. - KOVÁČOVÁ, J. 2019. "Willow, willow, give me a man" Linguistic image of women in traditional Slovak phrase, with comparative elements of Spanish phrase. In: Revista Espanola de Linguistica Aplicada. - ISSN 0213-2028, Roč. 32, č. 1 (2019), s. 32-53.
 KOVÁČOVÁ, Z. 2014. Kognitívna frazeológia a synergetická povaha frazémy ako antropocentrická sféra jazyka. In: Jazyk a jazykoveda v interpretácii. Bratislava : Univerzita Komenského v Bratislave, 2014. - ISBN 978-80-223-3695-6, s. 341-351.
 MLACEK, J.: Tvary a tváre frazém v slovenčine. Bratislava : Stimul, 2001. ISBN 9788089236213.
 MLACEK, J. – ĎURČO, P. a kol. 1995. Frazeologická terminológia. Bratislava: Stimul.
 MLACEK, J.: Slovenská frazeológia. 2. vyd. Bratislava : SPN, 1984.
 MLACEK, J. – ĎURČO, P. a kol. 1995. Frazeologická terminológia. Bratislava: Stimul.
 2004. Lidské tělo v české a polské idiomatice. Česko-polský a polsko-český slovník. Ostrava: FF Ostravské univerzity. ISBN 80-7042-644-6.
 SMIEŠKOVÁ, E.: Malý frazeologický slovník. Bratislava : SPN, 1988. ISBN 80-08-00009-0.
 Kurz pre dištančnú formu vyučovania: <https://edu.ukf.sk/>

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

slovenský jazyk, očakáva sa znalosť niektorého z ďalších jazykov: anglický jazyk, nemecký jazyk, ruský jazyk, poľský jazyk, španielsky jazyk, francúzsky jazyk a i.

Poznámky:

Literatúra, ktorá nie je dostupná v knižničnom fonde UKF, bude sprostredkovaná učiteľom predmetu z jeho súkromných zdrojov.

Hodnotenie predmetov

Celkový počet hodnotených študentov: 0

ABS	N
0.0	0.0

Vyučujúci: PhDr. Mária Rendarová, PhD., PaedDr. Renáta Hlavatá, PhD.,

Dátum poslednej zmeny: 21.01.2022

Schválil : prof. PaedDr. Zuzana Kováčová, PhD. Dátum schválenia: 16.09.2021

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: Univerzita Konštantína Filozofa v Nitre	
Fakulta: Filozofická fakulta	
Kód predmetu: KSJL/TR/IUT/15	Názov predmetu: Interpretácia umeleckého textu
Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností: Forma výučby: Prednáška / Seminár Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách): Týždenný: 1 / 1 Za obdobie štúdia: 13 / 13 Metóda štúdia: prezenčná	
Počet kreditov: 2	
Odporúčaný semester/trimester štúdia: 2.	
Stupeň štúdia: I.	
Podmieňujúce predmety:	
Podmienky na absolvovanie predmetu: absolvoval /-a (A) Celková záťaž študenta je 60 hodín prednášky 13 hodín + semináre 13 hodín + príprava na seminárne cvičenia 12 hodín + príprava referátu a prezentácie 7 hodín + samoštúdium a príprava na test 14 hodín + účasť na teste 1 hodina Podmienky: Aktívna účasť študenta na seminárnych cvičeniach a písomný test (resp. elektronický test v EDU). Študent v priebehu semestra vypracuje a odprezentuje projekt podľa zadania pedagóga (20 bodov); na seminárnych cvičeniach sa zapája k riešeniu úloh, diskutuje k témam (10 bodov). Na konci semestra študent absolvuje písomnú, resp. ústnu skúšku (70 bodov). Kredity nebudú študentovi udelené, ak získa v celkovom hodnotení menej ako 70 bodov. Hodnotenie: absolvoval /-a =100 – 70 bodov; neudelený = 69 bodov a menej.	
Výsledky vzdelávania: Študent si osvojí terminológiu i základné postupy interpretácie umeleckých textov v takom rozsahu, aby bol schopný kreatívne pracovať s pôvodným i prekladovým textom a samostatne uvažovať o literatúre. Oboznámi sa s náčrtom vývinu interpretácie, s jej metodologickými východiskami, typológiou, ovláda pojmy literárnej komunikácie (autor, text, tradícia, realita), dokáže vymodelovať špecifický spôsob interpretácie napr. na základe žánrovo-druhového hľadiska, reflektuje kontextuálne a komparatívne zretele, rozlišuje medzi parciálnou a komplexnou interpretáciou; jasne si uvedomuje a mal by eliminovať najčastejšie chyby v interpretačnom procese.	
Stručná osnova predmetu: 1. Základné pojmy; komunikačné vzťahy => autor – text, text – čitateľ, text – tradícia i realita a pod.. 2. Vývin názorov na interpretáciu umeleckého textu. 3. Metodologické východiská interpretácie. 4. Základná typológia interpretácie. 5. Autor umeleckého diela v interpretácii. 6. Rozprávač umeleckého diela v interpretácii. Postava umeleckého diela v interpretácii. 7. Interpretácia básnického textu. Lyrický subjekt v interpretácii. 8. Interpretácia prozaického textu.	

9. Interpretácia dramatického textu.
10. Interpretácia folklórneho textu.
11. Interpretácia textov pre deti a mládež.
12. Literárny kontext a komparatívny interpretácia.
13. Problémy žánrovej interpretácie. Chyby v interpretácii umeleckého textu.

Odporúčaná literatúra:

Bílik, R. Interpretácia umeleckého textu. Trnava : Typi Universitatis Tyrnviensis, 2009.
 Eco, U., Rorty, R., Culler, J., Brooke-Roseová, CH. Interpretácia a nadinterpretácia. (Ed. S. Collini). Bratislava : Archa, 1995.
 Koli, F. Interpretačné prizory prózy. Nitra : ASPEKT, s. r. o., 2003.
 Miko, F. Analýza literárneho diela. Bratislava : VEDA, 1987.
 Mikuláš, R. a kol. Podoby literárnej vedy. Bratislava: VEDA, 2016.
 Nosková, I. Interpretácia literárnych textov ako čitateľský stimul. Bratislava: Metodicko-pedagogické centrum v Bratislave, 2014.
 Plutko, P. Autor umeleckého diela. Nitra, ÚJLK PF, 1992.
 Popovič, A., Liba, P., Žilka, T., Zajac, P. Interpretácia umeleckého textu. Bratislava : SPN, 1981.
 Žilka, T. Vademecum poetiky. Nitra: ÚLUK FF UKF v Nitre, 2006.
 Kurz v EDU UKF k disciplíne Interpretácia umeleckého textu. Dostupné na: <https://edu.ukf.sk/course/view.php?id=589>

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

slovenský jazyk

Poznámky:

Literatúra, ktorá nie je dostupná v knižničnom fonde UKF, bude sprostredkovaná učiteľom predmetu z jeho súkromných zdrojov.

Hodnotenie predmetov

Celkový počet hodnotených študentov: 184

ABS	N
69.02	30.98

Vyučujúci: doc. PhDr. Jozef Brunclík, PhD., PhDr. Petra Kaizerová, PhD.,

Dátum poslednej zmeny: 18.01.2022

Schválil : prof. PaedDr. Zuzana Kováčová, PhD. Dátum schválenia: 16.09.2021

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: Univerzita Konštantína Filozofa v Nitre	
Fakulta: Filozofická fakulta	
Kód predmetu: KSJL/T/JK/22	Názov predmetu: Jazyková kultúra
Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností: Forma výučby: Seminár Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách): Týždenný: 2 Za obdobie štúdia: 26 Metóda štúdia: prezenčná	
Počet kreditov: 2	
Odporúčaný semester/trimester štúdia: 4.	
Stupeň štúdia: I.	
Podmieňujúce predmety:	
Podmienky na absolvovanie predmetu: absolvoval (A) Celková záťaž študenta: 60 hodín semináre 26 hodín + príprava na semináre 26 hodín + vypracovanie seminárnej práce 8 hodín. Podmienky: Aktívna účasť na seminároch, absolvovanie odbornej diskusie na seminároch. V priebehu semestra študent ústne prednesie vlastný text s ľubovoľnou témou. Táto prezentácia je v rámci seminárnej skupiny analyzovaná z hľadiska jazykovej kultúry, spisovnosti a primeranosti použitia vyjadrovacích prostriedkov.	
Výsledky vzdelávania: <ul style="list-style-type: none"> • Študent si pamätá princípy spisovnosti a atribúty spisovného útvaru národného jazyka. • Študent rozpozná spisovné a nespisovné jazykové javy v slovenčine. • Študent posudzuje jazykové prejavy (texty) z hľadiska jazykovej kultúry a spisovnosti. • Študent tvorí vyspelé, kultivované, texty v slovenčine. • Študent rozlišuje jednotlivé komunikačné situácie pri výbere jazykových prostriedkov	
Stručná osnova predmetu: <ol style="list-style-type: none"> 1. Kultúra, jazyková kultúra, kultúra jazyka, kultúra reči. (1. týždeň) 2. Norma, úzus, kodifikácia. Kodifikačné príručky. (2. týždeň) 3. Stratifikácia slovenského národného jazyka (celonárodné a necelonárodné variety). (3. týždeň) 4. Predpoklady a kritériá jazykovej kultúry. (4. týždeň) 5. Jazyková kultúra a slovná zásoba. Subštandardné výrazy, bohemizmy a anglicizmy v súčasnej slovenčine. (5. – 6. týždeň) 6. Jazyková politika a jazyková situácia, jazykový manažment. Zákon o štátnom jazyku. (7. týždeň) 7. Sociolingvistický a normativistický pohľad na problematiku jazykovej kultúry. (8. týždeň) 8. Jazyková kultúra hovoreného prejavu. (9. týždeň) 9. Jazyková kultúra písaného textu. (10. týždeň) 10. Jazyková kultúra prekladových textov. (11. týždeň) 11. Jazyková kultúra v médiách. (12. týždeň) 12. Jazykové vedomie používateľov jazyka. (13. týždeň)	
Odporúčaná literatúra: KRÁL, Á.- RÝZKOVÁ, A. Základy jazykovej kultúry. Bratislava : SPN, 1990. ISBN 80-08-00280-8. ŠKVARENINOVÁ, O.: Rečová komunikácia. Bratislava: SPN, 1994. ISBN 8010002909.	

Spisovný jazyk a jazyková kultúra. Zborník štúdií. 1. vyd. Bratislava : Veda, 1978.
 Kultúra slova. Vedecko-popularizačný časopis pre jazykovú kultúru a terminológiu. Orgán
 Jazykovedného ústavu Ľ. Štúra SAV, Jazykového odboru Matice slovenskej a Ústrednej
 jazykovej rady MK SR.
 Kráľ, Á.: Pravidlá slovenskej výslovnosti. Systematika a ortoepický slovník. Martin : Matica
 slovenská 2005.
 Zborník Otázky jazykovej kultúry. Nitra : UKF 2004.
 Zborník Hovorená podoba jazyka v médiách. Nitra : UKF 2008.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

slovenský jazyk

Poznámky:

Literatúra, ktorá nie je dostupná v knižničnom fonde UKF, bude sprostredkovaná učiteľom
 predmetu z jeho súkromných zdrojov.

Hodnotenie predmetov

Celkový počet hodnotených študentov: 0

ABS	N
0.0	0.0

Vyučujúci: PaedDr. Renáta Hlavatá, PhD., PhDr. Mária Rendarová, PhD.,

Dátum poslednej zmeny: 18.01.2022

Schválil : prof. PaedDr. Zuzana Kováčová, PhD. Dátum schválenia: 16.09.2021

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: Univerzita Konštantína Filozofa v Nitre	
Fakulta: Filozofická fakulta	
Kód predmetu: KSJL/T/PALEO/22	Názov predmetu: Kapitoly z paleografie slovenského písomníctva
Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností: Forma výučby: Seminár Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách): Týždenný: 2 Za obdobie štúdia: 26 Metóda štúdia: prezenčná	
Počet kreditov: 2	
Odporúčaný semester/trimester štúdia: 4.	
Stupeň štúdia: I.	
Podmieňujúce predmety:	
Podmienky na absolvovanie predmetu: absolvoval (A) Celková záťaž študenta: 60 hodín Semináre 26 hodín + príprava na semináre 34 hodín. Podmienky: Aktívna účasť na seminároch. V priebehu semestra vypracuje študent v tíme projekt podľa zadania vyučujúceho a prezentuje ho na seminári; v rámci seminárov realizuje študent praktické aktivity a prezentuje ich výsledky	
Výsledky vzdelávania: Študent kategorizuje paleografiu v systéme vied. Študent rozumie rozdielu medzi jednotlivými vývojovými stupňami písma. Študent rozlišuje materiály na zaznamenávanie písma a nástroje a prostriedky na písanie. Študent si pamätá vývin latinského písma od stredoveku. Študent pozná vývoj latinského písma v stredoveku na Slovensku. Študent po ukončení štúdia je schopný aplikovať vedomosti o historických typoch latinského písma a určiť približne obdobie ich používania.	
Stručná osnova predmetu: <ol style="list-style-type: none"> 1. Paleografia ako vedná disciplína. Význam štúdia paleografie. 2. Miesto paleografie medzi ostatnými pomocnými historickými disciplínami. 3. Členenie paleografie ako samostatnej vedy. 4. Materiály na zaznamenávanie písma. Prírodné materiály. 5. Paleografické materiály používané na záznam písma. 6. Nástroje a prostriedky na záznam písma. 7. Vývoj písma od najstarších čias. Egyptské, fénické a grécke písmo. 8. Slovanské písmo, jeho vznik a vývoj. Hlaholika a cyrilika. 9. Vývoj latinskej abecedy od antiky po stredovek. 10. Vývoj latinského písma od stredoveku v Európe. Karolínska minuskula. 11. Vývoj latinského písma v stredoveku na Slovensku. 12. Humanistické a gotické písmo na Slovensku. 13. Problém čítania a transkripcie historických textov.	
Odporúčaná literatúra:	

Decker, V.: Dejiny ručnej výroby papiera na Slovensku. Martin 1982.
 Doblhofer, E.: Od obrázkov k písmu. Bratislava 1972.
 Húščava, A.: Dejiny a vývoj nášho písma. Bratislava 1951.
 Kralčák, L.: Pôvod hlaholiky a Konštantínov kód. Martin 2014.
 Novák, J.: Paleografická čítanka. Pomôcka na čítanie rukopisov z 12. – 19. storočia. Martin: Matica slovenská – Slovenská genealogicko-heraldická spoločnosť pri Matici slovenskej 2001.
 Sokolovský, L.: Paleografia na Slovensku? Slovenská archivistika, 26, 1991, č. 1, s. 36 – 55.
 Šebánek, J.: Základy pomocných vied historických I. Latinská paleografie. 3. Vydanie. Praha 1976.
 Vidman, L.: Písmo do kamene. Antická epigrafie. Praha 1975.
 Zubácka, I. – Zemene, M.: Kapitoly z pomocných vied historických, FiF UK, 2000.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

slovenský jazyk

Poznámky:

Literatúra, ktorá nie je dostupná v knižničnom fonde UKF, bude sprostredkovaná učiteľom predmetu z jeho súkromných zdrojov.

Hodnotenie predmetov

Celkový počet hodnotených študentov: 0

ABS	N
0.0	0.0

Vyučujúci: Mgr. Tomáš Bánik, PhD., PhDr. Katarína Dudová, PhD.,

Dátum poslednej zmeny: 17.01.2022

Schválil : prof. PaedDr. Zuzana Kováčová, PhD. Dátum schválenia: 16.09.2021

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: Univerzita Konštantína Filozofa v Nitre	
Fakulta: Filozofická fakulta	
Kód predmetu: KSJL/T/KL/22	Názov predmetu: Komparatívna lingvistika
Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností: Forma výučby: Seminár Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách): Týždenný: 2 Za obdobie štúdia: 26 Metóda štúdia: prezenčná	
Počet kreditov: 2	
Odporúčaný semester/trimester štúdia: 5.	
Stupeň štúdia: I.	
Podmieňujúce predmety:	
Podmienky na absolvovanie predmetu: absolvoval (A) Celková záťaž študenta: 50 hodín semináre 26 hodín + príprava na semináre 24 hodín. Podmienky: Aktívna účasť na seminároch, absolvovanie odbornej diskusie na seminároch. Študent počas seminárov preukazuje schopnosti a zručnosti v komparatívnej, resp. konfrontačnej analýze textov z vybraných jazykov.	
Výsledky vzdelávania: Študent aplikuje teoretické základy komparatívnej, resp. konfrontačnej lingvistiky pri konkrétnych textových analýzach a interpretáciách. Na základe analýzy konkrétneho textu študent identifikuje základné typologické znaky daného jazyka v komparácii, resp. konfrontácii so slovenčinou. Študent využíva vedomosti z cudzích jazykov vrátane poznatkov zo všeobecnej jazykovedy jednak pri analýze textu, jednak pri tvorbe či preklade textu.	
Stručná osnova predmetu: Cyklus seminárov sa tematicky i metodologicky orientuje na dva okruhy otázok: 1. na všeobecnú štruktúrnotypologickú charakteristiku indoeurópskych jazykov s dôrazom na jazyky, ktoré študujú poslucháči navštevujúci daný kurz (ruština, angličtina, nemčina, španielčina...) (1. – 5. týždeň) 2. na komparatívno-kontrastívnu analýzu vybraných textov (so zreteľom na jazyk, ktorý majú študenti v aprobácii, resp. ktorý ovládajú); k textom určeným všetkým študentom (bez ohľadu na študovaný cudzí jazyk) patria paralelné texty Lukášovho evanjelia 16, 1 – 10 v jednotlivých slovanských jazykoch a niektoré české texty. (6. – 13. týždeň)	
Odporúčaná literatúra: Istoričeskaja tipologija jazykov. Red. O. S. Melničuk. Kyjev: Naukova dumka 1985. Králik, L.: Stručný etymologický slovník slovenčiny. Bratislava: Veda 2016. Krupa, V.: Jednota a variabilita jazyka. Bratislava: Veda 1980. Morfoložičeskaja tipologija i problema klassifikacii jazykov. Red. B. A. Serebrennikov – O. P. Sunik. Moskva: Nauka 1965. Pukanec, M.: Od indoeurópečiny k praslovančine. Brno: Tribun EU 2010. Uspenskij, B. A.: Strukturnaja tipologija jazykov. Moskva: Nauka 1965.	

Vaňko, J.: Slovenčina medzi slovanským východom a juhom. Nitra: FF UKF 2012.
Večerka, R., a kol.: K pramenům slov. Praha. Nakladatelství Lidové noviny 2007).

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

slovenský jazyk, ruský jazyk

Poznámky:

Literatúra, ktorá nie je dostupná v knižničnom fonde UKF, bude sprostredkovaná učiteľom predmetu z jeho súkromných zdrojov.

Hodnotenie predmetov

Celkový počet hodnotených študentov: 0

ABS	N
0.0	0.0

Vyučujúci: Mgr. Tomáš Bánik, PhD., Mgr. Patrik Petráš, PhD.,

Dátum poslednej zmeny: 18.01.2022

Schválil : prof. PaedDr. Zuzana Kováčová, PhD. Dátum schválenia: 16.09.2021

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: Univerzita Konštantína Filozofa v Nitre	
Fakulta: Filozofická fakulta	
Kód predmetu: KSJL/TR/KP/22	Názov predmetu: Kreatívne písanie
Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností: Forma výučby: Seminár Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách): Týždenný: 2 Za obdobie štúdia: 26 Metóda štúdia: prezenčná	
Počet kreditov: 2	
Odporúčaný semester/trimester štúdia: 3.	
Stupeň štúdia: I.	
Podmieňujúce predmety:	
Podmienky na absolvovanie predmetu: absolvoval /-a (A) Celková záťaž študenta je 50 hodín semináre 26 hodín + príprava na seminárne cvičenia 13 hodín + príprava referátu, prezentácie a samoštúdium 11 hodín. Podmienky: Aktívna účasť študenta na seminárnych cvičeniach a záverečný projekt. Študent v priebehu semestra vypracuje a odprezentuje projekt podľa zadania pedagóga (90 bodov); na seminárnych cvičeniach sa zapája k riešeniu úloh, diskutuje k témam (10 bodov). Kredity nebudú študentovi udelené, ak získa v celkovom hodnotení menej ako 70 bodov. Hodnotenie: absolvoval /-a =100 – 70 bodov; neudelený = 69 bodov a menej.	
Výsledky vzdelávania: Študent si osvojí základné princípy tvorby umeleckých a publicistických textov. Rozvinie si schopnosť vytvárať originálne texty na rôznorodé témy; v kreatívnom procese popracuje na odstraňovaní percepčných, myšlienkových, emocionálnych a výrazových bariér. Študent získa zručnosti pri prezentácii, interpretácii a kritickom zhodnocovaní textových výstupov a odkrýva to jeho skryté schopnosti a rezervy.	
Stručná osnova predmetu: 1. Čo je to tvorivé písanie. 2. Kreativita a bariéry tvorivosti. 3. Optimalizácia textu. 4. Žánrová prestavba textu. 5. Tvorivé písanie a poézia. Základné básnické prostriedky a ich využitie. 6. Príbeh. Čas a priestor. Rozprávač. Postavy a dialógy. 7. Poviedka. Novela. Román. 8. Žurnalistické žánre. Môže byť žurnalistika kreatívna? 9. Reportáž. 10. Interview. 11. Fejtón. 12. Ako písať reklamné texty. 13. Mailová komunikácia. Životopis. Motivačný list.	

Odporúčaná literatúra:

Dočekalová, M. 2006. Tvůrčí psaní pro každého. Praha: Grada Publishing, 2006.
Dočekalová, M. 2009. Tvůrčí psaní pro každého 2. Praha: Grada Publishing, 2009.
Hrdlička, F. 2008. Průvodce po literárním řemesle. Praha: Akropolis, 2008.
Kasarda, M. 2012. Praktická príručka písania pre profesionálov. Bratislava: Paneurópska vysoká škola, 2012.
Křížek, Z, Crha, I. 2012. Jak psát reklamní text. Praha: Grada Publishing, 2012.
Studený, J. 2010. Dramata jazyka. Teorie literatury a praxe tvůrčího psaní. Červený Kostelec: Pavel Mervart, 2010.
Vydra, A. 2010. Akademické písanie. Trnava: FF TU, 2010.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

slovenský jazyk

Poznámky:

Literatúra, ktorá nie je dostupná v knižničnom fonde UKF, bude sprostredkovaná učiteľom predmetu z jeho súkromných zdrojov.

Hodnotenie predmetov

Celkový počet hodnotených študentov: 0

ABS	N
0.0	0.0

Vyučujúci: Mgr. Monika Zumříková Kekeliaková, PhD., PhDr. Dušan Teplan, PhD.,

Dátum poslednej zmeny: 17.01.2022

Schválil : prof. PaedDr. Zuzana Kováčová, PhD. Dátum schválenia: 16.09.2021

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: Univerzita Konštantína Filozofa v Nitre	
Fakulta: Filozofická fakulta	
Kód predmetu: KSJL/T/LSJ/15	Názov predmetu: Lexikológia slovenského jazyka
Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností: Forma výučby: Prednáška / Seminár Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách): Týždenný: 1 / 1 Za obdobie štúdia: 13 / 13 Metóda štúdia: prezenčná	
Počet kreditov: 3	
Odporúčaný semester/trimester štúdia: 1.	
Stupeň štúdia: I.	
Podmieňujúce predmety:	
Podmienky na absolvovanie predmetu: skúška Celková hodinová záťaž študenta: 117 hodín: prednášky 13 hodín + semináre 13 hodín + príprava na semináre 10 hodín + príprava seminárnej práce a prezentácie 20 hodín + samoštúdium a príprava na test 20 hodín, príprava na ústnu skúšku 40 hodín + účasť na skúške 1 hodina. Podmienkou na priznanie uvedeného počtu kreditov je aktívna účasť na seminároch úspešné absolvovanie skúšky (S). Študent v priebehu semestra vypracuje seminárnu prácu podľa zadania vyučujúceho a podľa pokynov vyučujúceho ju prezentuje na seminári alebo odovzdá v písomnej podobe. Splnenie tejto povinnosti je podmienkou pre pristúpenie k písaniu testu. Aktivita študenta na seminárnych cvičeniach znamená, že študent rámci seminárov vypracováva úlohy a cvičenia z oblasti lexikológie a derivatológie. Skúška má písomnú a ústnu časť. Celkovo za skúšku môže študent získať 100 bodov. Písomný test absolvuje študent v závere semestra a musí byť úspešný najmenej na 70%. Ústnu skúšku absolvuje počas skúškového obdobia. Ústnu časť skúšky môže študent absolvovať iba v prípade, ak úspešne absolvuje písomnú časť. Kredity nebudú udelené študentovi, ktorý úspešne neabsolvuje písomnú časť skúšky, teda v celkovom bodovom hodnotení získa menej ako 70 bodov. Hodnotenie písomnej časti skúšky: A =100 % - 95%, B = 94 % - 90 %, C = 89 % - 85 %, D = 84 % -80 %, E = 79 % - 70 %, FX = 69 % - 0 % . Kredity nebudú udelené ani študentovi, ktorý úspešne neabsolvuje následnú ústnu skúšku. Podmienky pre externé štúdium skúška Celková hodinová záťaž študenta: 117 hodín prednášky 3 hodiny + semináre 3 hodiny + príprava na semináre 6 hodín + príprava seminárnej práce a prezentácie 20 hodín + samoštúdium a príprava na test 44 hodín, príprava na ústnu skúšku 40 hodín + účasť na skúške 1 hodina. Podmienkou na priznanie uvedeného počtu kreditov je aktívna účasť na seminároch úspešné absolvovanie skúšky (S).	

Študent v priebehu semestra vypracuje seminárnu prácu podľa zadania vyučujúceho a podľa pokynov vyučujúceho ju prezentuje na seminári alebo odovzdá v písomnej podobe. Splnenie tejto povinnosti je podmienkou pre prístup k písaniu testu. Aktivita študenta na seminárnych cvičeniach znamená, že študent rámci seminárov vypracováva úlohy a cvičenia z oblasti lexikológie a derivatológie.

Skúška má písomnú a ústnu časť. Celkovo za skúšku môže študent získať 100 bodov. Písomný test absolvuje študent v závere semestra a musí byť úspešný najmenej na 70%.

Ústnu skúšku absolvuje počas skúškového obdobia. Ústnu časť skúšky môže študent absolvovať iba v prípade, ak úspešne absolvuje písomnú časť.

Kredity nebudú udelené študentovi, ktorý úspešne neabsolvuje písomnú časť skúšky, teda v celkovom bodovom hodnotení získa menej ako 70 bodov. Hodnotenie písomnej časti skúšky: A = 100 % - 95%, B = 94 % - 90 %, C = 89 % - 85 %, D = 84 % - 80 %, E = 79 % - 70 %, FX = 69 % - 0 % .

Kredity nebudú udelené ani študentovi, ktorý úspešne neabsolvuje následnú ústnu skúšku.

Výsledky vzdelávania:

- Študent porozumie systému slovenskej derivatológie. Definuje základné pojmy derivatológie. Identifikuje a klasifikuje derivatémy a kompozitá.
- Študent analyzuje obsahovú a formálnu štruktúru derivatémy. Pozná a analyzuje derivačné, kompozičné a kompozično-derivačné slovotvorné postupy a onomaziologické kategórie.
- Študent pochopí systém sémantickej lexikológie. Definuje základné pojmy. Chápe a vie vysvetliť vzťah medzi formou a obsahom lexémy, ako aj paradigmatické vzťahy v systéme slovnej zásoby, sémantické a štylistické procesy.
- Študent pozná klasifikáciu slovnej zásoby a jednotlivé typy lexém dokáže identifikovať a vysvetliť ich funkčné využitie. Vie definovať a vysvetliť spôsoby obohacovania slovnej zásoby.
- Študent charakterizuje základné slovníkové práce.
- Študent prakticky ovláda morfematickú analýzu a derivatologický rozbor (odvodené slová a kompozitá).

Stručná osnova predmetu:

1. Základný profil vednej disciplíny: Lexikológia ponúka systémové základy sémantickej roviny jazyka na pozadí semiotiky a všeobecnej sémantiky. Subsystemy lexikológie.
2. Lexikálna sémantika. Sémantický trojuholník. Semiotika. Obsah a forma lexémy. Komponentová štruktúra.
3. Paradigmatické vzťahy v systéme slovnej zásoby: polysémia, homonymia, synonymia, antonymia, konverzívnosť, paronymia.
4. Sémantické a štylistické procesy: univerbizácia, internacionalizácia, neologizácia, terminologizácia, slangovosť, „subštandardnosť“, internacionalizácia.
5. Postup od morfematickej štruktúry lexémy k analýze slovotvornej štruktúry, k jej typológii a systematizácii. Vychádza sa z klasickej teórie onomaziologických kategórií.
6. Praktická interpretácia slovotvorných postupov (derivácia, kompozícia) a typy motivácií.
7. Základy systémovej organizácie slovnej zásoby, jej členenie, historický vývin i súčasný stav a teoretické základy tvorby slovníkov.
8. Morfematická štruktúra/analýza slova. Morféma ako najmenšia významová alebo funkčná časť slova.
9. Slovná zásoba. Spôsoby obohacovania slovnej zásoby. Členenie slovnej zásoby. Preberanie lexém z cudzích jazykov. Dynamické tendencie v systéme slovnej zásoby.
10. Motivované a nemotivované slová v jazyku. Lexikálna motivácia, typy lexikálnej motivácie a príklady v slovnej zásobe.

11. Derivatológia. Základná jednotka: derivatéma. Forma derivatémy: slovotvorný základ a slovotvorný formant. Slovotvorný vzorec. Onomaziologická štruktúra: onomaziologický príznak a onomaziologická báza. Slovotvorné hniezdo.

12. Derivačné, kompozičné a kompozično-derivačné slovotvorné postupy. Onomaziologické kategórie: mutácia, transpozícia, modifikácia. Substantívne, adjektívne a slovesné deriváty. Kompozitá a kvázikompozitá.

13. Lexikografia. Typy a druhy slovníkov a ich charakteristika. Opis najvýznamnejších lexikografických diel; diachrónny aj synchronný aspekt.

Odporúčaná literatúra:

- Kurz pre dištančnú formu vyučovania: <https://edu.ukf.sk/>
- Dolník, J.: Lexikálna sémantika. Bratislava: UK, 1990. 303 s.
- Dolník, J.: Lexikológia. 1. al. 2. vyd. Bratislava: UK v Bratislave 2003, 2007. 236 s.
- Dolník, J.: Súčasný slovenský jazyk. Lexikológia. Seminárne cvičenia. 1. al. 2. al. 3. vyd. Bratislava: UK v Bratislave 1990; 1994; 1997. 105 s.
- Horecký, J. – Buzássyová, K. – Bosák, J. a kol.: Dynamika slovnej zásoby súčasnej slovenčiny. Bratislava: Veda 1989. 430 s.
- Ripka, I. – Imrichová, M. : Základy slovenskej lexikológie. 2006. Prešov: Prešovská univerzita v Prešove. ISBN 8080684510, 155 s.
- Kováčová, Z.: Praktická lexikológia a slohová výchova. Nitra : UKF, 2010. - 151 s. - ISBN 978-80-8094-738-5. 151s.
- Kováčová, Z.: Antroponymá v spoločenskom románe. In: Vlastní jména v textech a kontextech, recenzent: Oldřich Uličný, Jaromír Krško. Brno : Masarykova univerzita, 2014. - ISBN 978-80-210-6631-1, S. 176-183.
- Kováčová, Z.: Význam jazykovej analýzy textu pre formovanie komunikačnej kompetencie. Nitra : UKF 2010. 216 s. ISBN 978-80-8094-695-1.
- Kováčová, Z. - Ciprianová, E.: From primary meanings of the sensory perceptions of touch and taste to lexicalized metaphors in an associative-semantic network in Slovak. In: Slovo a slovesnosť : časopis pro otázky teorie a kultury jazyka. Roč. 82, č. 1 (2021), s. 45-66. ISSN 0037-7031.
- Furdík, J.: Slovenská slovotvorba. Editor M. Ološtiak. Prešov: Náuka 2004. 200 s.
- Krátky slovník slovenského jazyka. Bratislava: Veda 2003. 985 s.
- Miko, F.: Význam, jazyk, semióza. Nitra 1994.
- Miko, F. (1989) Aspekty literárneho textu. Nitra: Ústav jazykovej a literárnej komunikácie PF, 1989. 197 s.
- Mlacek, J.: Slovenská frazeológia. Bratislava: SPN 1984.
- Ološtiak, M.: Aspekty teórie lexikálnej motivácie. Prešov: FF PU v Prešove 2011. 244 s.
- Ološtiak, M. – Ivanová, M.: Kapitoly z lexikológie (Lexikálna syntagmatika a viacslovné pomenovania). Prešov: FF PU v Prešove 2013. 251 s.
- Ondrus, P. – Horecký, J. – Furdík, J.: Súčasný slovenský spisovný jazyk: Lexikológia. Bratislava: SPN 1980. 232 s.
- Orgoňová, O. # Bohunická, A.: Lexikológia slovenčiny. Praha: Columbus 2012. 282 s.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

slovenský jazyk

Poznámky:

Literatúra, ktorá nie je dostupná v knižničnom fonde UKF, bude sprostredkovaná učiteľom predmetu z jeho súkromných zdrojov.

Hodnotenie predmetov					
Celkový počet hodnotených študentov: 166					
A	B	C	D	E	FX
16.87	18.67	21.08	7.83	13.25	22.29
Vyučujúci: prof. PaedDr. Zuzana Kováčová, PhD., PhDr. Mária Rendarová, PhD.,					
Dátum poslednej zmeny: 19.01.2022					
Schválil : prof. PaedDr. Zuzana Kováčová, PhD. Dátum schválenia: 16.09.2021					

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: Univerzita Konštantína Filozofa v Nitre	
Fakulta: Filozofická fakulta	
Kód predmetu: KSJL/TR/LDM/22	Názov predmetu: Literatúra pre deti a mládež
Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností: Forma výučby: Seminár Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách): Týždenný: 2 Za obdobie štúdia: 26 Metóda štúdia: prezenčná	
Počet kreditov: 2	
Odporúčaný semester/trimester štúdia: 5.	
Stupeň štúdia: I.	
Podmieňujúce predmety:	
Podmienky na absolvovanie predmetu: abs Celková záťaž študenta: 50 hodín Semináre 13 hodín + príprava na semináre 12 hodín + príprava seminárnej práce - čitateľského záznamu 25 hodín. Podmienky: Aktívna účasť na seminároch v ktorých študent preukazuje znalosti z teórie a z prehľadu v domácej a svetovej literature pre deti a mládež (30 bodov). Na konci semestra študent odovzdá podľa zadania vyučujúceho zoznam prečítanej literatúry pre deti a mládež a písomne vypracované čitateľské záznamy (70 bodov). Kredity nebudú udelené študentovi, ktorý získa v celkovom bodovom hodnotení menej ako 70 bodov.	
Výsledky vzdelávania: Študent má základný prehľad v slovenskej a prekladovej literature pre deti a mládež, pozná typológiu, žánre a špecifiká poetiky textov literatúry pre deti a mládež, vie sa orientovať v knižnej kultúre domácich a prekladových textov pre deti a mládež, vie implementovať literárnovednú teóriu pri argumentovaní a prezentácii stanovísk v rámci interpretácie textovej a výtvarnej zložky kníh, pozná špecifické typy kníh pre deti a mládež a najvýznamnejšie osobnosti svetovej literatúry pre deti a mládež. Po absolvovaní predmetu študent bude vedieť pracovať s textami literatúry pre deti a mládež v základnom rámci intencií prekladateľského procesu.	
Stručná osnova predmetu: 1. Úvod do literatúry pre mládež. Poetika, špecifiká a základné kategórie literatúry pre deti a mládež. 2. Ľudová slovesnosť v čítaní detí a žánre detského folklóru. Povešť. 3. Vývin slovenskej autorskej rozprávky. 4. Ľudmila Podjavorinská – zakladateľka umeleckej detskej literatúry. Sociálny motív v medzivojnovnej próze pre mládež. 5. Ľudo Ondrejov – tematická a žánrová pestrosť jeho tvorby. Charakter Hronského tvorby. 6. Vývinové relácie poézie pre deti a mládež po r. 1918. 7. Charakter a perspektívy v súčasnej poézii pre mládež. 8. Podoby a premeny prozaickej tvorby pre deti a mládež od r. 1918 – 1945. 9. Literatúra detského aspektu a tvorba do roku 1989. 10. Literárna situácia od 90. rokov po súčasnosť. 11. Vývin a podoby umelecko-náučnej literatúry. 12. Charakter a podoby svetovej autorskej rozprávky. Dobrodružná a fantastická literatúra v celosvetových intenciách.	

13. Základné špecifiká prekladu detskej knihy. Základný profil súčasnej prekladovej literatúry na Slovensku.

Odporúčaná literatúra:

Konkrétny kurz pre dištančnú formu vyučovania: <https://edu.ukf.sk/>

ANDRIČÍK, Marián. 2004. K poetike umeleckého prekladu. Levoča: Modrý Peter, 2004.

KIŠŠOVÁ, M. 2009. Paradigmy prekladu detskej literatúry. Nitra: FF UKF, 2009.

MITROVÁ, A. – RUSŇÁK, R. (eds.) 2017. Text a kontext prekladu literatúry pre deti a mládež na Slovensku po roku 1990. Prešov: PGF PU, 2017.

HRAŠKOVÁ, M. 2021. Vektory komunikácie prekladu pre deti a mládež. Súčasnú slovenské knihy v prekladoch vo výbere od 90. rokov. In: Súčasná slovakistika – súradnice a vektory. Sofia: Univerzita sv. K. Ochridského, 2021.

POPOVIČ, A. a kol. 1983. Originál – preklad: Interpretačná terminológia. Bratislava: Tatran, 1983.

POPOVIČ, A. 1975. Teória umeleckého prekladu. Bratislava : Tatran, 1975.

POPOVIČ, A. Špecifickosť prekladov v literatúre pre deti predškolského veku. In: Umenie a najmenší. Vydanie prvé. Bratislava : Vydavateľstvo Mladé letá, 1980. s. 114-120.

SLIACKY, O 1982.: Literatúra pre deti a mládež do r. 1945. Bratislava, SPN.

KOPÁL, J.-TUČNÁ, E.- PRELOŽNÍKOVÁ, E 1987: Literatúra pre deti a mládež. Bratislava: SPN.

STANISLAVOVÁ, Zuzana 2010: Dejiny slovenskej literatúry pre deti a mládež po roku 1960. Bratislava: LIC.

STANISLAVOVÁ, Zuzana 1998: Kontexty modernej slovenskej literatúry pre deti a mládež. Prešov: Náuka.

KOPÁL, Ján, 1997: Próza a poézia pre mládež. Teória/poetológia. Nitra: Enigma.

MIKO, F. 1980: Hra a poznanie v detskej próze. Bratislava: Mladé letá.

NOGE, J. 1988: Literatúra v literatúre. Bratislava: Mladé letá.

TUČNÁ, E. 2000: Marginálie o literatúre pre mládež. FF UKF, Nitra.

SLIACKY, O 2005.: Slovník slovenských spisovateľov pre deti a mládež. Bratislava, LIC.

RUSŇÁK, R. 2009: Svetová literatúra pre deti a mládež v didaktickej komunikácii, Prešovská univerzita v Prešove, 2009..

URBANOVÁ, S. a kol. 2004: Sedm klíčů k otevření literatury pro děti a mládež 90. let XX. století. 1. vyd. Olomouc: Votobia,

ŠUBRTOVÁ, M. a kol. 2011. Pohádkové příběhy v české literatúre pro děti a mládež 1990-2010. Brno: Masarykova univerzita.

Nitrianske a prešovské zborníky o literatúre pre deti a mládež.

Časopisy, ktoré sa venujú tvorbe pre deti a mládež:

Zlatý máj (do roku 1993)

Bibiana

O dieťati, jazyku a literatúre.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

slovenský jazyk, český jazyk

Poznámky:

Literatúra, ktorá nie je dostupná v knižničnom fonde UKF, bude sprostredkovaná učiteľom predmetu z jeho súkromných zdrojov.

Hodnotenie predmetov	
Celkový počet hodnotených študentov: 0	
ABS	N
0.0	0.0
Vyučujúci: Mgr. Mariana Hrašková, PhD., PhDr. Petra Kaizerová, PhD.,	
Dátum poslednej zmeny: 19.01.2022	
Schválil : prof. PaedDr. Zuzana Kováčová, PhD. Dátum schválenia: 16.09.2021	

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: Univerzita Konštantína Filozofa v Nitre	
Fakulta: Filozofická fakulta	
Kód predmetu: KSJL/TR/LUS/22	Názov predmetu: Literárne a umelecké smery
Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností: Forma výučby: Seminár Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách): Týždenný: 2 Za obdobie štúdia: 26 Metóda štúdia: prezenčná	
Počet kreditov: 2	
Odporúčaný semester/trimester štúdia: 5.	
Stupeň štúdia: I.	
Podmieňujúce predmety:	
Podmienky na absolvovanie predmetu: abs Celková záťaž študenta: 50 hodín Semináre 13 hodín + príprava na semináre 12 hodín + príprava a prezentácia seminárnej práce 25 hodín. Podmienky: Aktívna účasť na seminároch. V rámci seminárov študent diskutuje o textoch a problémových okruhoch, vie k nim zaujať relevantné stanovisko (30 bodov). Na konci semestra študent odovzdá seminárnu prácu podľa zadania vyučujúceho (70 bodov). Kredity nebudú udelené študentovi, ktorý získa v celkovom bodovom hodnotení menej ako 70 bodov.	
Výsledky vzdelávania: Výsledkom vzdelávania je získanie základného profilového prehľadu v literárnych a umeleckých smeroch od klasicizmu po súčasnosť. Študent si osvojí vedomosti o špecifických detailoch a elementoch dominantných i marginálnych literárnych a umeleckých smerov. Študent pozná špecifické východiská literárnych a umeleckých smerov, vie konštruktívne interpretovať ich dištinkatívne príznaky, zaradiť ich k obdobiam a vyargumentovať ich charakteristiku a význam pre literárny vývoj. Študent rieši zadania k témam, prezentuje pred skupinou výsledky vlastnej práce, komunikuje vlastné názory a postoje a konfrontuje ich s vedeckou teóriou. Kooperuje pri riešení praktických zadaní a prezentuje výsledky skupinovej práce na seminári.	
Stručná osnova predmetu: Stručná osnova predmetu: 1. Estetická konfrontácia klasicizmu a romantizmu. (1. týždeň) 2. Literárny a umelecký romantizmus (2. týždeň) 3. Parnasizmus ako snaha o dosiahnutie „čistého umenia“. (3. týždeň) 4. Literárny a umelecký realizmus. (4. týždeň) 5. Umelecký a literárny naturalizmus. (5. týždeň) 6. Premodernizmus v literatúre. (6. týždeň) 7. Moderna v literatúre a umení. (7. týždeň) 8. Od kubizmu a futurizmu k abstraktivizmu.(8. týždeň)	

9. Od expresionizmu a dadaizmu k surrealizmu. (9. týždeň)
 10. Existencializmus v literatúre. (10. týždeň)
 11. Symbolizmus v literatúre. (11. týždeň)
 12. Schematizmus ako retardačný element v literatúre a umení. (12. – 13. týždeň)

Odporúčaná literatúra:

Konkrétny kurz pre dištančnú formu vyučovania: <https://edu.ukf.sk/>
 BAKOŠ, M. 1973. Literárna história a historická poetika. Bratislava, Slovenský spisovateľ, 1973.
 BRUKNER, J.- FILIP, J. 1997. Poetický slovník. Praha: Mladá fronta. 1997.
 ČERNÝ, V. 1993. Úvod do literárnej teórie. Praha, SPN, 1993.
 CULLER, J. 2002. Krátky úvod do literárnej teórie. Brno: Host, 2002.
 EAGLETON, T. 2005. Úvod do literárnej teórie. Praha: triáda, 2005.
 FINDRA, J. - GOMBALA, E. - PLINTOVIČ, I.: Slovník literárnovedných termínov. Bratislava, SPN, 1979.
 HRABÁK, J. - ŠTĚPÁNEK, V.: Úvod do teórie literatury. Praha, SPN, 1987.
 MIKULA, V. 1999. Od baroka k postmoderne. Levica: L.C.A., 1999.
 MULLER, R. – ŠIDÁK, P. eds. 2012. Slovník novější literární teorie, 2012.
 NÜNNING, A. ed. 2006. Lexikon teorie literatury a kultury: koncepte – osobnosti – základní pojmy. Brno: Host, 2006.
 ŠTEVČEK, J. 1977. Estetika a literatúra. Bratislava, Tatran, 1977.
 VALČEK, P. 2006. Slovník literárnej teórie. Bratislava: LIC, 2006.
 VLAŠÍN, Š. a kol. 1976. Slovník literárních směrů a skupin. Praha, Orbis, 1976.
 VLAŠÍN, Š. a kol. 1997. Slovník literární teorie. Praha, Československý spisovatel, 1977.
 ŽILKA, T. 2011. Vademecum poetiky. Nitra, UKF, 2011.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

slovenský jazyk, český jazyk

Poznámky:

Literatúra, ktorá nie je dostupná v knižničnom fonde UKF, bude sprostredkovaná učiteľom predmetu z jeho súkromných zdrojov.

Hodnotenie predmetov

Celkový počet hodnotených študentov: 0

ABS	N
0.0	0.0

Vyučujúci: PhDr. Petra Kaizerová, PhD., Mgr. Mariana Hrašková, PhD.,

Dátum poslednej zmeny: 19.01.2022

Schválil : prof. PaedDr. Zuzana Kováčová, PhD. Dátum schválenia: 16.09.2021

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: Univerzita Konštantína Filozofa v Nitre	
Fakulta: Filozofická fakulta	
Kód predmetu: KSJL/TR/LZ/22	Názov predmetu: Literárny zemepis
Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností: Forma výučby: Seminár Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách): Týždenný: 2 Za obdobie štúdia: 26 Metóda štúdia: prezenčná	
Počet kreditov: 2	
Odporúčaný semester/trimester štúdia: 3.	
Stupeň štúdia: I.	
Podmieňujúce predmety:	
Podmienky na absolvovanie predmetu: absolvoval /-a (A) Celková záťaž študenta je 50 hodín semináre 26 hodín + príprava na seminárne cvičenia 6 hodín + príprava referátu a prezentácie 6 hodín + samoštúdium a príprava na test 11 hodín + účasť na teste 1 hodina Podmienky: Aktívna účasť študenta na seminárnych cvičeniach a písomný test (resp. elektronický test v EDU), prípadne schválená seminárna práca. Študent v priebehu semestra vypracuje a odprezentuje projekt podľa zadania pedagóga (20 bodov); na seminárnych cvičeniach sa zapája k riešeniu úloh, diskutuje k témam (10 bodov). Na konci semestra študent absolvuje písomný test resp. odovzdá seminárnu prácu (70 bodov). Kredity nebudú študentovi udelené, ak získa v celkovom hodnotení menej ako 70 bodov. Hodnotenie: absolvoval /-a =100 – 70 bodov; neudelený = 69 bodov a menej.	
Výsledky vzdelávania: Študent rozpozná literárne a kultúrne dominanty, centrá Slovenska i oblasti spojených s literatúrou a ľudovou kultúrou. Absolvovanie uvedenej disciplíny predstavuje istý prvok, ktorého obsahovú náplň tvorí zvládnutá istá miera literárnej tematizácie, spojená s jej geografickým začlenením (literárne pamiatky a pamätníky Slovenska) na jednej strane a na druhej strane ju dopĺňa problematika ľudovej kultúry vo vzťahu k jej územným centrom. Súčasťou disciplíny je aj literárna regionalistika, ktorá vlastne obidve predchádzajúce zložky zastrešuje. Sprievodnou časťou tejto disciplíny je dôraz na poznanie vlastného regiónu, zvlášť regiónu Nitry.	
Stručná osnova predmetu: 1. Objasnenie termínov región, regionalizmus, pamiatky a literárne pamiatky a „vytvorenie“ invariantných teórií. (1. – 2. týždeň) 2. Regionalizmus v umení a v literatúre. (3. – 4. týždeň) 3. Literatúra medzi centrom a perifériou. (5. týždeň) 4. Nitra v dejinách a bájny Zobor v literatúre (pramene knižnej proveniencie). (6. – 7. týždeň) 5. Nehnutelné pamiatky v Nitre i v ostatných regiónoch Slovenska. (8. týždeň) 6. Nitrianski rodáci a literáti, ktorí životným postojom či literárnou tvorbou vyjadrili svoj vzťah k Nitre. (9. – 10. týždeň) 7. Pavol Strauss – duchovný a ľudský fenomén. (11. – 12. týždeň)	

8. Semináre o biografiách a tvorbe autorov / prekladateľov jednotlivých regiónov (využitie audiovizuálnej techniky), prípadne aj exkurzia. (13. týždeň)

Odporúčaná literatúra:

Brunclík, J. 2008. Literárny zemepis : regionalizmus a literatúra. In Slovenský jazyk a literatúra v škole : Časopis pre otázky jazyka a literatúry, 2008, roč. 54, č. 9 – 10, s. 275 – 284.

Fojtík, J. Nitra. Bratislava : Obzor, 1977.

Liba, P. a kol. Región v národnej kultúre. Dolný Kubín; Nitra : Oravské múzeum P. O.

Hviezdoslava v Dolnom Kubíne, 1988.

Melicher, J. Literárne stopy pod Zoborom. Nitra : UKF v Nitre, 1999.

Pažitný, A. Reálie a personálie Nitry. Nitra : Dom Matice slovenskej v Nitre, 2006.

Rezník, J. Túry do literatúry (Po literárnych stopách na Slovensku). Bratislava : Slovart, 2012.

Uhrín, P. Album literárnych pamiatok na Slovensku. Martin : Matica slovenská, 1976.

Zajac, P. Pulzovanie literatúry. Bratislava : Slovenský spisovateľ, 1993. 154 s

Kurz v EDU UKF k disciplíne Literárny zemepis. Dostupné na: Kurz: Literárny zemepis (ukf.sk)

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

slovenský jazyk

Poznámky:

Literatúra, ktorá nie je dostupná v knižničnom fonde UKF, bude sprostredkovaná učiteľom predmetu z jeho súkromných zdrojov.

Hodnotenie predmetov

Celkový počet hodnotených študentov: 62

ABS	N
80.65	19.35

Vyučujúci: Mgr. Monika Zumríková Kekeliaková, PhD., PhDr. Dušan Teplan, PhD.,

Dátum poslednej zmeny: 18.01.2022

Schválil : prof. PaedDr. Zuzana Kováčová, PhD. Dátum schválenia: 16.09.2021

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: Univerzita Konštantína Filozofa v Nitre	
Fakulta: Filozofická fakulta	
Kód predmetu: KSJL/T/MSJ/22	Názov predmetu: Morfológia slovenského jazyka
Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností: Forma výučby: Prednáška / Seminár Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách): Týždenný: 1 / 1 Za obdobie štúdia: 13 / 13 Metóda štúdia: prezenčná	
Počet kreditov: 2	
Odporúčaný semester/trimester štúdia: 3.	
Stupeň štúdia: I.	
Podmieňujúce predmety:	
Podmienky na absolvovanie predmetu: skúška (S) Celková záťaž študenta: 60 hodín prednášky 13 hodín + semináre 13 hodín + príprava na semináre 8 hodín + samoštúdium a príprava na skúšku 25 hodín + účasť na skúške 1 hodina Podmienky: Aktívna účasť na seminároch a absolvovanie skúšky formou testu. Kredity nebudú udelené študentovi, ktorý získa v celkovom bodovom hodnotení menej ako 70 % bodov. Hodnotenie: A = 100 % – 95 %, B = 94 % – 90 %, C = 89 % – 85 %, D = 84 % – 80 %, E = 79 % – 70 %, FX = 69 % – 0 %.	
Výsledky vzdelávania: <ul style="list-style-type: none"> • Študent ovláda základnú terminológiu z morfológie slovenského jazyka (gramatický tvar, gramatická kategória, paradigma, morféma). • Študent identifikuje základnú gramatickú a morfematickú štruktúru tvaru slova, s dôrazom na tvorbu korektných gramatických tvarov. • Študent chápe princípy klasifikácie slovných druhov, rozoznáva jednotlivé slovné druhy a dokáže ich kategorizovať. • Študent správne klasifikuje a identifikuje gramatické kategórie menných slovných druhov a gramatické a lexikálno-gramatické kategórie slovies. • Študent identifikuje základné rozdiely v gramatickej stavbe slovenského jazyka a študovaného cudzieho jazyka. • Študent má základné poznatky z komparatívnej morfológie a vie ju využívať pri prekladoch textov.	
Stručná osnova predmetu: <ol style="list-style-type: none"> 1. Morfológia ako jazykovedná disciplína. Vzťah morfológie k ostatným jazykovým rovinám. 2. Základné pojmy (tvar slova, paradigma, gramatická kategória). 3. Morfológická typológia jazykov. Morfológický typ slovenčiny. 4. Gramatický tvar a jeho analýza. Tvarotvorný základ a tvarotvorný formant. Syntetické a analytické slovné tvary. 5. Morféma a typy morfém. Morfematická analýza slovného tvaru. 6. Slovné druhy. Klasifikácia slovných druhov podľa lexikálneho, morfológického a syntaktického kritéria.	

7. Charakteristika, definícia a klasifikácia jednotlivých slovných druhov (podstatné mená, prídavné mená, zámená, číslovky, príslovky, predložky, spojky, častice, citoslovčia).
8. Slovesá – charakteristika, definícia, klasifikácia. Plnovýznamové slovesá (predmetové a bezpredmetové slovesá, prechodné a neprechodné slovesá).
9. Zvratné a nezvratné slovesá. Osobné a neosobné slovesá. Neplnovýznamové (pomocné) slovesá – fázové, limitné, modálne, sponové slovesá.
10. Lexikálno-gramatické kategórie sloves – slovesná intencia. Lexikálno-gramatické kategórie sloves – slovesný vid.
11. Gramatické kategórie sloves (kategória času, spôsobu, slovesného rodu a slovesnej zhody). 12. Časovanie sloves – tvorenie slovesných tvarov z prítomného a infinitívneho kmeňa.
13. Slovesné tvary (určité a neurčité, jednoduché a zložené).

Odporúčaná literatúra:

Kurz pre dištančnú formu vyučovania: <https://edu.ukf.sk/>.

Dolník, J. – Bajzíkova, E. – Mlacek, J. – Tomajková, E. – Žigo, P.: Princípy stavby, vývinu a fungovania slovenčiny. Bratislava: FF UK 1999.

Dudová, K.: Prehľad slovenskej morfosyntaxe s cvičeniami. Nitra: FF UKF 2015.

Dvonč, L.: Dynamika slovenskej morfológie. Bratislava: Veda 1984.

Miko, F.: Rod, číslo a pád podstatných mien. Bratislava: Vydavateľstvo SAV 1962.

Morfologické aspekty súčasnej slovenčiny. Ed. J. Dolník. Bratislava: Veda 2010.

Navrátil, L.: Nominálne slovné druhy. Nitra: Enigma 2005.

Navrátil, L.: Neohybné slovné druhy a citoslovčia. Nitra: Enigma 2003.

Navrátil, L.: Slovesá – kráľovský slovný druh. Nitra: Enigma 2009.

Oravec, J.: Slovenské predložky v praxi. Bratislava: SPN 1968.

Oravec, J. – Bajzíkova, E. – Furdík, J.: Súčasný slovenský spisovný jazyk. Morfológia.

Bratislava: SPN 1984.

Petráš, P.: Otázka nesklonnosti názvov niektorých slovenských televíznych staníc. In: Kultúra slova, 2015, roč. 1, č. 49, s. 10 – 21.

Petráš, P.: Plurálové podoby s cudzou gramatickou koncovkou -s v slovenčine. In: Slovenská reč, 2017, roč. 82, č. 3, s. 282 – 295.

Petráš, P.: Evalvácia strojového prekladu návodov na použitie (so zameraním na preklad z anglického do slovenského jazyka). In: Mýliť sa je ľudské (ale aj strojové): analýza chýb strojového prekladu do slovenčiny. Nitra: Univerzita Konštantína Filozofa v Nitre 2017, s. 143 – 168.

Petráš, P. – Munková, D.: (Nielen) lingvistický pohľad na strojový preklad (na príklade prekladov textov technickej dokumentácie z angličtiny do slovenčiny). In: Slovenská reč, 2019, roč. 84, č. 3, s. 258 – 287.

Pukanec, M.: Lehrbuch der slowakischen Sprache für Slawisten II (mit Einführung in die morphologische Konzeption der slowakischen und tschechischen Akzentologie). Norderstedt: Bod Verlag 2021. 124 s.

Ružička, J. a kol.: Morfológia slovenského jazyka. Bratislava: Vydavateľstvo SAV 1966.

Ružička, J.: Skladba neurčitku v slovenskom spisovnom jazyku. Bratislava: Vydavateľstvo SAV 1956.

Sokolová, M.: Nový deklinačný systém slovenských substantív. Prešov: Filozofická fakulta Prešovskej univerzity v Prešove 2007.

Vaňko, J. – Auxová, D.: Morfológia slovenského jazyka. Nitra: FF UKF 2015.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:
slovenský jazyk

Poznámky:

Literatúra, ktorá nie je dostupná v knižničnom fonde UKF, bude sprostredkovaná učiteľom predmetu z jeho súkromných zdrojov.

Hodnotenie predmetov

Celkový počet hodnotených študentov: 0

A	B	C	D	E	FX
0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0

Vyučujúci: doc. Mgr. Martin Diweg-Pukanec, PhD., Mgr. Patrik Petráš, PhD.,

Dátum poslednej zmeny: 19.01.2022

Schválil : prof. PaedDr. Zuzana Kováčová, PhD. Dátum schválenia: 16.09.2021

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: Univerzita Konštantína Filozofa v Nitre	
Fakulta: Filozofická fakulta	
Kód predmetu: KSJL/T/ONOM/22	Názov predmetu: Onomastika
Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností: Forma výučby: Seminár Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách): Týždenný: 2 Za obdobie štúdia: 26 Metóda štúdia: prezenčná	
Počet kreditov: 2	
Odporúčaný semester/trimester štúdia: 3.	
Stupeň štúdia: I.	
Podmieňujúce predmety:	
Podmienky na absolvovanie predmetu: absolvoval (A) Celková záťaž študenta: 60 hodín semináre 26 hodín + príprava na semináre 4 hodiny + príprava seminárnej práce a prezentácie 30 hodín Podmienky: Aktívna účasť na seminároch a seminárna práca. V priebehu semestra vypracuje študent samostatne projekt podľa zadania vyučujúceho a prezentuje ho na seminári (40 bodov); v rámci seminárov realizuje študent praktické aktivity a prezentuje ich výsledky (20 bodov). Kredity nebudú udelené študentovi, ktorý získa v celkovom bodovom hodnotení menej ako 31 bodov.	
Výsledky vzdelávania: <ul style="list-style-type: none"> • Študent pozná základné princípy fungovania vlastných mien a onymických sústav. • Študent klasifikuje vlastné mená podľa jednotlivých kritérií. • Študent rozumie procesom deapelativizácie a deonymizácie. • Študent pozná postupy používané pri onomastickom výskume.	
Stručná osnova predmetu: <p>Tento povinne voliteľný predmet je obsahovo zameraný na základy teórie vlastného mena, na klasifikáciu oným a charakteristiku ich jednotlivých formálnych a sémantických typov. Súčasťou disciplíny je aj problematika aplikačného štúdia vlastného mena v teréne a v pôvodnej a prekladovej literatúre.</p> <p>Tézy predmetu:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Onomastika v systéme vied. Základné pojmy a termíny. (1. týždeň) 2. Jazyková stránka vlastného mena (designácia). (2. týždeň) 3. Vlastné meno v onymickej sústave a jeho fungovanie v komunikácii. (3. týždeň) 4. Onomastické termíny podľa objektov pomenovaných vlastnými menami. (4. – 5. týždeň) 5. Slovenská historická onomastika, stará lexika zafixovaná v historickej onymii. (6. – 7. týždeň) 6. Metódy a pramene heuristického výskumu vlastných mien. (8. týždeň) 7. Základné spracovanie onymického výskumu. (9. – 10. týždeň) 8. Metodika výskumu toponymie v praxi. (11. týždeň) 9. Metodika výskumu antroponymie v praxi. (12. týždeň) 10. Metodika výskumu chrématonymie v praxi. (13. týždeň)	

Odporúčaná literatúra:

Kurz pre dištančnú formu vyučovania: <https://edu.ukf.sk/>.

Blanár, V.: Teória vlastného mena. Status, organizácia a fungovanie v spoločenskej komunikácii. Bratislava: Veda, vydavateľstvo SAV, 1996.

Dolník, J.: Lexikálna sémantika a onomastika. (K otázke významu vlastných mien). In: X. slovenská onomastická konferencia. Zborník referátov. Red. M. Majtán. Bratislava, 1991, s. 54 – 60.

Krško, J.: Úvod do toponomastiky. Banská Bystrica: Belianum 2014.

Krško, J.: Všeobecnolingvistické aspekty onymie. Banská Bystrica: Belianum 2016.

Majtán, M.: Vývin priezvisk na Slovensku. Slovenská reč, 59, 1994, s. 30 – 37.

Pukanec, M.: Etymologický náčrt slovanského sveta bohov a démonov. Nitra: Univerzita Konštantína Filozofa v Nitre 2013.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

slovenský jazyk, český jazyk

Poznámky:

Literatúra, ktorá nie je dostupná v knižničnom fonde UKF, bude sprostredkovaná učiteľom predmetu z jeho súkromných zdrojov.

Hodnotenie predmetov

Celkový počet hodnotených študentov: 0

ABS	N
0.0	0.0

Vyučujúci: Mgr. Patrik Petráš, PhD., PhDr. Katarína Dudová, PhD.,

Dátum poslednej zmeny: 18.01.2022

Schválil : prof. PaedDr. Zuzana Kováčová, PhD. Dátum schválenia: 16.09.2021

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: Univerzita Konštantína Filozofa v Nitre	
Fakulta: Filozofická fakulta	
Kód predmetu: KSJL/T/OE/22	Názov predmetu: Ortoepia slovenského jazyka
Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností: Forma výučby: Seminár Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách): Týždenný: 2 Za obdobie štúdia: 26 Metóda štúdia: prezenčná	
Počet kreditov: 2	
Odporúčaný semester/trimester štúdia: 2.	
Stupeň štúdia: I.	
Podmieňujúce predmety:	
Podmienky na absolvovanie predmetu: absolvoval (A) Celková záťaž študenta: 50 hodín semináre 26 hodín + príprava na semináre 8 hodín + samoštúdium 15 hodín + záverečný test 1 hodina Podmienky: Študent absolvuje na konci výučbového obdobia semestra záverečný test z pravidiel slovenskej výslovnosti a z fonetickej transkripcie s minimálnou úspešnosťou 60 %. Kredity sa neudelia študentovi, ktorý nezíska aspoň 60 % bodov z testu.	
Výsledky vzdelávania: <ul style="list-style-type: none"> • Študent aplikuje pravidlá slovenskej výslovnosti v praxi. • Študent diferencuje výslovnostné štýly. • Študent transkribuje vyslovený prejav/napísaný text. • Študent funkčne využíva prozodické vlastnosti reči a vie ich uplatniť v tlmočnickej praxi.	
Stručná osnova predmetu: <ol style="list-style-type: none"> 1. Pojem a definícia ortoepie, ortoepia – ortofónia 2. Z dejín a teórie slovenskej ortoepie 3. Vzťah ortoepie k fonetike a fonológii 4. Jazyková norma a kodifikácia, súčasný stav jazykovej kultúry (zvuková rovina) 5. Štýly výslovnosti 6. Základné ortoepické pravidlá spisovnej slovenčiny 7. Fonetická transkripcia 8. Ortoepické javy pri samohláskach 9. Rytmickejší zákon a jeho výnimky 10. Ortoepické javy pri dvojhláskach 11. Ortoepické javy pri spoluhláskach 12. Prozodické vlastnosti:<ul style="list-style-type: none"> – prízvuk, predklonky, príklonky – dôraz, emfáza – tempo reči – prestávka	

<p>– melódia vety 13. Vlastnosti hlasu, elokvencia, dikcia</p>	
<p>Odporúčaná literatúra: Kurz pre dištančnú formu vyučovania: https://edu.ukf.sk/. Bugárová, M.: Intonácia a sémantika vety. Nitra: UKF 2001. Dvončová, J. – Jenča, I. – Kráľ, Á.: Atlas slovenských hlások. 1. vydanie. Bratislava: Vydavateľstvo SAV 1969. Kráľ, Á.: Pravidlá slovenskej výslovnosti. Systematika a ortoepický slovník. Martin: Matica slovenská 2009. Kráľ, Á. – Holčík, J.: Cvičenia z ortoepie a fonetiky slovenčiny. Nitra: PF 1986. Olšiak, M.: Ortoepia javiskovej reči. Nitra: UKF 2013. Sabol, J. – Sokolová, M. – Bónová, I.: Kultúra hovoreného prejavu. Prešov: PU 2009.</p>	
<p>Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu: slovenský jazyk</p>	
<p>Poznámky: Literatúra, ktorá nie je dostupná v knižničnom fonde UKF, bude sprostredkovaná učiteľom predmetu z jeho súkromných zdrojov.</p>	
<p>Hodnotenie predmetov Celkový počet hodnotených študentov: 0</p>	
ABS	N
0.0	0.0
<p>Vyučujúci: Mgr. Patrik Petráš, PhD., PhDr. Mária Rendarová, PhD.,</p>	
<p>Dátum poslednej zmeny: 19.01.2022</p>	
<p>Schválil : prof. PaedDr. Zuzana Kováčová, PhD. Dátum schválenia: 16.09.2021</p>	

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: Univerzita Konštantína Filozofa v Nitre	
Fakulta: Filozofická fakulta	
Kód predmetu: KSJL/T/OG/22	Názov predmetu: Ortografia
Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností: Forma výučby: Seminár Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách): Týždenný: 2 Za obdobie štúdia: 26 Metóda štúdia: prezenčná	
Počet kreditov: 2	
Odporúčaný semester/trimester štúdia: 1.	
Stupeň štúdia: I.	
Podmieňujúce predmety:	
Podmienky na absolvovanie predmetu: absolvoval (A) Celková záťaž študenta: 60 hodín semináre 26 hodín + príprava na semináre 22 hodín + príprava na záverečnú kontrolu vedomostí a účasť na nej 12 hodín Podmienky: Aktívna účasť na seminároch, v rámci ktorých realizuje študent praktické aktivity a prezentuje ich výsledky (50 bodov). Na konci semestra absolvuje študent záverečný diktát a test (50 bodov).	
Výsledky vzdelávania: <ul style="list-style-type: none"> • Študent si pamätá základné pravidlá slovenského pravopisu a aplikuje ich v praxi. • Študent analyzuje problematické gramatické javy. • Študent vie opraviť chybné napísaný slovenský text. • Študent dokáže odôvodniť pravopis slovenského textu podľa pravidiel slovenského pravopisu. • Študent ovláda základy písania cudzích mien v slovenskom texte.	
Stručná osnova predmetu: Stručná osnova predmetu: Disciplína je orientovaná prakticky. Študenti si prehľadujú poznatky z pravopisu podľa jednotlivých jazykových rovín. Zvláštny dôraz sa kladie na nové javy pravopisu po úpravách v roku 1991 a 1998. Základnou metódou osvojovania si vedomostí sú diktáty, pravopisné cvičenia a ich následná interpretácia. Cieľom disciplíny je prehĺbiť a rozšíriť poznatky a zručnosti z ortografie: <ul style="list-style-type: none"> – pravopis a jeho princípy (1. týždeň), – písanie i/y, í/ý (2. – 3. týždeň), – písanie slov cudzieho pôvodu (4. týždeň), – písanie veľkých písmen (5. týždeň), – písanie slov osobitne a dovedna (6. týždeň), – prepis z iných grafických sústav (7. týždeň), – interpunkcia a jej funkcia (8. týždeň), – interpunkčné znamienka (9. – 10. týždeň), – diakritika (11. týždeň), – základné typografické zásady pri tvorbe písaného textu (12. – 13. týždeň).	

Odporúčaná literatúra:

Kurz pre dištančnú formu vyučovania: <https://edu.ukf.sk/>.
Báňik, T.: Základy slovenského pravopisu. Nitra: UKF 2015.
Jazyková poradňa, dostupné na internete <https://jazykovaporadna.sme.sk/>
Lukačková, R. – Solčanská, B.: Budem vedieť pravopis. Bratislava: Didaktis 1998.
Navrátil, L. – Šimurka, J.: Pravopis. Slovenská príručka slovenského pravopisu. Nitra: Enigma 2002.
Ološtiak, M. – Gianitsová-Ološtiaková, L.: Krok za krokom k maturite – Slovensky jazyk. Bratislava: Fragment 2007.
Pravidlá slovenského pravopisu. Bratislava: Veda 2013
Slovníkový portál Jazykovedného ústavu Ľ. Štúra SAV Dostupné na internete: <https://slovník.juls.savba.sk/>.
STN 01 6910 Pravidlá písania a úpravy písomností výklad normy, dostupné na internete: https://cloud2w.edupage.org/cloud/STN_01_6910_Pravidla_pisania_a_upravy_pisomnosti.pdf?z%3Af3zKwK%2Fklm1nBA0Ad9W89%2FI7J8WMb2THHzjFWu4C%2FiPJ0ITrd1K3A6JnTS8MMIYf.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

slovenský jazyk

Poznámky:

Literatúra, ktorá nie je dostupná v knižničnom fonde UKF, bude sprostredkovaná učiteľom predmetu z jeho súkromných zdrojov.

Hodnotenie predmetov

Celkový počet hodnotených študentov: 0

ABS	N
0.0	0.0

Vyučujúci: Mgr. Patrik Petráš, PhD., PhDr. Katarína Dudová, PhD.,

Dátum poslednej zmeny: 19.01.2022

Schválil : prof. PaedDr. Zuzana Kováčová, PhD. Dátum schválenia: 16.09.2021

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: Univerzita Konštantína Filozofa v Nitre	
Fakulta: Filozofická fakulta	
Kód predmetu: KSJL/T/PRPT/22	Názov predmetu: Problematika redigovania prekladového textu
Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností: Forma výučby: Seminár Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách): Týždenný: 2 Za obdobie štúdia: 26 Metóda štúdia: prezenčná	
Počet kreditov: 2	
Odporúčaný semester/trimester štúdia: 6.	
Stupeň štúdia: I.	
Podmieňujúce predmety:	
Podmienky na absolvovanie predmetu: Hodnotenie (A) Celková záťaž študentov: minimálne 60 hodín Seminárne cvičenia – 26, priebežná príprava na seminárne cvičenia – 20 hodín, príprava seminárnej práce a jej prezentácia – 15 hodín. Študent je povinný aktívne sa zúčastňovať seminárnych cvičení tak, že bude podľa priebežného plánu študovať odporúčanú literatúru, vďaka čomu počas semestra nadobudne a tiež preukáže svoje teoretické poznatky z oblasti redigovania prekladových textov. Táto aktivita – spočívajúca predovšetkým v rozvíjaní vlastného kritického myslenia o preklade umeleckého diela – bude priebežne bodovaná a zohľadnená pri záverečnom hodnotení. Študent pri detailnom vypracovaní a prezentovaní seminárnej práce preukáže tiež nadobudnutie praktických zručností v oblasti redigovania prekladového textu. V dohodnutom termíne predstaví svoju prácu formou prezentácie, v ktorej názorne a podrobne analyzuje konkrétny prekladový text, predovšetkým jeho nedostatky, pričom zdôvodní potrebu vlastných navrhovaných úprav a zásahov. Počas seminárov prídu takýmto spôsobom študenti do kontaktu s rôznymi druhmi prekladových textov.	
Výsledky vzdelávania: Študent nadobudne rozsiahly komplex teoretických poznatkov z oblasti redigovania prekladových textov, vďaka čomu si osvojí správne postupy a spôsoby práce. Taktiež získa praktické zručnosti pri samostatnom redigovaní prekladového textu. Absolvovanie predmetu pomôže rozšíriť a rozvinúť doterajšie schopnosti kriticky myslieť o texte.	
Stručná osnova predmetu: 1. Prekladová literatúra ako súčasť národného písomníctva. (1. týždeň) 2. Špecifikum prekladového diela - jeho dvojdomá príslušnosť. (2. a 3. týždeň) 3. Špecifiká preloženého textu (vzťah slovenčiny a cudzieho jazyka). (4. a 5. týždeň) 4. Významová úprava prekladového textu. (6. a 7. týždeň) 5. Jazyková úprava prekladového textu. (8. a 9. týždeň) 6. Spolupráca s prekladateľom. (10. a 11. týždeň) 7. Problematika vydávania prekladovej literatúry. (12. a 13. týždeň)	
Odporúčaná literatúra:	

BEDNÁROVÁ, K. (ed.). 2007. Myslenie o preklade. Bratislava: Kalligram, 2007.

BEDNÁROVÁ, K. 2013. Dejiny umeleckého prekladu na Slovensku I. Bratislava: Ústav svetovej literatúry SAV, 2013.

GROMOVÁ, E. (ed.). 2004. Preklad a kultúra. Nitra: UKF v Nitre, 2004.

HAVEL, R. - ŠTOREK, B. a kol. 2006. Editor a text. Praha – Litomyšl: Paseka, 2006.

HEČKO, B. 1991. Dobrodružstvo prekladu. Bratislava: Slovenský spisovateľ, 1991.

HOSTOVÁ, I. – GAVUROVÁ, M. – SMETANOVÁ, M. (eds.). 2013. Zrkadlá translológie I: Preklad ako nástroj komunikácie. Umelecký preklad. Prešov: FF Prešovskej univerzity v Prešove, 2013.

HREHOVČÍK, T. 2006. Prekladateľské minimum. Bratislava: Iris, 2006.

CHARVÁT, J. 1991. Proces redigovania (náčrt náuky o redigovaní) I. Proces redigovania všeobecne. Bratislava: Tatrapress, 1991.

KOVAČIČOV, O. 2009. Textové a mimotextové determinanty literárneho prekladu. Bratislava: Veda, 2009.

KOVAČIČOVÁ, O. – KUSÁ, M. (eds.). 2015. Slovník slovenských prekladateľov umeleckej literatúry. 20. storočie. A – K. Bratislava: Veda, 2015.

KOVAČIČOVÁ, O. – KUSÁ, M. (eds.). 2017. Slovník slovenských prekladateľov umeleckej literatúry. 20. storočie. L – Ž. Bratislava: Veda, 2017.

KUSÁ, M. 2005. Preklad ako súčasť dejín kultúrneho priestoru. Bratislava: Ústav svetovej literatúry SAV, 2005.

MIKO, F. 2011. Aspekty prekladového textu. Nitra: UKF v Nitre, 2011.

MÜGLOVÁ, D. – VALENTOVÁ, M. (eds.). 2015. Teória umeleckého a prekladového textu. Tradície a inovácie. Nitra: UKF v Nitre, 2015.

POPOVIČ, A. (ed.). 1977. Preklad odborného textu. Bratislava: Slovenské pedagogické nakladateľstvo, 1977.

SABOLOVÁ, D. (ed.). 1999. Chiméra prekladania. Antológia slovenského myslenia o preklade I. Bratislava: Veda, 1999.

SUWARA, B. 2003. O preklade bez prekladu. Bratislava: Veda, 2005.

VAJDOVÁ, L. 2009. Sedem životov prekladu. Bratislava: Veda, 2009.

VAJDOVÁ, L. a kol. 2014. Myslenie o preklade na Slovensku. Bratislava: Kalligram, 2014.

VILIKOVSKÝ, J. 1984. Preklad ako tvorba. Bratislava: Slovenský spisovateľ, 1984.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

Slovenský, český, anglický

Poznámky:

Literatúra, ktorá nie je dostupná v knižničnom fonde UKF, bude sprostredkovaná učiteľom predmetu z jeho súkromných zdrojov.

Hodnotenie predmetov

Celkový počet hodnotených študentov: 0

ABS	N
0.0	0.0

Vyučujúci: PhDr. Martina Taneski, PhD., PhDr. Dušan Teplan, PhD.,

Dátum poslednej zmeny: 21.01.2022

Schválil : prof. PaedDr. Zuzana Kováčová, PhD. Dátum schválenia: 16.09.2021

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: Univerzita Konštantína Filozofa v Nitre	
Fakulta: Filozofická fakulta	
Kód predmetu: KSJL/TR/ SL1P19/22	Názov predmetu: Slovenská literatúra 1. polovice 19. storočia
Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností: Forma výučby: Prednáška / Seminár Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách): Týždenný: 1 / 1 Za obdobie štúdia: 13 / 13 Metóda štúdia: prezenčná	
Počet kreditov: 3	
Odporúčaný semester/trimester štúdia: 2.	
Stupeň štúdia: I.	
Podmieňujúce predmety:	
Podmienky na absolvovanie predmetu: Celková záťaž študenta: 75 hodín prednášky 13 hodín + semináre 13 hodín + príprava na semináre 10 hodín + príprava seminárnej práce a prezentácie 10 hodín + samoštúdium a príprava na skúšku 27 hodín + účasť na skúške 2 hodiny. Podmienky: Aktívna účasť na seminároch a písomná skúška vykonaná počas skúškového obdobia. V priebehu semestra vypracuje študent v tíme projekt podľa zadania vyučujúceho a prezentuje ho na seminári (40 bodov). Na konci semestra absolvuje študent písomnú skúšku. (60 bodov). Kredity nebudú udelené študentovi, ktorý získa v celkovom bodovom hodnotení menej ako 70 bodov. Hodnotenie: A =100 % - 95%, B = 94 % - 90 %, C = 89 % - 85 %, D = 84 % -80 %, E = 79 % - 70 %, FX = 69 % - 0 % .	
Výsledky vzdelávania: Študent získa literárnohistorické vedomosti z obdobia 1. polovice 19. storočia. Dokáže sa zorientovať v historicko-spoločenskom kontexte danej epochy na území dnešného Slovenska a chápe súvislosti medzi ním a literárnym vývinom. Je schopný interpretovať literárne texty slovenského klasicizmu, preromantizmu a romantizmu a identifikovať ich špecifické črty aj na základe poznania dobových umelecko-estetických preferencií (uprednostňované literárne druhy, žánre, motívy, symboly, prozodické systémy a pod.). Študent rozpozná poetiku jednotlivých smerov a orientuje sa v tvorbe ich reprezentatívnych autorov a má znalosti aj o ich prekladovej tvorbe.	
Stručná osnova predmetu: 1. Periodizácia slovenskej literatúry prvej polovice 19. storočia, historicko-spoločenská situácia v období národného obrodzenia, estetické princípy klasicizmu, preromantizmu, romantizmu. (1. týždeň) 2. Kľúčové osobnosti slovenskej literatúry prvej polovice 19. storočia a ich tvorba, žánrové rozdelenie literatúry klasicizmu, preromantizmu, romantizmu a doznievania romantizmu, literárnovedné práce v období národného obrodzenia, rozbor diel literatúry prvej polovice 19. storočia. (2. – 3. týždeň)	

3. Konfrontácia estetických princípov klasicizmu, preromantizmu a romantizmu. Žánre preferované v prvej polovici 19. storočia (zameranie pozornosti na príležitostnú poéziu, humoristickú prózu, cestopisnú literatúru, dramatickú tvorbu a pod.). (4. týždeň)
4. Porovnanie európskych a slovenských literárnych trendov v danom období. (5. týždeň)
5. Filozofická platforma romantickej literatúry. (6. týždeň)
6. Spolky a časopisy vychádzajúce počas národného obrodzenia. (7. týždeň)
7. Zmapovanie matičného obdobia a sporu o Žehry. (8. týždeň)
8. Pohľad na doznievanie romantizmu, významné osobnosti a ich diela. (9. týždeň)
9. Využitie získaných poznatkov v rozbere diel z daného obdobia. (10. – 12. týždeň)
10. Zameranie pozornosti na slovenskú prekladovú tvorbu, jej špecifiká a dopady na vývin a tvar slovenskej literatúry v 1. polovici 19. storočia. (13. týždeň)

Odporúčaná literatúra:

<https://edu.ukf.sk/course/view.php?id=1414>

Čepan, O. – Kusý, I. – Šmatlák, S. – Noge, J. 1965. Dejiny slovenskej literatúry III. Bratislava: Slovenská akadémia vied 1965, 782 s.

Kaizerová, P. 2013. Humor a dramatika v časopise Černokňazník. Nitra: UKF FF, 2013, 132 s. ISBN 978-80-558-0496-5

Kaizerová, P. 2015. Hlasy do ticha v slovenskej romantickej poézii. In. Česká a slovenská poezie: slovo a mlčení Brno : Galium, 2015. - ISBN 978-80-905336-8-4, s. 79-86.

Kaizerová, P. 2015. Šesťkrát cesta k tradícii v literárnych textoch. Nitra : UKF, 2015. 166 s. ISBN 978-80-558-0914-4.

Kraus, C. 1999. Slovenský literárny romantizmus. Martin: Vydavateľstvo Matice slovenskej, 1999, 239 s. ISBN 80-7090-520-4

Mazák, P. a kol. 1988. Dejiny slovenskej literatúry 2. Bratislava: SPN, 1988, 515 s.

Noge, J. 1969. Slovenská romantická próza. Bratislava: Tatran, 1969, 509 s.

Šmatlák, S. 1988. Dejiny slovenskej literatúry. Bratislava: Tatran, 1988, 481 s.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

slovenský

Poznámky:

Literatúra, ktorá nie je dostupná v knižničnom fonde UKF, bude sprostredkovaná učiteľom predmetu z jeho súkromných zdrojov.

Hodnotenie predmetov

Celkový počet hodnotených študentov: 161

A	B	C	D	E	FX
14.91	17.39	29.81	10.56	21.74	5.59

Vyučujúci: doc. PhDr. Jozef Brunclík, PhD., PhDr. Petra Kaizerová, PhD.,

Dátum poslednej zmeny: 18.01.2022

Schválil : prof. PaedDr. Zuzana Kováčová, PhD. Dátum schválenia: 16.09.2021

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: Univerzita Konštantína Filozofa v Nitre	
Fakulta: Filozofická fakulta	
Kód predmetu: KSJL/TR/ SL1P20/22	Názov predmetu: Slovenská literatúra 1. polovice 20. storočia
Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností: Forma výučby: Prednáška / Seminár Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách): Týždenný: 1 / 1 Za obdobie štúdia: 13 / 13 Metóda štúdia: prezenčná	
Počet kreditov: 3	
Odporúčaný semester/trimester štúdia: 4.	
Stupeň štúdia: I.	
Podmieňujúce predmety:	
Podmienky na absolvovanie predmetu: skúška (S) Celková záťaž študenta: 90 hodín prednášky 13 hodín + semináre 13 hodín + príprava na semináre 10 hodín + príprava seminárnej práce a prezentácie 10 hodín + samoštúdium a príprava na skúšku 42 hodín + účasť na skúške 2 hodiny. Podmienky: Aktívna účasť na seminároch a ústna skúška. V priebehu semestra vypracuje študent seminárnu prácu podľa zadania vyučujúceho a prezentuje ju na seminári (20 bodov); v rámci seminárov realizuje študent praktické aktivity a prezentuje ich výsledky (10 bodov). Na konci semestra absolvuje študent ústnu skúšku. (70 bodov). Kredity nebudú udelené študentovi, ktorí získa v celkovom bodovom hodnotení menej ako 70 bodov. Hodnotenie: A =100 % - 95%, B = 94 % - 90 %, C = 89 % - 85 %, D = 84 % -80 %, E = 79 % - 70 %, FX = 69 % - 0 %	
Výsledky vzdelávania: <ul style="list-style-type: none"> • Študent/ka nadobudne poznatky o estetických princípoch a vývinových procesoch slovenskej literatúry 2. polovice 20. storočia (poézia, próza, dráma), rovnako aj prehľad literárnou vedou tohto obdobia, spoločensko-politickým, kultúrnym kontextom doby a literárnymi časopismi daného obdobia. • Študent/ka pozná problematiku troch vývinových období v 2. polovici 20. storočia (v poézii i v próze), ovláda terminológiu toho-ktorého vývinového smeru (postsymbolizmus, neopoetizmus, postmoderna...) aj na pozadí výtvarných inšpirácií a filozofických, vie ich aktívne používať v procese predstavenia načítaného diela. Pozná vývinové obdobie cez skúsenosť erudovaného komentovaného čítania básnického, prozaického a dramatického textu. Vie dielo interpretovať a analyzovať z hľadiska poetologických fenoménov. Ovláda literárnohistorický kontext i axiologický kontext obdobia, ako aj biografické pozadie toho-ktorého diela. • Študent prezentuje pred skupinou študentov výsledky vlastnej čítania umeleckého textu, komunikuje vlastné názory a postoje a konfrontuje ich interpretačnou realitou toho-ktorého umeleckého textu.	
Stručná osnova predmetu:	

1. Vývinové premeny slovenskej literatúry na prelome 19. a 20. storočia – hlasistické hnutie a literárna moderna.
2. Kultúrno-spoločenské premeny po roku 1918 – literárne časopisy, generačné rozvrstvenie a vývinová periodizácia.
3. Kontinuita a rozklad literárneho realizmu v poprevratovom období.
4. Nástup mladej generácie do prózy – odklon od dedinskej témy a postupy estetizácie prózy.
5. Naturalizmus, expresionizmus vo vývine slovenskej medzivojnovnej prózy.
6. Typologické členenie lyrizovanej prózy – zdroje, tendencie a konštanty prózy naturalizmu.
7. Problematika tzv. novorealistickej prózy.
8. Básnická tvorba tzv. prechodnej generácie.
9. Slovenská literárna moderna, impresionizmus, symbolizmus, vitalizmus, poetizmus, proletárka poézie, surrealizmus.
10. Slovenská katolícka moderna (na pozadí francúzskej katolíckej moderny, neosymbolizmu, poetizmu, surrealizmu a čistej poézie)
11. Generačné hnutie nadrealizmu.
12. Rozvoj poprevratového divadelníctva a charakteristika dramatickej tvorby.
13. Literárna veda / kritika v 1. polovici 20. storočia.

Odporúčaná literatúra:

- BÍLIK, R. Industrializovaná literatúra (1945 – 1956), Bratislava: Proxy a. s. (bez udania roku)
- BOKNÍKOVÁ, A. 2012. Zo slovenskej poézie šesťdesiatych rokov 20. storočia II. Bratislava: Univerzita Komenského v Bratislave, 2012.
- ČÚZY, L. – DAROVEC, P. - HOCHÉL, I. – KÁKOŠOVÁ, Z. 2006. Panoráma slovenskej literatúry. Bratislava: SPN – Mladé letá, 2006.
- HOCHÉL, I. 2003. Dotyky, sondy, postoje. Výber z recenzií a literárnokritických statí (1981 – 2001). Nitra: FF UKF, 2003.
- HOCHÉL, I. 2005. Ladislav Ballek. Príbeh ako princíp. Bratislava: LIC, 2005.
- KASARDA, M. 1996. Osamelí bežci (Správy z ľudského vnútra). Bratislava: L.C.A., 1996.
- KEKELIAKOVÁ, M. 2008. Torzá snov a vidín v poézii "chlapca z hmlovín": (interpretácia a poetika sna v Olivovej lyrike). In: Romboid: časopis pre literatúru a umeleckú komunikáciu, 2008, roč. 43, č. 5 - 6, s. 66 - 78. (štúdiá o Olivovi)
- KEKELIAKOVÁ, M. 2009. Lyrické "ja" v poézii J. A. Rimbauda, P. Olivu a R. Dilonga : (kriticky a polemicky na rimbaudovskú tému), 2009. In: Mitter, P., Tošková, K. (ed.): Ty, já a oni v jazyce a v literatuře: sborník z mezinárodní konference pořádané katedrou bohemistiky PF UJEP. Ústí nad Labem: Univerzita J. E. Purkyně v Ústí nad Labem, 2009, s. 101 - 108.
- KEKELIAKOVÁ, M. 2017. Beniakovský génius úškľabku (pomaleho úsmevu) : interpretácia básne Valentína Beniaka Svedectvo Márie o Igricovi z básnickej zbierky Slovenský Igric sa búri aj žalostí, 2017. In: Knižná revue, 2017, roč. 27, č. 11, s. 30 - 31. Prístupné: <https://www.litcentrum.sk/recenzia/beniakovsky-genius-uskľabku-pomaleho-usmevu>
- KOLEKTÍV AUTOROV. 1998. Čítame slovenskú literatúru III (1970 – 1997). Bratislava: Ústav slovenskej literatúry SAV, 1998.
- KOLEKTÍV AUTOROV. 1998. Portréty slovenských spisovateľov 1. Bratislava: UK, 1998.
- KOLEKTÍV AUTOROV. 2000. Portréty slovenských spisovateľov 2. Bratislava: UK, 2000.
- KOLEKTÍV AUTOROV. 2000. Portréty slovenských spisovateľov 4. Bratislava: UK, 2007.
- KOLEKTÍV AUTOROV. 2003. Portréty slovenských spisovateľov 3. Bratislava: UK, 2003.
- MARČOK, V. a kol. 2006. Dejiny slovenskej literatúry III. Bratislava: LIC, 2006.
- MATEJOV, F. 2005. Lektúry. Bratislava: SAP, 2005.
- MIKO, F. 1973. Od epiky k lyrike. 1973.
- MIKULA, V. a kol. 2005. Slovník slovenských spisovateľov. Bratislava: Kalligram, ÚSL SAV, 2005.

MIKULA, V. a kol. 2006. Slovník diel slovenskej literatúry 20. storočia. Bratislava: Kalligram, ÚSL SAV, 2006.

MIKULA, Valér: Hľadanie systému obraznosti. Bratislava: Smena, 1987.

NOSKOVÁ, I. 2014. Interpretácia umeleckého textu. Bratislava: Metodicko-pedagogické centrum, 2014.

RÁCOVÁ, Veronika: Na pomedzí škrupiny. O poézii Ivana Štrpku. Bratislava: Ars Poetica, 2015.

SEDLÁK, I. a kol.: 2009. Dejiny slovenskej literatúry II. Bratislava – Martin: Matica slovenská, LIC, 2009.

ŠTEVČEK, J. 1989. Dejiny slovenského románu. Bratislava: Tatran, 1989.

ŠTRPKA, I. 2004. Predbáseň. In: Vo svojich stupajach. Zborník. Bratislava: Studňa, 2004, s. 11 – 15. vydania).

ZAMBOR, Ján: Niečo ako láska, niečo ako soľ. Miroslav Válek v interpretáciách. Bratislava: LIC, 2013.

ZAMBOR, Ján: Stavebnosť básne. Bratislava: LIC, 2018.

ZUMRÍKOVÁ KEKELIAKOVÁ, M. 2021. Slovenská poézia 2. polovice 20. storočia. Kurz v EDU (sprístupnené scény všetkých diel z poézie 2. polovice 20. storočia na povinné čítanie).

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:
slovenský jazyk

Poznámky:
Literatúra, ktorá nie je dostupná v knižničnom fonde UKF, bude sprostredkovaná učiteľom predmetu z jeho súkromných zdrojov.

Hodnotenie predmetov
Celkový počet hodnotených študentov: 172

A	B	C	D	E	FX
5.23	6.4	19.77	10.47	26.74	31.4

Vyučujúci: Mgr. Veronika Ráčová, PhD., Mgr. Monika Zumříková Kekeliaková, PhD.,

Dátum poslednej zmeny: 21.01.2022

Schválil : prof. PaedDr. Zuzana Kováčová, PhD. Dátum schválenia: 16.09.2021

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: Univerzita Konštantína Filozofa v Nitre	
Fakulta: Filozofická fakulta	
Kód predmetu: KSJL/TR/ SL2P19/22	Názov predmetu: Slovenská literatúra 2. polovice 19. storočia
Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností: Forma výučby: Prednáška / Seminár Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách): Týždenný: 1 / 1 Za obdobie štúdia: 13 / 13 Metóda štúdia: prezenčná	
Počet kreditov: 3	
Odporúčaný semester/trimester štúdia: 3.	
Stupeň štúdia: I.	
Podmieňujúce predmety:	
Podmienky na absolvovanie predmetu: skúška (S) Celková záťaž študenta je 80 hodín prednášky 13 hodín + semináre 13 hodín príprava na seminárne cvičenia 13 hodín + príprava seminárnej práce (referátu) a prezentácie 10 hodín + samoštúdium a príprava na skúšku 30 hodín + účasť na skúške 1 hodina Aktívna účasť študenta na seminárnych cvičeniach a písomný test (resp. ústna skúška). Študent v priebehu semestra odprezentuje (10 bodov) a odovzdá projekt podľa zadania pedagóga (40 bodov); na seminárnych cvičeniach sa zapája k riešeniu úloh, diskutuje k témam (20 bodov). Na konci semestra študent absolvuje písomnú, resp. ústnu skúšku (120 bodov). Kredity nebudú študentovi udelené, ak získa v celkovom hodnotení menej ako 133 bodov. Hodnotenie: A =100 % - 95%, B = 94 % - 89 %, C = 88 % - 83 %, D = 82 % -77 %, E = 76 % - 70 %, FX = 69 % a menej.	
Výsledky vzdelávania: Absolvent uvedenej disciplíny by si mal osvojiť literárnohistorické nuansy a špecifiká 2. polovice 19. storočia, aby dokázal interpretovať literárne i literárnokritické texty z predmetného obdobia, identifikovať a špecifikovať i relevantné črty. Mal by reflektovať i medziliterárny kontext – vzťah k iným literatúram (aspekty inšpirovanosti a prekladovosti).	
Stručná osnova predmetu: Problematika literárneho realizmu je rozvrhnutá do troch navzájom prepojených okruhov: a) prvý okruh v podobe prednášok je venovaný základným otázkam noetiky, estetiky a poetiky literárneho realizmu v porovnaní s romantizmom, resp. vývinovým / procesuálnym zmenám slovenského literárneho realizmu v poslednej tretine 19. a začiatkom 20. storočia; literárnohistorickým súvislostiam a vydavateľskej činnosti relevantného obdobia, (1. – 5. týždeň) b) druhý okruh sprítomňuje problematiku slovenského literárneho realizmu prostredníctvom portrétov jednotlivých predstaviteľov, resp. analýzy / interpretácie ich vybraných diel s prihliadnutím na druhovú a žánrovú špecifiku, literárnoteoretický, literárnokritický, literárnovedný, literárnohistorický i filozofický kontext, (6. – 10. týždeň) c) tretí okruh komplementarizuje obidva inštitucionálne rámce (prednášky a semináre) formou	

individuálneho čítania (čitateľský projekt). (11. – 13. týždeň)

Odporúčaná literatúra:

ČEPAN, O. Stimuly realizmu. Bratislava : Tatran, 1984.

ČEPAN, O. Próza slovenského realizmu. Bratislava : Veda, 2001.

GBÚR, J. (ed a zost.) Kukučín v interpretáciách. Bratislava : LIC, 2010.

MIKULA, V. a kol. Slovenský literárny realizmus (I., II., III.). Bratislava : Tatran, 2005, 2006, 2006.

MIKULOVÁ, M. Tri spisovateľky. Tri spisovateľka (Šoltésová, Vansová, Timrava). Bratislava: VEDA, 2015.

MIKULOVÁ, M., MIKULA, V. Kapitoly zo slovenského realizmu. Bratislava : Univerzita Komenského, 2010.

MIKULOVÁ, M, TARANENKOVÁ, I. (zost.). Reálna podoba realizmu. Bratislava: ÚSAV, 2011.

MIKULOVÁ, M, TARANENKOVÁ, I. a kol. Konfigurácie slovenského realizmu. Brno: Host, 2016.

MIKULOVÁ, M. Paradoxy realizmu. Bratislava : VEDA, 2010.

KUSÝ, I. a kol. Slovenská literárna kritika 2. Bratislava : Slovenský spisovateľ, 1979, 1981

KUSÝ, I. a kol. Slovenská literárna kritika 3. Bratislava : Slovenský spisovateľ, 1981.

Kurz v EDU UKF k disciplíne Slovenská literatúra 2. polovice 19. storočia v prípade dištančného vzdelávania: <https://edu.ukf.sk/course/view.php?id=328>

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

slovenský jazyk

Poznámky:

Literatúra, ktorá nie je dostupná v knižničnom fonde UKF, bude sprostredkovaná učiteľom predmetu z jeho súkromných zdrojov.

Hodnotenie predmetov

Celkový počet hodnotených študentov: 182

A	B	C	D	E	FX
1.1	3.85	9.34	13.19	39.56	32.97

Vyučujúci: doc. PhDr. Jozef Brunclík, PhD., Mgr. Mariana Hrašková, PhD.,

Dátum poslednej zmeny: 18.01.2022

Schválil : prof. PaedDr. Zuzana Kováčová, PhD. Dátum schválenia: 16.09.2021

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: Univerzita Konštantína Filozofa v Nitre	
Fakulta: Filozofická fakulta	
Kód predmetu: KSJL/TR/ SL2P20/22	Názov predmetu: Slovenská literatúra 2. polovice 20. storočia
Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností: Forma výučby: Prednáška / Seminár Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách): Týždenný: 1 / 1 Za obdobie štúdia: 13 / 13 Metóda štúdia: prezenčná	
Počet kreditov: 3	
Odporúčaný semester/trimester štúdia: 5.	
Stupeň štúdia: I.	
Podmieňujúce predmety:	
Podmienky na absolvovanie predmetu: Študent vypracuje seminárnu prácu, ktorú buď prezentuje na seminári, alebo ju odovzdá v písomnej podobe (práca bude hodnotená, jej hodnotenie bude súčasťou celkového hodnotenia), a v skúškovom období vykoná ústnu skúšku.	
Výsledky vzdelávania: Študent nadobudne základné, avšak dost' podrobné dost' podrobné vedomosti o vývinových procesoch slovenskej literatúry (poézia, próza, dramatická tvorba, literárna veda) 2. polovice 20. Storočia, a to aj v súvislostiach spoločenských pohybov a premien a širšieho kultúrneho kontextu.. Predmet poskytuje vedomosti o vývine slovenskej literatúry v rokoch 1945 – 1989 v súlade s poznatkami najnovších literárnovedných výskumov.	
Stručná osnova predmetu: 1. Historicko-politické, spoločenské a kultúrne kontexty vývinu slovenskej literatúry od 2. svetovej vojny po súčasnosť. (Od socialistického realizmu po postmodernu.) (1. a 2. týždeň) 2. Vývinové impulzy v rozvoji prózy. (3. a 4. týždeň) 3. Vývinové impulzy v rozvoji poézie. (5. a 6. týždeň) 4. Vývin dramatickej tvorby. (7. týždeň) 5. Žánrová stratifikácia prózy v príslušnom období. (8. a 9. týždeň) 6. Rozmanité podoby lyriky. (10. a 11. týždeň) 7. Najvýznamnejšie osobnosti slovenskej prózy, poézie, drámy a literárnej vedy v 2. polovici 20. storočia. (12. a 13. týždeň)	
Odporúčaná literatúra: Bílik, René: Industrializovaná literatúra (1945 – 1956), Bratislava, Proxy a. s. (bez udania roku vydania). Čúzy, Ladislav – Darovec, Peter - Hochel, Igor – Kákošová, Zuzana: Panoráma slovenskej literatúry III, Bratislava, Slovenské pedagogické nakladateľstvo 2006. Hochel, Igor: Dotyky, sondy, postoje. Výber z recenzií a literárnokritických statí (1981 – 2001), Nitra, UKF 2003. Marčok, Viliam a kol.: Dejiny slovenskej literatúry III, Bratislava, Literárne informačné centrum 2006.	

Sedlák, Imrich a kol.: Dejiny slovenskej literatúry II. Bratislava – Martin, Matica slovenská – Literárne informačné centrum 2009.
Števček, Ján: Dejiny slovenského románu, Bratislava, Tatran 1989.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:
slovenský jazyk

Poznámky:
Literatúra, ktorá nie je dostupná v knižničnom fonde UKF, bude sprostredkovaná učiteľom predmetu z jeho súkromných zdrojov.

Hodnotenie predmetov
Celkový počet hodnotených študentov: 135

A	B	C	D	E	FX
9.63	11.11	21.48	10.37	30.37	17.04

Vyučujúci: Mgr. Veronika Rácová, PhD., Mgr. Monika Zumríková Kekeliaková, PhD.,

Dátum poslednej zmeny: 21.01.2022

Schválil : prof. PaedDr. Zuzana Kováčová, PhD. Dátum schválenia: 16.09.2021

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: Univerzita Konštantína Filozofa v Nitre	
Fakulta: Filozofická fakulta	
Kód predmetu: KSJL/TR/SSL/22	Názov predmetu: Staršia slovenská literatúra
Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností: Forma výučby: Seminár Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách): Týždenný: 2 Za obdobie štúdia: 26 Metóda štúdia: prezenčná	
Počet kreditov: 2	
Odporúčaný semester/trimester štúdia: 1.	
Stupeň štúdia: I.	
Podmieňujúce predmety:	
Podmienky na absolvovanie predmetu: skúška (S) Celková záťaž študenta: 50 hodín Semináre 26 hodín + príprava na semináre 6 hodín + samoštúdium a príprava na skúšku 16 hodín + účasť na skúške 2 hodiny Podmienky: Aktívna účasť na seminárnych cvičeniach a písomná skúška. Študent sa musí na seminároch preukazovať poznatkami z dejín staršej slovenskej literatúry a štúdiom literárnych textov (10 bodov), v priebehu semestra vypracuje 2 testy (20 bodov). Na konci semestra absolvuje písomnú skúšku (70 bodov). Kredity nebudú udelené študentovi, ktorý získa v celkovom bodovom hodnotení menej ako 70 bodov. Hodnotenie: A = 100 % - 95%, B = 94 % - 90 %, C = 89 % - 85 %, D = 84 % - 80 %, E = 79 % - 70 %, FX = 69 % - 0 %	
Výsledky vzdelávania: Študent pozná špecifické črty staršej slovenskej literatúry. Pozná rozdiel v interpretácii textov staršej a novej slovenskej literatúry. Má literárnohistorické vedomosti z obdobia 9. – 18. storočia. Dokáže interpretovať stredoveké, renesančné, humanistické a barokové literárne texty s ohľadom ich osobitosti.	
Stručná osnova predmetu: 1. Špecifické črty staršej slovenskej literatúry. (1. – 2. týždeň) 2. Stredoveká literatúra – charakter doby, špecifiká tvorby stredovekej literatúry. (3. týždeň) 3. Staroslovienska literatúra na Veľkej Moravy a zmienky o nej v iných literatúrach. (4. týždeň) 4. Latinská stredoveká literatúra. Najfrekvencovanejšie žánre – legenda, vagantská poézia, náboženské žánre. (5. týždeň) 5. Slovenská renesančná literatúra v domácom jazyku – duchovná poézia, ľúbostná, historické spevy a piesne. (6. týždeň) 6. Latinská humanistická poézia – občiansko-politická, epigramatická tvorba. (7. týždeň) 7. Divadelná hra v humanizme a baroku. (8. týždeň) 8. Ľúbostná poézia v staršej slovenskej literatúre. (9. týždeň) 9. Baroková duchovná poézia rôznej proveniencie. (10. týždeň)	

10. Memoárová a cestopisná próza v baroku (11. týždeň)
 11. Didakticko-reflexívna tvorba barokových autorov. (12. týždeň)
 12. Problematika vydávania textov staršej literatúry. (13. týždeň)

Odporúčaná literatúra:

- CURTIUS, E. R. 1998. Evropská literatura a latinský středověk. Praha : Triáda, 1998.
 ČAPLOVIČ, J. 1953. O štúdiu staršej literatúry slovenskej. Bratislava : Slovenský spisovateľ, 1953.
 HAMADA, M. 1967. Od baroka ku klasicizmu. Bratislava : Vydavateľstvo SAV, 1967.
 HAMADA, M. 1995. Zrod novodobej slovenskej kultúry. Bratislava : ÚSL SAV, 1995.
 KERULOVÁ, M. 1992. Recepčno-interpretačné osobitosti textov staršej slovenskej literatúry. Nitra : UKF, 1992.
 KERULOVÁ, M. 2009. Hodnotové aspekty staršej literatúry. Nitra : Univerzita Konštantína Filozofa v Nitre, 2009.
 KRČMÉRY, Š. 1976. Dejiny literatúry slovenskej I. Bratislava : Tatran, 1976.
 LAUKOVÁ, S. 2009. Sondy do barokovej literatúry. Nitra : UKF 2009.
 LAUKOVÁ, S. 2010. Cantus Catholici v interpretácii. Nitra : UKF 2010.
 MARSINA, R. 1997. Legendy stredovekého Slovenska (Ideály stredovekého človeka očami cirkevných spisovateľov). Budmerice : Vydavateľstvo Rak, 1997.
 MINÁRIK, J. 1971. K charakteru slovenskej barokovej prózy. In Litteraria XIII. Literárny barok. Bratislava : SAV, 1971. s. 117 – 193.
 MINÁRIK, J. 1977. Stredoveká literatúra. Bratislava : SPN , 1977.
 MINÁRIK, J. 1979. Amor diktoval, lásku spisoval. Výber zo slovenskej ľúbostnej poézie 1560 – 1860. Bratislava : Tatran, 1979.
 MINÁRIK, J. 1984. Baroková literatúra. Bratislava : SPN, 1984.
 MINÁRIK, J. 1984. Z klenotnice staršieho slovenského písomníctva, 1. 2. 3. Bratislava : Tatran, 1984.
 MINÁRIK, J. 1985. Renesančná a humanistická literatúra. Bratislava : SPN, 1985.
 MIŠIANIK, J. 1974. Pohľady do staršej slovenskej literatúry. Bratislava : VEDA, 1974.
 NÜNNING, A. 2006. Lexikon teorie literatury a kultury. Brno : Host, 2006.
 PIŠŮT, M. a kol. 1960. Dejiny slovenskej literatúry. Bratislava : Osveta, 1960.
 RATKOŠ, P. 1990. Veľkomoravské legendy a povesti. Bratislava : Tatran, 1990. 168 s. ISBN 80-222-0164-2.
 ŠMATLÁK, S. 2002. Dejiny slovenskej literatúry I. Bratislava : LIC, 2002. 360 s. ISBN 80-88878-70-5.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

slovenský

Poznámky:

Literatúra, ktorá nie je dostupná v knižničnom fonde UKF, bude sprostredkovaná učiteľom predmetu z jeho súkromných zdrojov.

Hodnotenie predmetov

Celkový počet hodnotených študentov: 232

A	B	C	D	E	FX
9.05	8.62	18.53	15.52	14.22	34.05

Vyučujúci: doc. PhDr. Silvia Lauková, PhD., PhDr. Martina Taneski, PhD.,

Dátum poslednej zmeny: 18.01.2022

Schválil : prof. PaedDr. Zuzana Kováčová, PhD. Dátum schválenia: 16.09.2021

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: Univerzita Konštantína Filozofa v Nitre	
Fakulta: Filozofická fakulta	
Kód predmetu: KSJL/T/SSJ/22	Názov predmetu: Syntax slovenského jazyka
Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností: Forma výučby: Prednáška / Seminár Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách): Týždenný: 1 / 1 Za obdobie štúdia: 13 / 13 Metóda štúdia: prezenčná	
Počet kreditov: 2	
Odporúčaný semester/trimester štúdia: 4.	
Stupeň štúdia: I.	
Podmieňujúce predmety:	
Podmienky na absolvovanie predmetu: Celková záťaž študenta: 60 hodín prednášky 13 hodín + semináre 13 hodín + príprava na semináre 13 hodín + samoštúdium a príprava na skúšku 19 hodín + účasť na skúške 2 hodiny. Podmienky: Aktívna účasť na seminároch a ústna skúška. V priebehu semestra vypracuje študent v tíme projekt podľa zadania vyučujúceho a prezentuje ho na seminári (20 bodov); v rámci seminárov realizuje študent praktické aktivity a prezentuje ich výsledky (10 bodov). Na konci semestra absolvuje študent ústnu skúšku. (70 bodov). Kredity nebudú udelené študentovi, ktorý získa v celkovom bodovom hodnotení menej ako 70 bodov. Hodnotenie: A =100 % - 95%, B = 94 % - 90 %, C = 89 % - 85 %, D = 84 % -80 %, E = 79 % - 70 %, FX = 69 % - 0 % .	
Výsledky vzdelávania: Študent porozumie základným princípom výstavby a fungovania syntaktického subsystému slovenského jazyka. Študent analyzuje vetu z hľadiska jej obsahovej výstavby, komunikatívnej funkcie, gramatickej a sémantickej štruktúry. Veľká pozornosť sa bude venovať aj komunikačné funkčnému aspektu výpovedí, t.j. komunikačným typom viet/výpovedí a variabilite prostriedkov vyjadrovania komunikačných funkcií. Na základe štúdia gramatickej a sémantickej stavby súvetia študent dokáže nielen klasifikovať jednotlivé typy priraďovacích a podradovacích súvetí, ale bude schopný tieto dva aspekty aplikovať pri rozbere súvetia v rámci textu.	
Stručná osnova predmetu: 1. Miesto syntaxe v jazykovom systéme. Predmet syntaxe. Jazyková komunikácia a jej jednotky/ produkty (prehovory/texty/ komunikáty). Členenie (segmentácia) prehovoru. Charakteristika rečového aktu. Propozičný akt (referenčný a predikačný akt) a akt komunikatívneho zámeru. 2. Veta a výpoveď. Veta ako gramatická jednotka – výpoveď ako elementárna komunikatívna jednotka textu. Komunikatívne typy viet. Prostriedky vyjadrovania komunikatívnych funkcií. 3. Vetná modalita. Subjektívne modálne a emocionálne postoje hovoriaceho. Istotná modalita. Voluntatívna modalita. Kladné a záporné vety. 4. Gramatické (štruktúrne) typy viet. Dvojčlenné a jednočlenné slovesné vety. Sponové a nesponové vety. Agentné a deagentné vety. Neslovesné vety. 5. Syntagmatika. Druhy syntagiem. Obsahová a formálna stránka syntagiem. Štruktúra syntagiem. 6. Vetnočlenská syntax. Hlavné vetné členy dvojčlennej vety (podmet, prísudok). Vetný základ ako hlavný vetný člen jednočlennej vety. Druhy vetného základu. 7. Vedľajšie (rozvíjacie)	

vetné členy. Klasifikácia vedľajších vetných členov. Predmet, druhy predmetu. 8. Príslovkové určenia. Druhy vlastnostných príslovkových určení. Druhy okolnostných príslovkových určení. 9. Prívlastok. Druhy prívlastku. Polopredikatívne konštrukcie. Doplnok, prístavok, prívlastkové polopredikatívnekonštrukcie. 10. Súvetie. Vzťah obsahu a formy v súvetí. Otázka klasifikácie súvetí. Prirad'ovacie súvetie. Pravá parataxa - nepravá parataxa. Druhy prirad'ovacích súvetí. Podrad'ovacie súvetie. Otázka klasifikácie podrad'ovacích súvetí. 11. Právě podrad'ovacie súvetia (pravá hypotaxa). Predmetové vety, podmetové, prísudkové, vetnozákľadové, doplnkové, prívlastkové vety; príslovkové vety - miestne, časové, príčinné účelové podmienkové, prípustkové, spôsobové, účinkové, zreteľové. Nepravé podrad'ovacie súvetia (nepravá hypotaxa) - otázka ich klasifikácie. 12. Zložené súvetia. Zložené súvetia s prvou štruktúrou. Zložené súvetia s druhou štruktúrou - typy. Zložené súvetia s treťou štruktúrou - typy. 13. Otázky textovej syntaxe. Komunikačná štruktúra textu. Jednotky textovej výstavby. Prostriedky viazanosti textu. Aktuálne vetné členenie. Typológia textov.

Jednotlivé javy gramatickej a sémantickej štruktúry vety v slovenčine sa budú konfrontovať s angličtinou, nemčinou a ruštinou.

Odporúčaná literatúra:

Grepl, M. - Karlík, P.: Skladba spisovné češtiny. Praha: SPN: 1989.

Grepl, M. – Karlík, P. : Skladba češtiny. Olomouc : Votobia 1998.

Ivanová, M.: Syntax slovenského jazyka. Druhé vydanie. Prešov: Vydavateľstvo Prešovskej university 2016.

Kačala, J.: Syntaktický systém jazyka. Pezinok: Formát: 1998.

Kačala, J.: Systém jazykových kategórií. Bratislava: Univerzita Komenského 2006.

Kočiš, F.: Zložené súvetia v slovenčine. Bratislava: SAV: 1973. Vaňko, J.: Cvičenia zo slovenskej skladby. Bratislava: SPN: 1983.

Kočiš, F.: Podrad'ovacie syntagmy v slovenčine. Jazykovedné štúdie XXII. Bratislava: VEDA 1988.

Kralčák, L.: Analytické verbo-nominálne spojenia v slovenčine. Synchronno-diachrónny pohľad. Nitra : UKF, 2005.

Kralčák, L.: Štruktúra a pravopis kongruentných spojení všeobecných podstatných mien. In: Slovenská reč, roč. 57, č. 5, 1992, s. 264-269.

Kralčák, L.: Sémanticko-syntaktické vzťahy medzi vetami v prechodných typoch jednoduchých podrad'ovacích súvetí / Ľubomír Kralčák, 1991.

Mluvnice češtiny III. Skladba. Praha: Academia: 1987.

Oravec, J. - Bajzíkova, E.: Súčasný slovenský spisovný jazyk. Syntax. Bratislava: SPN 1982.

Vaňko, J.: K dynamike v pádovej a predložkovej sústave súčasnej slovenčiny. In: Jazykovedný časopis, roč. 61, 2010, č. 1, s. 43 – 56.

Vaňko, J. Syntax slovenského jazyka. Nitra: Univerzita Konštantína Filozofa 2015.

Syntax a jej vyučovanie. Nitra: Pedagogická fakulta: 1981.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

slovenský jazyk, český jazyk, anglický jazyk, nemecký jazyk, ruský jazyk

Poznámky:

Literatúra, ktorá nie je dostupná v knižničnom fonde UKF, bude sprostredkovaná učiteľom predmetu z jeho súkromných zdrojov.

Hodnotenie predmetov					
Celkový počet hodnotených študentov: 0					
A	B	C	D	E	FX
0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Vyučujúci: prof. PaedDr. Ľubomír Kralčák, PhD., PhDr. Katarína Dudová, PhD.,					
Dátum poslednej zmeny: 21.01.2022					
Schválil : prof. PaedDr. Zuzana Kováčová, PhD. Dátum schválenia: 16.09.2021					

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: Univerzita Konštantína Filozofa v Nitre	
Fakulta: Filozofická fakulta	
Kód predmetu: KSJL/TR/SUSL/22	Názov predmetu: Súčasná slovenská literatúra
Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností: Forma výučby: Prednáška / Seminár Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách): Týždenný: 1 / 1 Za obdobie štúdia: 13 / 13 Metóda štúdia: prezenčná	
Počet kreditov: 2	
Odporúčaný semester/trimester štúdia: 6.	
Stupeň štúdia: I.	
Podmieňujúce predmety:	
Podmienky na absolvovanie predmetu: abs. Celková záťaž študenta: 50 hodín prednášky 13 hodín + seminár 13 hodín, príprava na semináre 10 hodín + príprava seminárnej práce a prezentácie 14 hodín Podmienky: Aktívna účasť na seminároch a seminárna práca. V priebehu semestra vypracuje študent seminárnu prácu – interpretáciu konkrétneho (prozaického, básnického, dramatického, prípadne literárnovedného) diela súčasného slovenského autora či autorky. Práca musí zodpovedať požadovaným kvalitatívnym kritériám (65 bodov). V rámci seminárov sa aktívne zúčastňuje diskusií o preberaných literárnych dielach, prezentuje vlastné zistenia a postrehy (35 bodov). Kredity nebudú udelené študentovi, ktorý získa v celkovom bodovom hodnotení menej ako 70 bodov.	
Výsledky vzdelávania: Študenti si doplnia vedomosti o kľúčových vývinových procesoch slovenskej literatúry v posledných desaťročiach – od 90. rokov minulého storočia po aktuálnu prítomnosť. Pohľad na súčasnú slovenskú literatúru sa bude odvíjať nielen na základe vlastnej recepcie a interpretácie kľúčových literárnych diel, ale aj na základe reflektovania odborných a vedeckých výstupov literárnych kritikov a kritičiek, ktorí/ktoré vstúpili na pole literárnovedného výskumu od 90. rokov 20. storočia po súčasnosť.	
Stručná osnova predmetu: 1. Pojem súčasnosť a chápanie súčasnej literatúry. Situácia slovenskej literatúry po roku 1989. Základné vplyvy a tendencie. (1. týždeň) 2. Vývinové pohyby v slovenskej poézii od 90. rokov 20. storočia po rok 2000. (2. – 3. týždeň) 3. Vývinové pohyby v slovenskej poézii od nultých rokov 21. storočia po súčasnosť. (4. – 5. týždeň) 4. Vývinové pohyby v slovenskej próze od 90. rokov po rok 2000. (6. – 7. týždeň) 5. Vývinové pohyby v slovenskej próze od nultých rokov 21. storočia po súčasnosť. (8. – 9. týždeň) 6. Vývinové pohyby v slovenskej dráme po roku 1989. (10. – 11. týždeň) 7. Literárna veda po roku 1989. Literárne časopisy po roku 1989. (12. – 13. týždeň)	
Odporúčaná literatúra: Kurz pre dištančnú formu vyučovania: https://edu.ukf.sk/	

ČÚZY, L. – DAROVEC, P. – HOCHÉL, I. – KÁKOŠOVÁ, Z. 2006. Panoráma slovenskej literatúry III. Bratislava: Slovenské pedagogické nakladateľstvo, 2006.
 HOCHÉL, I. 2003. Dotyky, sondy, postoje. Výber z recenzií a literárnokritických statí (1981 – 2001). Nitra: UKF, 2003.
 HOSTOVÁ, I. 2014. Medzi entropiou a víziou. Kritické a interpretačné sondy do súčasnej slovenskej poézie. Prešov: OZ FACE, 2014.
 MARČOK, V. a kol. 2006. Dejiny slovenskej literatúry III. Bratislava: Literárne informačné centrum, 2006.
 PASSIA, R. – TARANENKOVÁ, I. (eds.). 2014. Hľadanie súčasnosti. Slovenská literatúra na začiatku 21. storočia. Bratislava: LIC, 2014.
 RÉDEY, Z. 2007. Súčasná slovenská próza v kontexte civilizačno-kultúrnych premien. Nitra: Univerzita Konštantína Filozofa v Nitre, 2007.
 ŠRANK, J. 2013. Individualizovaná literatúra. Bratislava: Cathedra, 2013.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

Slovenský jazyk

Poznámky:

Literatúra, ktorá nie je dostupná v knižničnom fonde UKF, bude sprostredkovaná učiteľom predmetu z jeho súkromných zdrojov.

Hodnotenie predmetov

Celkový počet hodnotených študentov: 0

A	B	C	D	E	FX
0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0

Vyučujúci: Mgr. Veronika Rácová, PhD., PhDr. Dušan Teplan, PhD.,

Dátum poslednej zmeny: 19.01.2022

Schválil : prof. PaedDr. Zuzana Kováčová, PhD. Dátum schválenia: 27.10.2021

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: Univerzita Konštantína Filozofa v Nitre	
Fakulta: Filozofická fakulta	
Kód predmetu: KSJL/TR/TSP0/22	Názov predmetu: Textový seminár zo slovenskej poézie
Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností: Forma výučby: Seminár Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách): Týždenný: 2 Za obdobie štúdia: 26 Metóda štúdia: prezenčná	
Počet kreditov: 2	
Odporúčaný semester/trimester štúdia: 3.	
Stupeň štúdia: I.	
Podmieňujúce predmety:	
Podmienky na absolvovanie predmetu: Celková záťaž študenta: 50 hodín semináre 26 hodín + príprava na semináre 10 hodín + príprava seminárnej práce a prezentácie 14 hodín. Podmienky: Aktívna účasť na seminároch. V priebehu semestra vypracuje študent interpretáciu básnického textu podľa zadania vyučujúceho a prezentuje ju na seminári (60 bodov); v rámci seminárov realizuje študent praktické aktivity a prezentuje ich výsledky, na záver semestra odovzdá interpretáciu básnického textu v elektronickej podobe (40 bodov). Kredity nebudú udelené študentovi, ktorý získa v celkovom bodovom hodnotení menej ako 70 bodov.	
Výsledky vzdelávania: Študenti vedia pragmaticky zužitkovať teoretické poznatky o interpretácii básnického textu a sú schopní dokázať, že vedú kreatívne pracovať s textom a samostatne uvažovať o literatúre.	
Stručná osnova predmetu: 1. Interpretácia básnického textu.(1. týždeň) 2. Relevancia analýzy básnického textu. (2. týždeň) 3. Autor umeleckého diela v interpretácii. (3. týždeň) 4. Lyrický subjekt v interpretácii. (4. týždeň) 5. Interpretácia folklórneho textu. (5. týždeň) 6. Interpretácia textov pre deti a mládež. (6. týždeň) 7. Problémy žánrovej interpretácie. Literárny kontext a komparatívna interpretácia. (7. – 8. týždeň) 8. Komunikačné vzťahy => autor – text, text – čitateľ, text – tradícia a pod. (9. – 10. týždeň) 9. Vizuálna poézia. (11. týždeň) 10. Osobitosti prekladu básnického textu zo slovenskej literatúry. (12. – 13. týždeň)	
Odporúčaná literatúra: Odporúčaná literatúra: https://edu.ukf.sk/course/view.php?id=2725 BRUNCLÍK, J. 2017. Introvertnosťou ku katarzii. Nitra: UKF 2017, 228 s. ISBN 978-80-558-1154-3	

- KAIZEROVÁ, P. 2015. Hlasy do ticha v slovenskej romantickej poézii. In. Česká a slovenská poezie: slovo a mlčení. Brno: Galium, 2015, s. 79-86. ISBN 978-80-905336-8-4
- KRÁTKA, E. 2016. Vizuální poezie: pojmy, kategorie a typologie ve světovém kontextu. Brno: Host 2016. 234 s. ISBN 978-80-7491-501-7
- LAUKOVÁ, S. – KAIZEROVÁ, P. 2020. Religious Songs of the Baroque Period as a Living Message of the Cyrillo-Methodian Heritage, 2020. In. Konstantinove Listy = Constantine's Letters. roč. 13, č. 2 (2020), s. 137-152. ISSN 1337-8740
- MIKO, F. 1985. Verš v recepcii poézie. Nitra : Pedagogická fakulta v Nitre, 1985. 129 s.
- MUKAŘOVSKÝ, J. 1971. Cestami poetiky a estetiky. Praha : Československý spisovatel, 1971. 364 s.
- PLUTKO, P. 1979. Cesta k básnickému tvaru: Kontext, téma, lyrický subjekt. Bratislava : Smena, 1979. 152 s.
- Kol. autorov. 2008. Poetika poézie a jej prekladu: venované životnému výročiu básnika, literárneho vedca a prekladateľa Jána Zambora. (ed. Andrea Bokníková) Bratislava: UK 2018, 457 s. ISBN 978-80-223-4638-2
- RÁCOVÁ, V. 2015. Na pomedzí škrupiny. Bratislava: Ars Poetika 2015, 154 s. ISBN 97-8808-928-375-0
- ZEMAN, M. 1986. Rozumět literatuře: Interpretace základních del české literatury. Praha : SPN, 1986. 393 s.
- ŽILKA, T. 2006. Vademecum poetiky. Nitra : UKF, 2006. 437 s. ISBN 80-8050-965-4

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

slovenský jazyk

Poznámky:

Literatúra, ktorá nie je dostupná v knižničnom fonde UKF, bude sprostredkovaná učiteľom predmetu z jeho súkromných zdrojov.

Hodnotenie predmetov

Celkový počet hodnotených študentov: 0

ABS	N
0.0	0.0

Vyučujúci: PhDr. Petra Kaizerová, PhD., Mgr. Mariana Hrašková, PhD.,

Dátum poslednej zmeny: 18.01.2022

Schválil : prof. PaedDr. Zuzana Kováčová, PhD. Dátum schválenia: 16.09.2021

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: Univerzita Konštantína Filozofa v Nitre	
Fakulta: Filozofická fakulta	
Kód predmetu: KSJL/TR/TSPR/22	Názov predmetu: Textový seminár zo slovenskej prózy
Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností: Forma výučby: Seminár Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách): Týždenný: 2 Za obdobie štúdia: 26 Metóda štúdia: prezenčná	
Počet kreditov: 2	
Odporúčaný semester/trimester štúdia: 4.	
Stupeň štúdia: I.	
Podmieňujúce predmety:	
Podmienky na absolvovanie predmetu: Celková záťaž študenta: 50 hodín semináre 26 hodín + príprava na semináre 10 hodín + príprava seminárnej práce a prezentácie 14 hodín. Podmienky: Aktívna účasť na seminároch. V priebehu semestra vypracuje študent interpretáciu prozaického textu podľa zadania vyučujúceho a prezentuje ju na seminári (60 bodov); v rámci seminárov realizuje študent praktické aktivity a prezentuje ich výsledky, na záver semestra odovzdá interpretáciu prozaického textu v elektronickej podobe (40 bodov). Kredity nebudú udelené študentovi, ktorý získa v celkovom bodovom hodnotení menej ako 70 bodov.	
Výsledky vzdelávania: Študenti vedia pragmaticky využívať teoretické poznatky o interpretácii prozaického textu a sú schopní dokázať, že vedú kreatívne pracovať s textom a samostatne uvažovať o literatúre.	
Stručná osnova predmetu: 1. Interpretácia prózy. (1. – 2. týždeň) 2. Autor umeleckého diela v prozaickom texte. (3. týždeň) 3. Rozprávač umeleckého diela v prozaickom texte. (4. týždeň) 4. Postava diela v prozaickom texte. (5. týždeň) 5. Interpretácia textov pre deti a mládež. (6. týždeň) 6. Problémy žánrovej interpretácie. (7. týždeň) 7. Literárny kontext a komparatívna interpretácia. (8. – 9. týždeň) 8. Komunikačné vzťahy => autor – text, text – čitateľ, text – tradícia a pod. (10. – 11. týždeň) 9. Postmoderna a gýč. v slovenskej próze. (12. týždeň) 10. Osobitosti vydávania textov slovenskej umeleckej prózy. (13. týždeň)	
Odporúčaná literatúra: kol. 1997. Od moderny k postmoderne. Nitra : UKF Nitra, 1997. 247 s. MIKO, F. 1987. Analýza literárneho diela. Bratislava : Veda, 1987. 175 s. SLOBODNÍK, D. 1981. Cesty k próze. Bratislava : Tatran 1981. 387 s. ŠKLOVSKIJ, V.B. 1971. Teória prózy. Bratislava : Tatran, 1971. 313 s. ŠÚTOVEC, M.1999. O epickom diele. Levice: L.C.A., 1999, 104 s. ISBN 80-88897-43-2	

VŠETIČKA, F. 1986. Kompoziciána: O kompozičnej výstavbe prozaického diela. Bratislava : Slovenský spisovateľ, 1986. 272 s.
ZEMAN, M. 1986. Rozumět literatuře. 1: Interpretace základních del české literatury. Praha : SPN, 1986. 393 s.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

slovenský jazyk

Poznámky:

Literatúra, ktorá nie je dostupná v knižničnom fonde UKF, bude sprostredkovaná učiteľom predmetu z jeho súkromných zdrojov.

Hodnotenie predmetov

Celkový počet hodnotených študentov: 0

ABS	N
0.0	0.0

Vyučujúci: PhDr. Petra Kaizerová, PhD., Mgr. Mariana Hrašková, PhD.,

Dátum poslednej zmeny: 18.01.2022

Schválil : prof. PaedDr. Zuzana Kováčová, PhD. Dátum schválenia: 16.09.2021

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: Univerzita Konštantína Filozofa v Nitre	
Fakulta: Filozofická fakulta	
Kód predmetu: KSJL/TR/TL/15	Názov predmetu: Teória literatúry
Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností: Forma výučby: Prednáška / Laboratórne cvičenie Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách): Týždenný: 1 / 1 Za obdobie štúdia: 13 / 13 Metóda štúdia: prezenčná	
Počet kreditov: 2	
Odporúčaný semester/trimester štúdia: 1.	
Stupeň štúdia: I.	
Podmieňujúce predmety:	
Podmienky na absolvovanie predmetu: Celková záťaž študenta: 50 hodín Prednášky 13 hodín + semináre 13 hodín + príprava na semináre 12 hodín + príprava na záverečný test 12 hodín. Podmienky: študent musí na seminároch pravidelne preukazovať dôkladnú znalosť literárnovedných termínov a odborných materiálov z oblasti teórie literatúry (30 bodov), študent počas semestra vypracuje referáty o vybraných problémoch z teórie literatúry (20 bodov), študent na konci semestra absolvuje test, ktorý preverí jeho získané poznatky z teórie literatúry (50 bodov). Kredity nebudú udelené študentovi, ktorí získa v celkovom bodovom hodnotení menej ako 70 bodov. Hodnotenie: A = 100 % - 95%, B = 94 % - 90 %, C = 89 % - 85 %, D = 84 % -80 %, E = 79 % - 70 %, FX = 69 % - 0 %	
Výsledky vzdelávania: Študent musí preukázať znalosť základných pojmov a kategórií z teórie literatúry. Nadobudnuté vedomosti študent využije pri ďalšom štúdiu literatúry.	
Stručná osnova predmetu: 1. Veda o literatúre (predmet teórie literatúry; literárna história a jej vzťah k teórii literatúry; literárna kritika a jej vzťah k teórii literatúry; teória literatúry a jej vzťah k iným vedným disciplinám). (1. týždeň) 2. Literárne dielo ako umelecký artefakt (vecná literatúra a umelecká literatúra; literárna komunikácia; autor – text – čitateľ; literárne dielo ako znak). (2. týždeň) 3. Štruktúra literárneho diela (tematicko-motivická štruktúra literárneho textu; štylistika literárneho textu: trópy, štylistické a rečnícke figúry). (3. týždeň) 4. Verzológia (verš, rytmus a metrum, stopy, veršové systémy). (4. týždeň) 5. Kompozícia literárneho textu (makrokompozícia, mikrokompozícia). (5. týždeň) 6. Teória prózy/naratológia (fabula, sujet, rozprávač). (6. – 7. týždeň) 7. Druhový a žánrový aspekt textu (lyrika, epika, dáma; literárne žánre). (8. – 9. týždeň) 8. Literárny vývin (základné kategórie literárnohistorického procesu). (10. – 11. týždeň) 9. Interpretácia literárneho textu (druhy interpretácií a klasifikácia interpretačných metód). (12. – 13. týždeň)	

Odporúčaná literatúra:

- ARISTOTELES. 1980. Poetika / Rétorika / Politika. Bratislava: Tatran 1980.
BAKOŠ, M. 1966. Vývin slovenského verša od školy Štúrovej. 3. vyd. Bratislava: Vydavateľstvo SAV 1966.
EAGLETON, T. 2005. Úvod do literárnej teórie. Praha: Triáda, 2005.
FRYE, N. 2003. Anatomie kritiky. Brno: Host, 2003.
HARPÁŇ, M. 1994. Teória literatúry. Bratislava: ESA, 1994.
HRABÁK, J. 1973. Poetika. Praha: Československý spisovateľ, 1973.
MIKO, F. – POPOVIČ, A. 1978. Tvorba a recepcia. Bratislava: Tatran, 1978.
PETRŮ, E. 2000. Úvod do studia literárnej vedy. Olomouc, Rubico: 2000.
ŠTRAUS, F. 2003. Základy slovenskej verzológie. Bratislava: LIC 2003.
TODOROV, T. 2000. Poetika prózy. Praha: Triáda, 2000.
TOMAŠEVSKIJ, B. 1971. Poetika. Teória literatúry. Bratislava: Smena, 1971.
VLAŠÍN, Š. a kol. 1977. Slovník literárnej teórie. Praha: Československý spisovateľ 1977.
ZIMA, Petr V. 1998. Literárna estetika. Olomouc: Votobia, 1998.
ŽILKA, T. 2006. Vademezum poetiky. Nitra: FF UKF, 2006.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

slovenský jazyk

Poznámky:

Literatúra, ktorá nie je dostupná v knižničnom fonde UKF, bude sprostredkovaná učiteľom predmetu z jeho súkromných zdrojov.

Hodnotenie predmetov

Celkový počet hodnotených študentov: 0

ABS	N
0.0	0.0

Vyučujúci: Mgr. Veronika Ráčová, PhD., PhDr. Dušan Teplan, PhD.,

Dátum poslednej zmeny: 19.01.2022

Schválil : prof. PaedDr. Zuzana Kováčová, PhD. Dátum schválenia: 16.09.2021

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: Univerzita Konštantína Filozofa v Nitre	
Fakulta: Filozofická fakulta	
Kód predmetu: KSJL/TR/TVTF/22	Názov predmetu: Teória verša, trópov a figúr
Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností: Forma výučby: Seminár Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách): Týždenný: 2 Za obdobie štúdia: 26 Metóda štúdia: prezenčná	
Počet kreditov: 2	
Odporúčaný semester/trimester štúdia: 3.	
Stupeň štúdia: I.	
Podmieňujúce predmety:	
Podmienky na absolvovanie predmetu: Celková záťaž študenta: 50 hodín Semináre 26 hodín + príprava na semináre 12 hodín + príprava seminárnej práce 12 hodín. Podmienky: 1. Študent počas seminárnych cvičení preukáže dôkladnú znalosť odborných termínov a kategórií z oblasti verzológie, rétoriky a poetiky (25 bodov); 2. študent prezentuje na seminároch vlastnú analýzu literárnych textov z hľadiska vybraných problémov predmetu (25 bodov); 3. študent vypracuje a prezentuje seminárnu prácu na vybranú tému (50 bodov). Kredity nebudú udelené študentovi, ktorý získa v celkovom bodovom hodnotení menej ako 70 bodov.	
Výsledky vzdelávania: Študent si rozšíri svoje znalosti z oblasti verzológie, rétoriky a poetiky.	
Stručná osnova predmetu: 1. Verzológia – základná charakteristika, rozdelenie atď. (1. týždeň) 2. Prozódia – výskum prozodických vlastností jazyka v umeleckých textoch. (2. týždeň) 3. Metrika – analýza veršových systémov.(3. týždeň) 4. Strofika – básnické formy a útvary. (4. týždeň) 5. Poetika a rétorika – od Aristotela až po súčasnosť. (5. týždeň) 6. Figúry – anafora, epifora, epizeuxa atď. (6. – 7. týždeň) 7. Trópy – metafora, metonymia, symbol atď. (8. – 9. týždeň) 8. Teória metafory – klasifikácia, funkcie atď. (10. – 11. týždeň) 9. Teória symbolu – charakteristika, funkcie atď. (12. – 13. týždeň)	
Odporúčaná literatúra: ARISTOTELES. 1980. Poetika / Rétorika / Politika. Bratislava: Tatran 1980. BAKOŠ, M. 1966. Vývin slovenského verša od školy Štúrovej. 3. vydanie. Bratislava: Vydavateľstvo SAV 1966. BORGES, J. L. 2005. Ars poetica. Praha: Mladá fronta, 2005. ECO, U. 2009. Teorie sémiotiky. Praha: Argo, 2009. HARPÁŇ, M. 1994. Teória literatúry. Bratislava: ESA 1994. HORYNA, B. 2007. Teorie metafory. Olomouc: Olomouc, 2007. HRABÁK, J. 1970. Úvod do teorie verše. Praha: SPN, 1970.	

IBRAHIM, R. – PLECHÁČ, P. – ŘÍHA, J. 2013. Úvod do teorie verše. Praha: Akropolis, 2013.
 JAKOBSON, R. 1995. Poetická funkce. Jinočany: H & H, 1995.
 MIKULA, V. 1987. Hľadanie systému obraznosti. Bratislava: Smena, 1987.
 PAVELKA, J. 1982. Anatomie metafory. Brno: Blok, 1982.
 SABOL, J. – ŠTRAUS, F. 1969. Základy exaktného rozboru verša. Bratislava: SPN, 1969.
 ŠTRAUS, F. 2003. Základy slovenskej verzológie. Bratislava: LIC, 2003.
 TOMAŠEVSKIJ, B. 1971. Poetika. Teória literatúry. Bratislava: Smena, 1971.
 TURČÁNY, V. 1975. Rým v slovenskej poézii. Bratislava: Veda, 1975.
 ŽILKA, T. 2006. Vademecum poetiky. Nitra: FF UKF 2006.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

slovenský jazyk

Poznámky:

Literatúra, ktorá nie je dostupná v knižničnom fonde UKF, bude sprostredkovaná učiteľom predmetu z jeho súkromných zdrojov.

Hodnotenie predmetov

Celkový počet hodnotených študentov: 17

ABS	N
88.24	11.76

Vyučujúci: PhDr. Dušan Teplan, PhD., doc. PhDr. Silvia Lauková, PhD.,

Dátum poslednej zmeny: 19.01.2022

Schválil : prof. PaedDr. Zuzana Kováčová, PhD. Dátum schválenia: 16.09.2021

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: Univerzita Konštantína Filozofa v Nitre	
Fakulta: Filozofická fakulta	
Kód predmetu: KSJL/TR/TZ/22	Názov predmetu: Teória žánrov
Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností: Forma výučby: Seminár Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách): Týždenný: 2 Za obdobie štúdia: 26 Metóda štúdia: prezenčná	
Počet kreditov: 2	
Odporúčaný semester/trimester štúdia: 4.	
Stupeň štúdia: I.	
Podmieňujúce predmety:	
Podmienky na absolvovanie predmetu: Celková záťaž študenta: 50 hodín Seminár 26 hodín + príprava na semináre 12 hodín + samoštúdium + príprava eseje 14 hodín. Podmienky: Aktívna účasť na seminárnych cvičeniach (20 bodov). Na konci semestra študent vypracuje písomný test (50 bodov) a odovzdá esej na zadanú tému (30 bodov). Kredity nebudú udelené študentovi, ktorý získa v celkovom bodovom hodnotení menej ako 70 bodov.	
Výsledky vzdelávania: Študent má vedomosti o vývine genologických názorov. Identifikuje a interpretuje základné pojmy literárnej genológie. Rozumie základným kategóriám teórie žánrov. Ovláda genologickú sústavu slovenskej literatúry. Pozná základné diela genologického myslenia. Dokáže žánrovo interpretovať literárne texty.	
Stručná osnova predmetu: 1. Genológia ako literárnovedná disciplína, základné pojmy. (1. týždeň) 2. Dejiny svetovej genológie, autori a ich prínos pre genologické myslenie. (2. – 4. týždeň) 3. Genológia na Slovensku, jej podoby a hlavný predstavitelia genologického diskurzu na Slovensku. (5. týždeň) 4. Genologické roviny - literárny druh, žáner, žánrová forma. (6. – 7. týždeň) 5. Charakteristika základných literárnych druhov (lyrika, epika, dráma). (8. – 9. týždeň) 6. Žánrové rozvrstvenie lyriky. (10. týždeň) 7. Epika a epické žánre. (11. týždeň) 8. Diskurz o dráme a jej postavenia ako literárneho druhu, žánre a vlastnosti. (12. týždeň) 9. Špecifiká žánrovej interpretácie umeleckého textu. (13. týždeň)	
Odporúčaná literatúra: ARISTOTELES. 2009. Poetika. Martin : THETIS, s.r.o., 2009. HVIŠČ, J. 1972. Problémy literárnej genológie. Bratislava : SAV, 1979. MIKO, F. 1973. Od lyriky k epike. Bratislava : Tatran, 1973. MOCNÁ, D. – PETERKA, J. 2004. Encyklopedie literárných žánrů. Litomyšl : Paseka, 2004. POSPÍŠIL, I. 2014. Literární genologie. Brno : Masarykova univerzita, 2014. STAIGER, E. 1969. Základní pojmy poetiky. Praha : československý spisovatel, 1969.	

ŠIDÁK, P. 2013. Úvod do studia genologie. Teorie literárního žánru a žánrová krajina. Praha : Akropolis 2013.
VLAŠÍN, Š. et al. 1977. Slovník literární teorie. Praha : Československý spisovatel, 1977.
ZIMA, P. V. 1998. Literární estetika. Olomouc : Votobia, 1998.
ŽILKA, T. 2006. Vademecum poetiky. Nitra : UKF, 2006.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

slovenský jazyk

Poznámky:

Literatúra, ktorá nie je dostupná v knižničnom fonde UKF, bude sprostredkovaná učiteľom predmetu z jeho súkromných zdrojov.

Hodnotenie predmetov

Celkový počet hodnotených študentov: 0

ABS	N
0.0	0.0

Vyučujúci: doc. PhDr. Silvia Lauková, PhD., PhDr. Petra Kaizerová, PhD.,

Dátum poslednej zmeny: 18.01.2022

Schválil : prof. PaedDr. Zuzana Kováčová, PhD. Dátum schválenia: 16.09.2021

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: Univerzita Konštantína Filozofa v Nitre	
Fakulta: Filozofická fakulta	
Kód predmetu: KSJL/T/TAT/22	Názov predmetu: Tvorba a analýza textu
Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností: Forma výučby: Prednáška / Seminár Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách): Týždenný: 1 / 1 Za obdobie štúdia: 13 / 13 Metóda štúdia: prezenčná	
Počet kreditov: 2	
Odporúčaný semester/trimester štúdia: 6.	
Stupeň štúdia: I.	
Podmieňujúce predmety:	
Podmienky na absolvovanie predmetu: Celková záťaž študenta: 117 hodín: prednášky 13 hodín + semináre 13 hodín + príprava na semináre 10 hodín + príprava seminárnej práce a prezentácie 20 hodín + samoštúdium a príprava na test 20 hodín, príprava na ústnu skúšku 40 hodín + účasť na skúške 1 hodina. Podmienkou na priznanie uvedeného počtu kreditov je aktívna účasť na seminároch úspešné absolvovanie skúšky (S). Študent v priebehu semestra vypracuje seminárnu prácu podľa zadania vyučujúceho a podľa pokynov vyučujúceho ju prezentuje na seminári alebo odovzdá v písomnej podobe. Splnenie tejto povinnosti je podmienkou pre pristúpenie k písaniu testu. Aktivita študenta na seminárnych cvičeniach znamená, že študent rámci seminárov vypracováva úlohy a cvičenia z oblasti lexikológie a derivatológie. Skúška má písomnú a ústnu časť. Celkovo za skúšku môže študent získať 100 bodov. Písomný test absolvuje študent v závere semestra a musí byť úspešný najmenej na 70%. Ústnu skúšku absolvuje počas skúškového obdobia. Ústnu časť skúšky môže študent absolvovať iba v prípade, ak úspešne absolvuje písomnú časť. Kredity nebudú udelené študentovi, ktorý úspešne neabsolvuje písomnú časť skúšky, teda v celkovom bodovom hodnotení získa menej ako 70 bodov. Hodnotenie písomnej časti skúšky: A =100 % - 95%, B = 94 % - 90 %, C = 89 % - 85 %, D = 84 % -80 %, E = 79 % - 70 %, FX = 69 % - 0 % . Podmienky pre externé štúdium Celková záťaž študenta: 117 hodín: prednášky 6 hodín + semináre 6 hodín + príprava na semináre 10 hodín + príprava seminárnej práce a prezentácie 20 hodín + samoštúdium a príprava na test 33 hodín, príprava na ústnu skúšku 40 hodín + účasť na skúške 2 hodiny. Podmienkou na priznanie uvedeného počtu kreditov je aktívna účasť na seminároch úspešné absolvovanie skúšky (S). Študent v priebehu semestra vypracuje seminárnu prácu podľa zadania vyučujúceho a podľa pokynov vyučujúceho ju prezentuje na seminári alebo odovzdá v písomnej podobe. Splnenie tejto povinnosti je podmienkou pre pristúpenie k písaniu testu. Aktivita študenta na seminárnych	

cvičeniach znamená, že študent rámci seminárov vypracováva úlohy a cvičenia z oblasti lexikológie a derivatológie.

Skúška má písomnú a ústnu časť. Celkovo za skúšku môže študent získať 100 bodov. Písomný test absolvuje študent v závere semestra a musí byť úspešný najmenej na 70%.

Ústnu skúšku absolvuje počas skúškového obdobia. Ústnu časť skúšky môže študent absolvovať iba v prípade, ak úspešne absolvuje písomnú časť.

Kredity nebudú udelené študentovi, ktorý úspešne neabsolvuje písomnú časť skúšky, teda v celkovom bodovom hodnotení získa menej ako 70 bodov. Hodnotenie písomnej časti skúšky: A = 100 % - 95%, B = 94 % - 90 %, C = 89 % - 85 %, D = 84 % - 80 %, E = 79 % - 70 %, FX = 69 % - 0 % .

Výsledky vzdelávania:

- Študent disponuje individuálnymi schopnosťami (langovými a parolovými) pri tvorbe a analýze textu.
- Študent prenikne prostredníctvom odborných, teoretických vedomostí a vlastnej tvorivej činnosti do hĺbkovej štruktúry a podstaty komunikátu.
- Študent rozumie jazykovo-komunikačnej podstate analýzy vybraných textov. Rozlišuje tematické a funkčné zameranie textov a ich žánrové aspekty.
- Študent uplatňuje štylisticky a pravopisne vhodné jazykové prostriedky pri tvorbe textu.

Stručná osnova predmetu:

1. Diskurzívna povaha textu. Text ako hotový štruktúrovaný útvar a ako výsledok komunikačnej činnosti. Teórie o komunikačnej funkcii textu: M. A. K. Halliday a R. Hasanová (1990), J. Kořenský (1987), Sokolová – text ako polykódový komunikát (2017).
2. Problematika pojmov komunikačná kompetencia a komunikačná performancia vo vzťahu k textovému komunikátu a k systematizácii pojmov. Tonalita textu.
3. Výpovedné akty podľa J. Horeckého: explikatívne, naratívne, direktívne. Výstavba textu: informačný a komunikačný princíp. Funkcia kontextu.
4. Umelecké naratívne texty. Architektonika naratívneho textu. Naratíva.
5. Architektonika umeleckého textu. Hra s jazykom v umeleckom texte. Grafické prvky a ich funkcia v umeleckom texte. Osobitosti dramatického textu.
6. Jazyk odbornej literatúry – odborný / náučný text. Typické znaky populárneho textu – analýza a exemplifikácia znakov. Interpretálny text. Explicitná a implicitná informácia v texte.
7. Memoárové texty a ich osobitosti: J. Smrek: poézia, moja láska; A. Plávka: Plná čaša. Smädný milenec; memoárová kniha o J. Stanislavovi a pod. Osobitosti cestopisov.
8. Architektonika esejistického textu. Števčekova esej Fenomenológia infarktu.
9. Publicistické texty a ich atribúty: forma a obsah polemického textu. Text novinárskeho rozhovoru. Inzerát, obchodná komunikácia, reklamný text.
10. Projekcia autora v úvahe. Projekcia autora vo fejtóne. Režim narácie vo fejtóne.
11. Prekladové texty. Preklad umeleckého textu. Preklad odborného textu z aspektu syntakticko-morfologických vlastností slovenčiny ako cieľového jazyka.
12. Výskum procesu tvorby naratívnych textov detí. Kognitívne procesy v písaní textu.
13. Kognitívny model písania. Fázy produkcie textu.

Odporúčaná literatúra:

Kurz pre dištančnú formu vyučovania: <https://edu.ukf.sk/>.

BAJZÍKOVÁ, Eugénia: Úvod do textovej syntaxe. Bratislava: Univerzita Komenského 1979. 81 s.

BLOOR, Thomas: Text, Context & Schema – TDA Unit 1. In: www.philseflsupport.com/textschema.htm.

DANEŠ, František: Věta a text; Studie a práce lingvistické. 21. Praha: Československá akademie věd 1985. 236 s.

DOLNÍK, Juraj – BAJZÍKOVÁ, Eugénia: Textová lingvistika. Bratislava: STIMUL 1998. 134 s.

FINDRA, Ján: Štylistika slovenčiny. Martin: Vydavateľstvo Osveta 2004. 232 s.

FIŠER, Zbyněk: Tvůrčí psaní. Malá učebnice tvůrčího psaní. Brno: Paido 2001. 164 s.

LYONS, John: Linguistic semantics. An introduction. London: Cambridge University Press 1995. 376 s.

MIKO, František: Text a štýl; K problematike literárnej komunikácie. Bratislava: Smena 1970. 167 s.

MISTRÍK, Jozef: Štylistika textu. In: Štylistické otázky textu. Zborník materiálov. Prešov: Pedagogická fakulta v Prešove Univerzity P. J. Šafárika v Košiciach 1984, s. 5 – 24, s. 72 – 82.

WIDDOWSON, H. G.: Text, context, pretext. Critical issues in discourse analysis. Oxford: Blackwell Publishing 2004. 185 s.

WIMMER, J. – ALTMANN, G. – HŘEBÍČEK, L. – ONDREJOVIČ, S.: Úvod do analýzy textov. Bratislava: VEDA 2003. 344 s.

Hlavatá, R.: Tvorba a analýza textu. Nitra: UKF 2015. 116 s.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:
slovenský jazyk

Poznámky:
Literatúra, ktorá nie je dostupná v knižničnom fonde UKF, bude sprostredkovaná učiteľom predmetu z jeho súkromných zdrojov.

Hodnotenie predmetov
Celkový počet hodnotených študentov: 0

A	B	C	D	E	FX
0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0

Vyučujúci: prof. PaedDr. Zuzana Kováčová, PhD., PaedDr. Renáta Hlavatá, PhD.,

Dátum poslednej zmeny: 19.01.2022

Schválil : prof. PaedDr. Zuzana Kováčová, PhD. Dátum schválenia: 16.09.2021

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: Univerzita Konštantína Filozofa v Nitre	
Fakulta: Filozofická fakulta	
Kód predmetu: KSJL/TR/ZLK/22	Názov predmetu: Základy literárnej kritiky
Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností: Forma výučby: Seminár Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách): Týždenný: 2 Za obdobie štúdia: 26 Metóda štúdia: prezenčná	
Počet kreditov: 2	
Odporúčaný semester/trimester štúdia: 4.	
Stupeň štúdia: I.	
Podmieňujúce predmety:	
Podmienky na absolvovanie predmetu: absolvoval /-a (A) Celková záťaž študenta je 50 hodín semináre 26 hodín + príprava na seminárne cvičenia 12 hodín + príprava referátu, prezentácie a seminárnej práce 12 hodín Podmienky: Aktívna účasť študenta na seminárnych cvičeniach a schválená seminárna práca. Študent v priebehu semestra vypracuje a odprezentuje projekt podľa zadania pedagóga (20 bodov); na seminárnych cvičeniach sa zapája k riešeniu úloh, diskutuje k témam (10 bodov). Na konci semestra študent odovzdá seminárnu prácu (70 bodov). Kredity nebudú študentovi udelené, ak získa v celkovom hodnotení menej ako 70 bodov. Hodnotenie: absolvoval /-a =100 – 70 bodov; neudelený = 69 bodov a menej.	
Výsledky vzdelávania: Študent nadobudne základné znalosti z oblasti teórie literárnej kritiky, dejín slovenskej literárnej kritiky, osvojí si schopnosť čítať a analyzovať kritické texty, pomenovať gýč či nehodnotu. Študent bude ovládať základné žánre literárnej kritiky, pozná jej vzťah k ostatným literárnovedným disciplinám, reflektuje literárnokritickú aktivitu v súčasnosti a pozná najvýznamnejších predstaviteľov literárnej kritiky a ich práce.	
Stručná osnova predmetu: 1. Literárna kritika v systéme literárnej vedy. (1. týždeň) 2. Funkcie literárnej kritiky. (2. týždeň) 3. Literárnokritické žánre. (3. – 4. týždeň) 4. Problematika estetickkej (umeleckej) hodnoty, subjektívny postoj kritika. Gýč v literatúre. (5. týždeň) 5. Literárna kritika v súčasných literárnych časopisoch. (6. – 7. týždeň) 6. Prierez dejinami slovenskej literárnej kritiky. (8. – 9. týždeň) 7. Najvýznamnejšie osobnosti literárnej kritiky v minulosti a dnes. (10. – 11. týždeň) 8. Ako písať recenziu. (12. – 13. týždeň)	
Odporúčaná literatúra: Aktuálne vychádzajúce literárne periodiká.	

Brunclík, J. 2015. Motulkova spojitosť s katolíckou modernou v literárnokritickom kontexte. In: Slovenská literatúra : revue pre literárnu vedu, roč. 62, č. 4, 2015, s. 291 – 305.

Hochel, I. (ed.). 2010. Podoby a premeny slovenskej literárnej kritiky v 50. a 60. rokoch XX. storočia. Nitra: Univerzita Konštantína Filozofa 2010.

Chmel, R. 1991. Dejiny slovenskej literárnej kritiky. Bratislava: Tatran 1991.

Kraus, C. Slovenská literárna kritika 1. Bratislava : Slovenský spisovateľ, 1977.

Kusý, I. a kol. Slovenská literárna kritika 2. Bratislava : Slovenský spisovateľ, 1979.

Kusý, I. a kol. Slovenská literárna kritika 3. Bratislava : Slovenský spisovateľ, 1981.

Slawiňki, J. 1968. Funkcie literárnej kritiky. In Romboid, roč. 3, 1968, č. 5 – 6, s. 120.

Tomčík, M. Tvorba a kritika (v súčasnej literatúre). Bratislava: Tatran, 1987.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

slovenský jazyk

Poznámky:

Literatúra, ktorá nie je dostupná v knižničnom fonde UKF, bude sprostredkovaná učiteľom predmetu z jeho súkromných zdrojov.

Hodnotenie predmetov

Celkový počet hodnotených študentov: 0

ABS	N
0.0	0.0

Vyučujúci: PhDr. Dušan Teplan, PhD., PhDr. Martina Taneski, PhD.,

Dátum poslednej zmeny: 18.01.2022

Schválil : prof. PaedDr. Zuzana Kováčová, PhD. Dátum schválenia: 16.09.2021

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: Univerzita Konštantína Filozofa v Nitre	
Fakulta: Filozofická fakulta	
Kód predmetu: KSJL/T/USJ/22	Názov predmetu: Úvod do štúdia jazykov
Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností: Forma výučby: Prednáška / Seminár Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách): Týždenný: 1 / 1 Za obdobie štúdia: 13 / 13 Metóda štúdia: prezenčná	
Počet kreditov: 2	
Odporúčaný semester/trimester štúdia: 1.	
Stupeň štúdia: I.	
Podmieňujúce predmety:	
Podmienky na absolvovanie predmetu: absolvoval (A) Celková záťaž študenta: 60 hodín prednášky 13 hodín + semináre 13 hodín + príprava na semináre 11 hodín + príprava seminárnej práce a prezentácie 8 hodín + samoštúdium a príprava na písomný test 15 hodín Podmienky: Aktívna účasť na seminároch a úspešné absolvovanie písomnej práce. Študent v priebehu semestra vypracuje semestrovú prácu podľa zadania vyučujúceho a podľa pokynov vyučujúceho ju prezentuje na seminári alebo odovzdá v písomnej podobe (10 bodov). V rámci seminárov vypracováva úlohy a cvičenia, ktoré následne prezentuje (10 bodov). V závere semestra absolvuje písomnú prácu (80 bodov). Kredity nebudú udelené študentovi, ktorý získa v celkovom bodovom hodnotení menej ako 70 bodov.	
Výsledky vzdelávania: <ul style="list-style-type: none"> • Študent si osvojil základnú jazykovednú terminológiu, ktorej znalosť je v prekladateľskej činnosti nevyhnutná. • Študent porozumie systému členenia jazykového systému na jednotlivé jazykové roviny. Vie porovnať systém slovenského jazyka so systémami iných jazykov (zvukovú rovinu, lexikálnu rovinu, morfológickú rovinu, syntaktickú rovinu). • Študent klasifikuje jednotlivé jazyky sveta na základe genealogického a typologického kritéria, uvedomuje si morfológicko-syntaktickú diferencovanosť jazykov a reflektuje ju v procese prekladu. Typologické črty slovenčiny vie porovnať s morfológicko-syntaktickým charakterom iných jazykov. • Študent aplikuje poznatky z ortografie pri písaní. • Študent ovláda základy morfematického rozboru. • Študent sa orientuje v otázkach normy a kodifikácie a v otázkach jazykovej kultúry (spisovnosť – nespisovnosť jazykových prostriedkov).	
Stručná osnova predmetu: Stručná osnova predmetu: 1. Systém jazyka podľa jazykových rovín. Základná jazykovedná terminológia v slovenčine a vo svetových jazykoch. Funkcie jazyka.	

2. Základy semiotiky (druhy znakov, sémantický trojuholník).
3. Grafická rovina v jazyku. Písmo v slovenčine, slovenská abeceda. Interpunkcia a diakritika.
4. Pravopisné princípy. Zvuková rovina (segmentálne a suprasegmentálne zvukové javy). Základy slovenskej kodifikovanej výslovnosti.
5. Základná terminológia morfológie. Morfematická štruktúra.
6. Syntaktická rovina v jazyku.
7. Základná terminológia lexikológie. Základy slovenskej lexikografie. Frazeológia (základná terminológia).
8. Štylistická rovina v jazyku.
9. Špecifické štruktúrne a historické črty slovenčiny na pozadí genealogickej a typologickej klasifikácie jazykov sveta
10. Komparácia jazykového systému slovenčiny a iných jazykov.
12. Citovanie a zoznam bibliografických údajov
13. Slovenská jazykoveda – inštitúcie, odborná literatúra, normatívne príručky a ich význam v prekladateľskej činnosti.

Odporúčaná literatúra:

Kurz pre dištančnú formu vyučovania: <https://edu.ukf.sk/>.

ONDRUŠ, Š. – SABOL, J.: Úvod do štúdia jazykov. Bratislava: SPN 1981.

ČERNÝ, J.: Úvod do štúdia jazyka. Olomouc: Rubico 1998.

HAGÉGE, C.: Človek a reč. Praha: Karolinum 1998.

GLOVNÁ, J.: Dynamika reči a kódu. Nitra: UKF 2002.

ČERMÁK, F.: Jazyk a jazykoveda. Praha: Univerzita Karlova 2001.

DOLNÍK, J.: Teória spisovného jazyka so zreteľom na spisovnú slovenčinu. Bratislava: Veda 2010.

HORECKÝ, J.: Vývin a teória jazyka. Bratislava: Slovenské pedagogické nakladateľstvo 1983.

HORECKÝ, J.: Základy jazykovedy. Bratislava: Slovenské pedagogické nakladateľstvo 1978.

MATIOVÁ, M.: Kognitívna analýza konceptov emócií ako interpretačných konštruktov slovenského jazykovo-kultúrneho spoločenstva. In: Slavica Slovaca, 2018, roč. 53, č. 3 – 4, s. 117 – 131.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

slovenský jazyk, český jazyk

Poznámky:

Literatúra, ktorá nie je dostupná v knižničnom fonde UKF, bude sprostredkovaná učiteľom predmetu z jeho súkromných zdrojov.

Hodnotenie predmetov

Celkový počet hodnotených študentov: 0

ABS	N
0.0	0.0

Vyučujúci: doc. Mgr. Martin Diweg-Pukanec, PhD., PhDr. Katarína Dudová, PhD.,

Dátum poslednej zmeny: 18.01.2022

Schválil : prof. PaedDr. Zuzana Kováčová, PhD. Dátum schválenia: 16.09.2021

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: Univerzita Konštantína Filozofa v Nitre	
Fakulta: Filozofická fakulta	
Kód predmetu: KSJL/TR/UDSL/22	Názov predmetu: Úvod do štúdia literatúry
Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností: Forma výučby: Seminár Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách): Týždenný: 2 Za obdobie štúdia: 26 Metóda štúdia: prezenčná	
Počet kreditov: 2	
Odporúčaný semester/trimester štúdia: 1.	
Stupeň štúdia: I.	
Podmieňujúce predmety:	
Podmienky na absolvovanie predmetu: Celková záťaž študenta: 50 hodín Semináre 26 hodín + samoštúdium a príprava na záverečný test 24 hodín. Podmienky: Od študentov sa vyžaduje aktívna účasť na seminároch (15 bodov), vypracovanie referátov na zvolené témy (15 bodov) a absolvovanie záverečného testu (70 bodov). Kredity nebudú udelené študentovi, ktorý získa v celkovom bodovom hodnotení menej ako 70 bodov.	
Výsledky vzdelávania: Študent nadobudne poznatky, ktoré si vyžaduje ďalšie štúdium literatúry. Oboznámi sa so základnými literárnovednými pojmami a kategóriami a získa informácie o problematike literárnovedného bádania.	
Stručná osnova predmetu: 1. Základné pojmy literárnej vedy – literárna história, teória literatúry, literárna kritika, periodizácia literatúry, literárny smer, literárna skupina, literárna škola, technika literárnovednej práce, folklór, literatúra, jazyk a umelecké dielo. (1. – 2. týždeň) 2. Umenie a literatúra. (3. týždeň) 3. Literárna veda a jej súčasti. (4. týždeň) 4. Periodizácia dejín slovenskej literatúry. (5. týždeň) 5. Literárne druhy a žánre, literárne smery, literárne subsystemy. (6. týždeň) 6. Charakter slovenskej národnej literatúry. (7. týždeň) 7. Folklór a literatúra. (8. týždeň) 8. Literárna komparatistika a svetová literatúra. (9. týždeň) 9. Bibliografia a textológia. (10. týždeň) 10. Čítanie, analýza a interpretácia textov. (11. týždeň) 11. Vzťahy a súvislosti literárnej komunikácie. (12. týždeň) 12. Metodológia odbornej práce – citácie, odkazy, štúdium prameňov a ich spracovanie. (13. týždeň)	
Odporúčaná literatúra: HRABÁK, J. 1973. Poetika. Praha: Československý spisovateľ, 1973. MIKO, F. – POPOVIČ, A. 1978. Tvorba a recepcia. Bratislava: Tatran, 1978.	

MINÁRIK, J. – GAŠPARÍK, M. 1983. Úvod do štúdia slovenskej literatúry. Bratislava: SPN, 1983.

NÜNNING, A. 2006. Lexikon teorie literatury a kultury. Brno: Host, 2006.

PETRŮ, E. 2000. Úvod do studia literární vědy. Olomouc: Rubico, 2000.

POPOVIČ, A. – LIBA, P. – ZAJAC, P. – ZSILKA, T. 1981. Interpretácia umeleckého textu. Bratislava: SPN, 1981.

ŠTEVČEK, J. 1977. Estetika a literatúra. Bratislava: Tatran, 1977.

ŠTRAUS, F. 2001. Príručný slovník literárnovedných termínov. Bratislava: Vydavateľstvo Spolku slovenských spisovateľov, 2001.

TODOROV, T. 2000. Poetika prózy. Praha: Triáda, 2000.

VLAŠÍN, Š. 1977. Slovník literární teorie. Praha: Československý spisovatel, 1977.

WELLEK, R. – WARREN, A. 1996. Teorie literatury. Olomouc: Votobia, 1996.

ŽILKA, T. 1984. Poetický slovník. Bratislava: Tatran, 1984.

ŽILKA, T. 2006. Vademecum poetiky. Nitra: FF UKF, 2006.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

slovenský jazyk

Poznámky:

Literatúra, ktorá nie je dostupná v knižničnom fonde UKF, bude sprostredkovaná učiteľom predmetu z jeho súkromných zdrojov.

Hodnotenie predmetov

Celkový počet hodnotených študentov: 0

ABS	N
0.0	0.0

Vyučujúci: PhDr. Dušan Teplan, PhD., doc. PhDr. Silvia Lauková, PhD.,

Dátum poslednej zmeny: 19.01.2022

Schválil : prof. PaedDr. Zuzana Kováčová, PhD. Dátum schválenia: 16.09.2021

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: Univerzita Konštantína Filozofa v Nitre	
Fakulta: Filozofická fakulta	
Kód predmetu: KSJL/T/STYL/22	Názov predmetu: Štylistika slovenského jazyka
Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností: Forma výučby: Prednáška / Seminár Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách): Týždenný: 1 / 1 Za obdobie štúdia: 13 / 13 Metóda štúdia: prezenčná	
Počet kreditov: 3	
Odporúčaný semester/trimester štúdia: 5.	
Stupeň štúdia: I.	
Podmieňujúce predmety:	
Podmienky na absolvovanie predmetu: skúška (S) Celková záťaž študenta: 90 hodín prednášky 13 hodín + semináre 13 hodín + príprava seminárnych prezentácií 10 hodín + príprava na semináre a samoštúdium 52 hodín + účasť na skúške 2 hodiny Podmienky: Aktívna účasť na seminároch. V priebehu semestra študent vypracúva prezentácie podľa zadania vyučujúceho a prezentuje ich na seminári; v rámci seminárov študent realizuje praktické aktivity (analýzy textov) a prezentuje vlastné konštatovania spojené s konkrétnymi faktami. Kredity nebudú udelené študentovi, ktorý získa v bodovom hodnotení menej ako 70 % z celkového počtu 100 bodov. Hodnotenie: A = 100 % – 95%, B = 94 % – 90 %, C = 89 % – 85 %, D = 84 % – 80 %, E = 79 % – 70 %, FX = 69 % – 0 %.	
Výsledky vzdelávania: Študent definuje základné pojmy slovenskej štylistiky. Pozná súčasnú teóriu modernej slovenskej štylistiky a jazykového štýlu. Študent charakterizuje funkčné štýly slovenčiny. Terminologicky sa orientuje v klasifikačno-opisných kritériách a štýlotvorných pravidlách modernej slovenskej štylistiky, t. j. pri práci s textom pracuje s pojmami prototypová modelová štruktúra, povrchová a hĺbková štruktúra textu, štýlová norma, štýlová vrstva atď. Študent aplikuje poznatky slovenskej štylistiky pri analýze konkrétnych textov. Dôraz sa kladie predovšetkým na selekciu jazykových prostriedkov nocionálnych aj emocionálno-expresívnych. Súčasťou predmetu je aplikácia teoretických poznatkov v texte. Analýza ukážok z jednotlivých funkčných jazykových štýlov bude smerovať k objasneniu funkčnoštýlovej variantnosti textu (spoznať sociálno-komunikačnú variantnosť národného jazyka). Pri rozbere ukážok sa využijú interdisciplinárne vedomosti študentov zo všetkých predchádzajúcich disciplín, a to najmä zo slovenského jazyka.	
Stručná osnova predmetu: 1. Súčasná moderná slovenská štylistika a základné štylistické pojmy. Predmet štylistiky. Štýléma a jej charakteristika. 2. Koncepcie štýlu. Štýlová diferenciacia, hĺbková štruktúra textu, povrchová štruktúra textu. Text (potencionálny/emický; aktuálny/konkrétny) a kontext. 3. Metódy štylistických výskumov.	

4. Komunikačné zamerania jazykových prejavov, komunikačné sféry jazykových prejavov. (sféra každodennej komunikácie, sféra inštitucionálnej komunikácie, sféra odbornej komunikácie, sféra školskej komunikácie, sféra mediálnej komunikácie, sféra reklamnej komunikácie, sféra literárnej komunikácie).
5. Klasifikácie funkčných štýlov podľa slovenských lingvistov (E. Pauliny, J. Mistrík, F. Miko, M. Ivanová-Šalingová a iní). Hovorový štýl. Umelecký štýl. Náboženský štýl. Náučný štýl. Administratívny štýl. Publicistický štýl. Rečnícky štýl.
6. Sekundárne štýly.
7. Výrazová štylistika. Slohová charakteristika výrazových prostriedkov. Vrstvy slovnej zásoby.
8. Vecný význam slova zo štylistického hľadiska. Jednovýznamové a viacvýznamové slová. Polysémia a homonymia. Synonymia. Antonymia.
9. Priame a nepriame pomenovanie. Prirovnanie. Metafora. Metonymia.
10. Charakteristika hláskových, grafických a výslovnostných prostriedkov. Výslovnostné štýly. Štylistická hodnota hlások. Intonačné prostriedky ako štýlémý.
11. Rozloženie slovných druhov v texte. Slovné druhy a ich slohová hodnota.
12. Expresívne syntaktické konštrukcie. Slovosled a vetosled.
13. Kompozícia textu s ohľadom na jeho obsahovo-formálnu výstavbu (horizontálne a vertikálne členenie textu), architektonika textu, atektonika. Dynamika textu. Štylistika diskurzov (vymedzenie pojmu diskurz).

Odporúčaná literatúra:

Kurz pre dištančnú formu vyučovania: <https://edu.ukf.sk/>.

Findra, J. – Patáková, M.: Cvičenia zo štylistiky. Bratislava: SPN 1990. 257 s.

Findra, J.: Štylistika slovenčiny. Martin: Osveta 2004.

Findra J.: Štylistika slovenčiny v cvičeniach. Martin: Osveta 2005.

Hlavatá, R., a kol.: Jazyk ako text (vysokoškolský učebný materiál z praktickej štylistiky). Nitra: UKF 2019. 173 s.

Miko, F.: Text a štýl. Bratislava: Smena 1970. 167 s.

Mistrík, J.: Štylistika. Bratislava: SPN 1997. 598 s.

Slančová, D.: Praktická štylistika. Prešov: Slovacontact 1996. 176 s.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

slovenský jazyk

Poznámky:

Literatúra, ktorá nie je dostupná v knižničnom fonde UKF, bude sprostredkovaná učiteľom predmetu z jeho súkromných zdrojov.

Hodnotenie predmetov

Celkový počet hodnotených študentov: 0

A	B	C	D	E	FX
0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0

Vyučujúci: doc. Mgr. Martin Diweg-Pukanec, PhD., PaedDr. Renáta Hlavatá, PhD.,

Dátum poslednej zmeny: 18.01.2022

Schválil : prof. PaedDr. Zuzana Kováčová, PhD. Dátum schválenia: 16.09.2021